

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๔





การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๔







คำนำ

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๔) จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในทุกประเภทที่ดิน และเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานได้อย่างสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มอบนโยบายไว้ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ว่าต้องสร้างความเข้าใจในเรื่องกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนให้แก่ราษฎรและผู้ปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินโครงการดังกล่าวให้ชัดเจนและถูกต้องตรงกันด้วย ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ร่วมกับฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ๓ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน และคณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด และหน่วยงานที่มีที่ดินในการกำกับ ดูแลดำเนินการรวบรวมข้อมูลและปรับเนื้อหาให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์และเป็นปัจจุบันยิ่งขึ้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๔) จะสามารถใช้ประกอบการปฏิบัติงานตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่เป้าหมายได้อย่างบูรณาการและเป็นรูปธรรม เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวมต่อไป

คณะผู้จัดทำ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๑.๑ พระราชบัญญัติคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๒
๑.๒ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	๓
๑.๓ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	๖
๑.๔ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศ	๑๔
๑.๕ นโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ	๑๕
๑.๖ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	๑๗

ส่วนที่ ๒ กลไกการขับเคลื่อนนโยบาย การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๒.๑ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	๒๓
๒.๒ ที่ดินที่นำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๒๕
๒.๓ ขั้นตอนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในภาพรวม	๒๖
๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินงาน ของคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน	๒๘
๒.๕ ขั้นตอนการดำเนินงาน ของคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน	๓๑
๒.๖ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด	๓๓
๒.๗ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ นโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)	๓๗

สารบัญ (ต่อ)

ส่วนที่ ๓ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๓.๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๔๑
๓.๑.๑ การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์	๔๑
๑) หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๔๓
๒) ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๔๓
๓) คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๔๕
๔) แนวทางการดำเนินการ	๔๕
๕) ข้อกำหนดการใช้ที่ดิน ของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๔๗
๓.๑.๒ การจัดระบบการใช้ประโยชน์	๔๘
๑) หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๔๘
๒) ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๕๐
๓) คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๕๐
๔) แนวทางการดำเนินการ	๕๐
๕) ข้อกำหนดการใช้ที่ดิน ของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๕๑
๓.๒ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ในพื้นที่ป่าชายเลน	๕๓
๓.๒.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๕๓
๓.๒.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๕๔
๓.๒.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๕๕
๓.๒.๔ แนวทางการดำเนินการ	๕๖
๓.๒.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดิน ของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๕๗
๓.๒.๖ หน่วยงานรับผิดชอบ	๕๘

สารบัญ (ต่อ)

๓.๓ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน	๕๘
๓.๓.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๕๘
๓.๓.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๖๐
๓.๓.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๖๐
๓.๓.๔ แนวทางการดำเนินการ	๖๑
๓.๓.๕ ขั้นตอนการอนุญาต/การพิจารณา/การทำสัญญาเช่า	๖๒
๓.๔ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้ชุมชนในที่ดินสาธารณประโยชน์	๖๔
๓.๔.๑ หลักเกณฑ์การจัดระเบียบที่ดินสาธารณประโยชน์	๖๔
๓.๔.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๖๖
๓.๔.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๖๖
๓.๔.๔ แนวทางการดำเนินการ	๖๗
๓.๔.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๖๘
๓.๕ กระบวนการการจัดที่ดินให้ชุมชนในที่ราชพัสดุ	๖๙
๓.๕.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๖๙
๓.๕.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๗๐
๓.๕.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๗๑
๓.๕.๔ แนวทางการดำเนินการ	๗๒
๓.๕.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๗๓

สารบัญ (ต่อ)

๓.๖ กระบวนการการจัดที่ดินให้ชุมชน ในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง	๗๕
๓.๖.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๗๕
๓.๖.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๗๕
๓.๖.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๗๖
๓.๖.๔ แนวทางการดำเนินการ	๗๖
๓.๖.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดิน ของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน	๗๗

ส่วนที่ ๔ แนวทางการดำเนินงานตามมติคณะ

รัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการ

แก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่

ป่าไม้ (ทุกประเภท)

๔.๑ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๘๐
๔.๑.๑ ความเป็นมา	๘๐
๔.๑.๒ กรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๘๑
๔.๑.๓ แนวทางการดำเนินงาน	๘๒
๔.๑.๔ ลักษณะการดำเนินงาน	๘๔
๔.๒ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์	๘๗
๔.๒.๑ ความเป็นมา	๘๗
๔.๒.๒ การสำรวจการครอบครองที่ดิน	๘๘
๔.๒.๓ การตรวจสอบ และการบริหารจัดการพื้นที่	๘๙

สารบัญ (ต่อ)

๔.๓ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ป่าชายเลน	๙๖
๔.๓.๑ แนวทางการดำเนินการ	๙๖
๔.๓.๒ คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่	๙๖
๔.๓.๓ คณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ ป่าชายเลน	๙๖

ภาคผนวก ก พระราชบัญญัติคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๙๗
---	----

ภาคผนวก ข คำสั่งคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ	๑๐๙
---	-----

ภาคผนวก ค มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง	๑๓๑
• มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล	
• มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙	
• มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐	
• มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑	

สารบัญ (ต่อ)

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑
เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
การอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒
เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓
เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

ภาคผนวก ง ตัวอย่างสมุดประจำตัว
ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑๘๙

สารบัญรูปภาพ

๒.๔-๑ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ จัดที่ดิน	๓๐
๒.๕-๑ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ จัดที่ดิน	๓๒
๒.๖-๑ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด	๓๖
๒.๗-๑ กระบวนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ นโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)	๓๙
๓.๑-๑ ขั้นตอนการอนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ	๕๒
๓.๕-๑ แนวทางดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ที่ดินราชพัสดุ	๗๔
๔.๑-๑ มาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกิน ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ	๘๖
๔.๒-๑ แผนผังแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎร ในเขตป่าอนุรักษ์	๙๕





ส่วนที่ ๑

การจัดที่ดิน
ทำกินให้ชุมชน

ส่วนที่ ๑

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน ข้อ ๑๐.๒ ปรับปรุงระบบที่ดินทำกิน และลดความเหลื่อมล้ำด้านการถือครองที่ดิน โดยจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ยากไร้และเกษตรกรตามหลักการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ การกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รกร้างและมีมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกรและผู้ยากจน จัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ดิน จัดทำหลักฐานการถือครองที่ดินของรัฐทุกประเภท จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินของรัฐให้ชัดเจน และเร่งแก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าไม่ชัดเจน เพื่อลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

ตามความในมาตรา ๑๐(๔) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คทช. มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ซึ่งรวมถึงรูปแบบการจัดที่ดินในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ หรือรูปแบบในลักษณะอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด

๑.๑ พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป โดยมีเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ รวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ โดยไม่มีการทำงานร่วมกันทำให้การควบคุมดูแล และการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไม่เป็นเอกภาพและไม่มีกรอบแนวทางเพื่อให้การกำหนดแนวทาง

การพัฒนา การกิจ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และ ภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัด มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำ ในสังคม



๑.๒ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑.๒.๑ องค์ประกอบ

มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๘ ท่าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๘ ท่าน ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ๒ คน

๑.๒.๒ กรรมการโดยตำแหน่ง

- ๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- ๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
- ๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๔) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- ๖) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- ๗) ปลัดกระทรวงคมนาคม
- ๘) ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๑.๒.๓ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ หรือด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวน ๘ คน เป็นกรรมการ





๑.๒.๔ หน้าที่ และ อำนาจ

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพที่ดิน

(๔) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ซึ่งรวมถึงรูปแบบการจัดที่ดินในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ หรือรูปแบบในลักษณะอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด



(๕) กำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหา กรณีหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน



(๗) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหานาแนวเขตที่ดินของรัฐ และมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ

(๘) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรี



(๙) ประสานงานและจัดให้มี รวมถึงการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ รวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๑๐) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คทช. เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คทช. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑.๓ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

นายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติขึ้น จำนวน ๙ คณะ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินทั้งหมดของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ประธาน	: รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รองประธาน	: ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อนุกรรมการและเลขานุการ	: อธิบดีกรมป่าไม้

มีหน้าที่และอำนาจ ให้ความเห็นชอบข้อมูลที่ดิน แผนที่ดิน ขอบเขตที่ดิน พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี) เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย ในลักษณะแปลงรวม ให้ความเห็นชอบผลการตรวจสอบขอบเขตที่ดินตามที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) เสนอ และส่งมอบให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดดำเนินการต่อไป ฯลฯ

๒. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน เมืองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
มอบหมาย

รองประธาน : ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อนุกรรมการและเลขานุการ: อธิบดีกรมที่ดิน

มีหน้าที่และอำนาจ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน หรือที่อยู่อาศัยในลักษณะแปลงรวม โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์และให้ความเห็นชอบ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย ฯลฯ

๓. คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด เมืองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

รองประธาน : ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อนุกรรมการและเลขานุการ: อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

มีหน้าที่และอำนาจ ให้ความเห็นชอบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และการตลาดในรูปแบบของชุมชน เช่น สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร หรือรูปแบบอื่น ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำที่เหมาะสม และกำกับ ดูแล ติดตามการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และการจัดทำระบบ สาธารณูปโภคเพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินให้ ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย พัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ฯลฯ



๔. คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ประธาน : ผู้ว่าราชการจังหวัด

รองประธาน : รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (ท)

อนุกรรมการและเลขานุการ: หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงาน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงาน
ที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด ข้าราชการจากหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

เป็นกลไกการทำงานในระดับจังหวัด มีหน้าที่และอำนาจ สืบรวจ ตรวจสอบ จัดทำ
ข้อมูลที่ดิน แผนที่ชอบเขตที่จะจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อ
ผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี) พิจารณาเห็นชอบแผนการจัดที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย และแผนการ
ส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในระดับจังหวัด ตลอดจนจัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน
ในพื้นที่ โดยดำเนินการร่วมกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ โดยคณะอนุกรรมการ
ทั้ง ๔ คณะเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐบาล



๕. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

- ประธาน : รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
- รองประธาน : ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ด้านกฎหมาย
- อนุกรรมการและเลขานุการ: ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ที่ได้รับมอบหมาย

มีหน้าที่และอำนาจ พิจารณากลั่นกรองประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา เสนอความเห็นให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิก กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหากรณีหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน



๖. คณะอนุกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดิน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ประธาน	: รองนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ)
รองประธาน	: ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
อนุกรรมการและเลขานุการ	: ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย

มีหน้าที่และอำนาจ เสนอแนะให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการ แนวทาง เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน พิจารณา กลั่นกรอง การจัดทำแผนงบประมาณแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา



๗. คณะอนุกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ประธาน	: รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
รองประธาน	: ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
อนุกรรมการและเลขานุการ	: ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย

มีหน้าที่และอำนาจ เสนอแนะให้เห็นต่อการกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและ ทรัพยากรดินของประเทศ การใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดินและศักยภาพที่ดิน ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่น หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ภายใต้ นโยบายและแผน รวมถึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงนโยบาย เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๘. คณะอนุกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

ประธาน : ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ

อนุกรรมการและเลขานุการ: ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย

มีหน้าที่และอำนาจ กำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์ข้อมูลที่ดินและ
ทรัพยากรดิน ที่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศทางด้านที่ดินและ
ทรัพยากรดินเพื่อบูรณาการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์
ตลอดจนรวบรวม จัดเก็บพิมพ์เขียวข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
ศึกษา วิเคราะห์ กำหนดมาตรฐานกลางของข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน
การกำหนดระดับชั้นข้อมูล การใช้ และการเผยแพร่ข้อมูลด้านที่ดิน
และทรัพยากรดินของประเทศ รวมถึงรายงานผลการดำเนินงาน และเสนอแนะ
ต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในการพัฒนาหรือปรับปรุงข้อมูลที่ดิน
และทรัพยากรดินของประเทศ

๙. คณะอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

- ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
- รองประธาน : เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
- อนุกรรมการและเลขานุการ : เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

มีหน้าที่และอำนาจ พิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง ให้ความเห็นชอบและเสนอแนะการแก้ไขปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดิน หรือแผนที่แนบท้ายกฎหมายของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่ดินของรัฐแต่ละประเภท ให้สอดคล้องกับแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อให้ได้ข้อยุติกรณีแนวเขตที่ดินของรัฐที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานทับซ้อนกัน หรือไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งเสนอมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๕๐๐๐ (One Map) เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี





๑.๔ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน ตาม ร่าง นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ยากไร้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

โดยในระยะแรก ให้มุ่งเน้นการดำเนินงานภายใต้นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ยากไร้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และต่อมาในการประชุม คทช. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่ประชุมเห็นชอบ ร่าง นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๕ นโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑) การจัดที่ดินโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนดในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่

๒) ที่ดินของรัฐทุกประเภท ต้องป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุกเด็ดขาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(๒.๑) พื้นที่ต้นน้ำในเขตชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ ให้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และพิจารณาหาแนวทางแก้ไขให้เหมาะสม โดยน้อมนำแนวพระราชดำริที่เกี่ยวข้องมาปฏิบัติ เช่น โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการหมู่บ้านป่าไม้แผนใหม่ มาพัฒนาและดูแลหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ป่า

(๒.๒) พื้นที่กันชนรอบพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสมบูรณ์ ให้จัดในรูปแบบป่าชุมชน เพื่อป้องกัน ไม่ให้พื้นที่ป่าสมบูรณ์ถูกบุกรุก

๓) การจัดที่ดินของรัฐ ภายใต้การดำเนินงานของ คทช. ให้เป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานของรัฐและ คทช. กำหนด โดยที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบให้ใช้ชื่อว่า “การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน”

๔) แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงาน

(๔.๑) การเร่งแก้ไขปัญหา กรณีราษฎรหรือชุมชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากการอยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายมาเป็นเวลานาน โดยพื้นที่ดังกล่าวไม่เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒) หรือเขตอนุรักษ์ที่มีความอ่อนไหว ให้มีการจัดที่ดิน



ให้แก่วารัฐกลุ่มนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนด เพื่อแก้ไข ปัญหาและลดแรงกดดัน โดยให้ราษฎรกลุ่มดังกล่าวสามารถใช้ประโยชน์ พื้นที่ในรูปแบบสหกรณ์ แต่ไม่ให้เกิดกรรมสิทธิ์ เนื่องจากเป็นที่ดินของรัฐ โดยมีหน่วยงานรับผิดชอบเรื่องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ให้การ สนับสนุนทางด้านการพัฒนาอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ การกำหนด รูปแบบอาชีพ เพื่อให้ราษฎรมีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น ส่งเสริมการปลูกพืชตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเรื่อง Zoning การเกษตร มาประกอบการพิจารณา การทำนาแปลงรวม สนับสนุน เรื่องเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย รวมถึงการจัดวางผังการใช้ประโยชน์ การจัดระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการพื้นฐาน

(๔.๒) กรณีที่ราษฎรหรือชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ต้นน้ำลำธารหรือ เขตอนุรักษ์ที่มีความอ่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม ให้ดำเนินการตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

- ๑) ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ ก่อน มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑
- ๒) ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ หลัง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗
- ๓) ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒ ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑
- ๔) ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒ หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗





๑.๖ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๖.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล

๑) อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คทช. กำหนดในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของ คทช. ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๒) รับทราบกระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. สำหรับพื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ และผลการดำเนินงานของ คทช. โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจัดให้ชุมชนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาออกกฎหมายเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ แต่ไม่สามารถนำมาเรียกร้องให้รัฐออกเอกสารสิทธิ เช่น โฉนดที่ดิน ให้ในภายหลัง

๔) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับความเห็นของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย



๑.๖.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดิน แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ป่าชายเลนในภาพรวม ฯลฯ

๑.๖.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดิน แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ดินราชพัสดุ

๑.๖.๔ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ผลการประชุม คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) พื้นที่นิคมสร้างตนเอง พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) และพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข)

๑.๖.๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ผลการประชุม คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

๑) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เช่น การที่ประชาชนบางส่วนไม่เข้าร่วมโครงการฯ เนื่องจากไม่มั่นใจในนโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับการให้เอกสารสิทธิการห้ามเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตลุ่มน้ำชั้น ๑ – ๒ และการที่ประชาชนที่ได้รับสิทธิให้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินที่รัฐจัดสรรให้ใหม่แทนพื้นที่เดิม แต่ไม่เข้าไปทำกินหรือก่อสร้างที่อยู่อาศัยในพื้นที่แห่งใหม่ดังกล่าว เนื่องจากมีสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมหรือไม่มีความพร้อมในการทำการเกษตร เป็นต้น เพื่อให้โครงการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต่อไป

๒) ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการดำเนินโครงการดังกล่าว ให้ชัดเจนและถูกต้องตรงกันด้วย



๑.๖.๖ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

๑) เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบหลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

๒) ในการดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้อง ตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทในภายหลัง

๓) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณากำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขการบุกรุกพื้นที่ป่าให้ชัดเจนและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหอย่างจริงจังเพื่อให้ไม่ให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มเติมอีก



๑.๖.๗ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นหลักในการจัดหาที่ดิน จัดที่ดิน หรือปฏิรูปที่ดินแล้วแต่กรณี เพื่อให้ชุมชน/ประชาชน เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวจะต้องพิจารณาเลือกพื้นที่ให้เหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นๆ อย่างแท้จริง เช่น ที่ดินสำหรับเกษตรกรรมต้องเป็นพื้นที่ที่สามารถใช้เพาะปลูกได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น





ส่วนที่ ๒

กลไกการขับเคลื่อนนโยบาย
การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

ส่วนที่ ๒

กลไกการขับเคลื่อนนโยบาย การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๒.๑ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดิน แห่งชาติ

การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในลักษณะแปลงรวมโดยมิให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เป็นหลักการดำเนินนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนมาตั้งแต่แรกเริ่มผ่านการอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๒ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ มติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อมาได้มีการกำหนดพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น หลักในการดำเนินงานตามนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนยังคงใช้ตามแนวทางเดิม โดยกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายตามกระบวนการจัดที่ดินทำกินยังคงเป็นคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด และคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) โดยองค์ประกอบหลัก หน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมการแต่ละชุดยังคงตามหลักการเดิม แต่มีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทและสถานการณ์ที่ปรับเปลี่ยนไป ดังนี้

ที่	คณะอนุกรรมการภายใต้ คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ	องค์ประกอบ
๑.	คณะอนุกรรมการจัดหา ที่ดิน	ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองประธาน : ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุกรรมการและเลขานุการ : อธิบดีกรมป่าไม้
๒.	คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน	ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย มอบหมาย รองประธาน : ปลัดกระทรวงมหาดไทย อนุกรรมการและเลขานุการ : อธิบดีกรมที่ดิน
๓.	คณะอนุกรรมการส่งเสริม พัฒนาอาชีพและการตลาด	ประธาน : รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย รองประธาน : ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อนุกรรมการและเลขานุการ : อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
๔.	คณะอนุกรรมการนโยบาย ที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)	ประธาน : ผู้ว่าราชการจังหวัด รองประธาน : รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (ท) อนุกรรมการและเลขานุการ : หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สหกรณ์จังหวัด ข้าราชการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

๒.๒ ที่ดินที่นำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๒.๒.๑ ลักษณะที่ดิน

ที่ดินของรัฐที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
จำแนกเป็น ๒ ลักษณะ คือ

- ๑) ที่ดินของรัฐที่มีราษฎรครอบครอง (การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์)
- ๒) พื้นที่ว่างเปล่าไม่มีผู้ครอบครอง และมีศักยภาพในการจัดที่ดิน (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

๒.๒.๒ ประเภทที่ดิน

ที่ดินที่นำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน มี ๖ ประเภท (ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๓)

- ๑) ป่าสงวนแห่งชาติ
- ๒) ป่าชายเลน
- ๓) ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน
- ๔) ที่ดินสาธารณประโยชน์
- ๕) ที่ราชพัสดุ
- ๖) ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคมในนิคมสร้างตนเอง





๒.๓ ขั้นตอนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในภาพรวม

๑. หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ ได้แก่ กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมที่ดิน กรมธนารักษ์ ฯลฯ กำหนดพื้นที่ที่เหมาะสมและมีความพร้อมในการจัดที่ดิน และดำเนินการจัดทำข้อมูลพื้นที่ พร้อมประสาน คทช. จังหวัด เตรียมความพร้อมในการนำเสนอพื้นที่

กรณี คทช.จังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่า มีพื้นที่เหมาะสมที่จะดำเนินการนอกเหนือจากพื้นที่เป้าหมายที่คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินกำหนด คทช.จังหวัด สามารถแจ้งหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ที่พิจารณานำเสนอคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายดำเนินการได้

๒. หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ เสนอข้อมูลพื้นที่พร้อมข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิมที่หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ได้สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี) ต่อคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

๓. คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน พิจารณาข้อมูลพื้นที่ เพื่อคัดเลือกและกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ แล้วแจ้งให้ คทช. จังหวัด พิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งแจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อประสานการปฏิบัติและขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔. คทช. จังหวัด พิจารณาขอบเขตพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการและข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิมที่หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ได้สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี) แล้วรายงานผลการพิจารณาพร้อมข้อมูลต่อคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

๕. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน พิจารณาให้ความเห็นชอบพื้นที่เป้าหมาย และแจ้งผลการพิจารณาไปยัง คทช. จังหวัด เพื่อทราบ พร้อมทั้งส่งข้อมูลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน เพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดที่ดิน รวมถึงแจ้งให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และฝ่ายเลขานุการ คทช. ทราบ เพื่อเป็นการประสานการปฏิบัติและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง แล้วรายงานต่อ คทช. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน

สำหรับพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และป่าชายเลน เมื่อ คทช.จังหวัด รับแจ้งผลการพิจารณาเห็นชอบให้นำพื้นที่ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนจากคณะอนุกรรมการจัดที่ดินแล้ว ให้จังหวัดยื่นขออนุญาตตามกฎหมายของที่ดินแต่ละประเภท

๖. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินของที่ดินแต่ละประเภท และเสนอต่อ คทช. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๗. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ส่งข้อมูลพื้นที่พร้อมข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิมที่หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ได้สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี) ให้ คทช. จังหวัด ตรวจสอบ เพื่อคัดเลือบบุคคลตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการจัดที่ดิน ส่งให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบ แล้วรายงาน คทช. เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน

๘. เมื่อ คทช. จังหวัด คัดเลือบบุคคลตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่แล้ว

๘.๑ ผู้ได้รับการจัดที่ดินรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ คทช. กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม หรือกรณีที่มีการจัดตั้งสหกรณ์แล้ว สมาชิกส่วนใหญ่จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน เพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน

๘.๒ กรณีพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่สาธารณประโยชน์ ที่ราชพัสดุ ให้มีการรวมกลุ่มเป็นองค์กรนิติบุคคล หรือจัดตั้งสหกรณ์ แล้วยื่นขออนุญาต/อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ให้เข้า/อื่นๆ ตามกฎหมายของที่ดินแต่ละประเภท

๙. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ส่งบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพื่อแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง คทช. จังหวัด ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามกรอบการดำเนินงานที่คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพกำหนด แล้วแจ้งฝ่ายเลขานุการ คทช. ทราบ เพื่อยังรายงานต่อ คทช. รับทราบผลการดำเนินงาน



๒.๔ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน

มีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่นำเสนอพื้นที่เป้าหมายที่มีความพร้อมในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม ให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา

๒. คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินจัดประชุมเพื่อพิจารณากำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการตามที่หน่วยงานเสนอแล้วส่งให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) ทราบและพิจารณาดำเนินการ พร้อมทั้งแจ้งกระทรวงมหาดไทยเพื่อประสานงานการปฏิบัติและขับเคลื่อนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง



๓. เมื่อ คทช.จังหวัด ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการจัดที่ดินแล้ว ให้จัดประชุมเพื่อพิจารณาขอบเขตพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินงาน / ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิมที่หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ได้สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี)

๔. คทช.จังหวัด นำเสนอข้อมูลขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการ / ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดิน (ถ้ามี) ตามข้อ ๓. ที่ผ่านการพิจารณาของ คทช.จังหวัด แล้ว ให้คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณา

๕. คณะกรรมการจัดที่ดินพิจารณาข้อมูลตามที่ คทช.จังหวัด เสนอ หากเห็นชอบให้นำพื้นที่ดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม แล้วดำเนินการดังนี้

๕.๑) แจ้งให้ คทช.จังหวัด ทราบเพื่อมอบหมายหน่วยงาน ยื่นขออนุญาต / จัดทำสัญญา / อื่นๆ ตามกฎหมายแต่ละประเภทพื้นที่

๕.๒) แจ้งให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ พร้อมข้อมูลของ คทช.จังหวัด (ขอบเขตพื้นที่ / ข้อมูลผู้ครอบครองที่ดิน (ถ้ามี)) เพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดที่ดินต่อไป และแจ้งให้คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการประกอบอาชีพทราบเป็นการประสานการปฏิบัติเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๕.๓) รายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

หมายเหตุ : กรณี คทช.จังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่า มีพื้นที่เหมาะสมที่จะดำเนินการนอกเหนือจากพื้นที่เป้าหมายที่ คณะกรรมการจัดที่ดินกำหนด คทช.จังหวัด สามารถแจ้งหน่วยงาน รับผิดชอบพื้นที่พิจารณานำเสนอคณะกรรมการจัดที่ดิน เพื่อกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายดำเนินการได้





รูปที่ ๒.๔ - ๑ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน



รูปที่ ๒.๕ - ๑ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดที่ดิน

๒.๖ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

มีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้ ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑. รับ และตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ดำเนินการและรายชื่อผู้ครอบครองที่ดินเดิม (ถ้ามี) จากคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน
๒. รับและตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ดำเนินการและบัญชีรายชื่อผู้ได้รับการจัดที่ดินจากคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน/ คทช. จังหวัด

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด และ คทช. จังหวัด ดำเนินการในพื้นที่ดำเนินการ เพื่อวางแผนและดำเนินการส่งเสริม พัฒนาอาชีพและการตลาด รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบการอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม โดยมีกรอบการดำเนินงาน ๖ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานข้อมูล Zoning

สำรวจ จำแนกพื้นที่ และกำหนดเขตการใช้ที่ดินทำกินในพื้นที่ ได้แก่ สภาพพื้นที่ พื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรม ทั้งในและนอกเขตชลประทาน พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง และพื้นที่แหล่งน้ำ รวมทั้งการทำการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน การให้การศึกษาอบรมองค์ความรู้ ตามแผนการส่งเสริม ปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับการปลูกพืชในพื้นที่

๒) ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน

สำรวจแหล่งน้ำ ปัจจัยพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค เพื่อจัดทำแผนการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งน้ำ รวมทั้งการจัดหาและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการเกษตรในพื้นที่โครงการ เช่น การขุดลอกแหล่งน้ำ ก่อสร้างฝายพร้อมระบบส่งน้ำ และก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ ฯลฯ

๓) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การจัดทำเมนูอาชีพเชิงบูรณาการ

(๓.๑) จัดทำเมนูอาชีพ เพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ เช่น พืช ปศุสัตว์ ประมง เกษตรผสมผสาน เป็นต้น

(๓.๒) สำรวจข้อมูล/จัดเวทีประชาคมเพื่อสอบถามความต้องการของชุมชนในพื้นที่ตามกลุ่มผู้ผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อใช้ในการวางแผนการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดตามภารกิจของหน่วยงาน ให้สอดคล้องกับศักยภาพของดินและแผนการใช้ที่ดิน สำหรับการใช้ที่ดินไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หน่วยงานระดับจังหวัดจะดำเนินการจัดทำแผนการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map

๔) ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม

ส่งเสริม สนับสนุนการรวมกลุ่มตามความสมัครใจของผู้ได้รับการจัดที่ดิน เพื่อการรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ ทชข. กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม กรณีที่มีการจัดตั้งสหกรณ์แล้ว สมาชิกส่วนใหญ่จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน เพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ รวมทั้งจัดทำแผนการส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มหรือสหกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต ตามความต้องการของสมาชิกและชุมชนในพื้นที่

๕) ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน

(๕.๑) สำรวจความต้องการของผู้ได้รับการจัดที่ดินในพื้นที่เกี่ยวกับเงินทุนในการประกอบอาชีพ

(๕.๒) แนวทางการสนับสนุนเงินทุนในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตรในพื้นที่

(๕.๒.๑) กรณีมีการจัดตั้งสหกรณ์ในพื้นที่ สามารถสนับสนุนเงินทุนในการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดแก่เกษตรกรสมาชิกสหกรณ์ มีช่องทางดังนี้





(๑) จากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ โดยผ่านกรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้สหกรณ์กู้ยืมโดยมีคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เป็นผู้ค้ำประกัน เพื่อให้เกษตรกรสมาชิกของสหกรณ์กู้ยืมเป็นทุนในการประกอบอาชีพ

(๒) จากสถาบันการเงิน ให้สหกรณ์กู้ยืมโดยใช้หลักประกันตามระเบียบที่สถาบันการเงินกำหนด

๕.๒.๒) กรณีไม่มีการจัดตั้งสหกรณ์ ในพื้นที่ เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดิน ในพื้นที่สามารถใช้แหล่งเงินทุนจาก ธ.ก.ส. โดยใช้หลักประกันเป็นบุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือใช้ผลผลิตทางการเกษตรเป็นหลักประกัน

๖) ด้านการส่งเสริมและจัดทำบัญชีครัวเรือน

วางแผนเพื่อการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดิน รายบุคคล/ครัวเรือน ด้วยกระบวนการเรียนรู้ด้านบัญชีครัวเรือน จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร ส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางแผนประกอบอาชีพและการตลาดของเกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินในการใช้ข้อมูลทางบัญชี ฯลฯ

๔. หน่วยงานใน คทช. จังหวัด ด้านส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บูรณาการในการขับเคลื่อนการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่เกษตรกรผู้ได้รับการจัดที่ดินในพื้นที่โครงการตามแผนงาน

๕. คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ กำกับติดตาม และเร่งรัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนงาน และมาตรการที่ คทช. กำหนด พร้อมรายงานผลการดำเนินงานเสนอ คทช.



รูปที่ ๒.๖ - ๑ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

๒.๗ ขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

มีขั้นตอนการดำเนินงานสรุปได้
๓ ด้าน ดังนี้

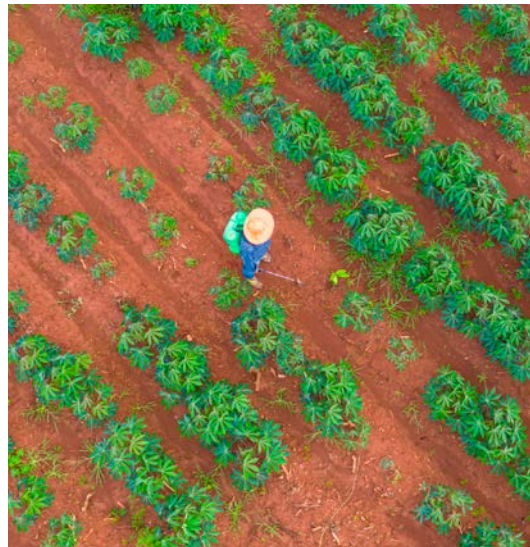
๑. ด้านการจัดหาที่ดิน

๑) เมื่อ คทช.จังหวัด ได้รับแจ้ง
พื้นที่เป้าหมายจากคณะกรรมการจัดหา
ที่ดินแล้ว ให้จัดประชุมเพื่อพิจารณาขอบเขต
พื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินงาน/ข้อมูลผู้ครอบ
ครองที่ดินเดิมที่หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ได้
สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี)

๒) ให้ คทช.จังหวัด รายงานผล
การพิจารณาพร้อมข้อมูลที่ผ่านการพิจารณา
ของ คทช.จังหวัด แล้ว ตามข้อ ๑) ให้คณะ
อนุกรรมการจัดหาที่ดินทราบเพื่อดำเนิน
การต่อไป

๓) เมื่อ คทช.จังหวัด ได้รับแจ้งผลการพิจารณา
จากคณะกรรมการจัดหาที่ดิน ซึ่งเห็นชอบให้
นำพื้นที่เป้าหมายไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้
ชุมชนแล้ว กรณีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าตาม
พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และ
ป่าชายเลน ให้มอบหมายจังหวัดยื่นขออนุญาต
ตามกฎหมายของที่ดินแต่ละประเภท

หาก คทช.จังหวัด พิจารณาแล้วเห็นว่า
มีพื้นที่เหมาะสมที่จะดำเนินการนอกเหนือ
จากพื้นที่เป้าหมายที่คณะกรรมการจัดหา
ที่ดินกำหนด คทช.จังหวัด สามารถแจ้งหน่วยงาน
รับผิดชอบพื้นที่ที่พิจารณานำเสนอคณะ
อนุกรรมการจัดหาที่ดินเพื่อกำหนดเป็นพื้นที่
เป้าหมายดำเนินการได้



๒. ด้านการจัดที่ดิน

๑) คทช. จังหวัด รับมอบข้อมูลพื้นที่พร้อมข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินเดิมที่หน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่สำรวจไว้แล้ว (ถ้ามี) จากคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๒) ดำเนินการตรวจสอบเพื่อคัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์ ที่ คทช. กำหนด และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

เมื่อ คทช. จังหวัด คัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์ในพื้นที่แล้ว ผู้ได้รับการจัดที่ดินรวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ คทช. กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม หรือกรณีที่มีการจัดตั้งสหกรณ์แล้ว สมาชิกส่วนใหญ่จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินเพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน

กรณีพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่สาธารณประโยชน์ที่ราชพัสดุ ให้มีการรวมกลุ่มเป็นองค์กรนิติบุคคลหรือจัดตั้งสหกรณ์ แล้วยื่นขออนุญาต/อนุญาตให้ใช้ประโยชน์ /ให้เช่า/ อื่นๆ ตามกฎหมายของที่ดินแต่ละประเภท

๓) รายงานผลต่อคณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบ

๓. ด้านการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ตามกรอบการดำเนินงานที่คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดกำหนด



รูปที่ ๒.๗ - ๑ กระบวนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)



ส่วนที่ ๓

กระบวนการ
การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

ส่วนที่ ๓

กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

๓.๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ

แบ่งออกเป็น ๒ กระบวนการดังนี้

๓.๑.๑ การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน โดยคณะกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมและรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบแล้ว





๑) หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์)

เป็นการนำที่ดินของรัฐที่มีผู้ใช้ประโยชน์มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ ดังนี้

(๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแปลงรวม ตามสภาพพื้นที่ และตามเขตการปกครอง

(๒) การใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

(๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริงแต่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ทำประโยชน์ก็จะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าและผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้

(๔) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

๒) ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วเป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองโดย คทช. จังหวัด สำหรับผลการตรวจสอบของ คทช. จังหวัด ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติสามารถจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามลักษณะการครอบครองได้ดังนี้



- ผู้ครอบครองรายเดิมซื้อตรง/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ

- ผู้ครอบครองซื้อไม่ตรง(ทายาทผู้ครอบครอง รายเดิม)/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ

- ผู้ครอบครองรายใหม่/มีการเปลี่ยนมือ ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ครอบครอง

กรณีผ่าน : เข้าร่วมโครงการแบบ มีเงื่อนไข ตามที่กรมป่าไม้ได้กำหนดเงื่อนไข ว่า “ให้ราษฎรที่ครอบครองที่ดินรายใหม่ปลูก ไม้ป่ายืนต้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๔๐ ต้นต่อไร่ โดยให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ได้ เข้าร่วมโครงการ ทั้งนี้ ต้องทำการบำรุงรักษา ต้นไม้ที่ปลูก หากต้นไม้ที่ปลูกตายต้องปลูก ทดแทนด้วยและต้องไม่ตัดต้นไม้ที่ปลูกก่อน ได้รับอนุญาต”

กรณีไม่ผ่าน : ไม่เข้าร่วมโครงการฯ (ที่ดินเข้ากองกลาง)

- ไม่ปรากฏชื่อผู้ครอบครอง มีการใช้ที่ดินแต่ ไม่พบตัว ให้ คทช. จังหวัด ตรวจสอบเพิ่มเติม ผลการตรวจสอบเป็นคนเดิมเข้าสู่ประเภท ผู้ครอบครองรายเดิม/ทายาท กรณีเป็นคนใหม่ เข้าสู่ประเภทผู้ครอบครองรายใหม่/ มีการเปลี่ยนมือ

(๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจาก พื้นที่ป่า

(๓) ผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน หรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ

๓) คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) บุคคลสัญชาติไทย

(๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือ
ที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐
บาท/คน

(๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้า
ครอบครัว

(๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือ
ใกล้เคียง

(๕) มีความสามารถทำประโยชน์ใน
ที่ดินได้

(๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน
ไม่สมประกอบ

(๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ
ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด

(๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือใน
การจัดที่ดินจากทางราชการ

(๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น
เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และ

ความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะ
พื้นที่ สภาพการใช้ประโยชน์ คณะ
อนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.
จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๔) แนวทางการดำเนินการ

(๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินสงมอบ
ข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองให้
แก่ คทช. จังหวัดดำเนินการ

(๒) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงาน
เจ้าของพื้นที่ (ระดับจังหวัด) สำรวจ/ตรวจ
สอบ/ลงพื้นที่ ตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน
และข้อมูลของราษฎรผู้ครอบครองภายใน
ขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดที่ดินทำกิน
ให้ชุมชน และจำแนกประเภทตามลักษณะ
การครอบครอง

(๓) คทช. จังหวัดรวบรวมข้อมูลรายงาน
คณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบ เพื่อรายงาน
ให้ คทช. ทราบ



(๔) จังหวัดหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัด ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่ง พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

(๕) หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช. จังหวัดได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

(๖) คทช. จังหวัด ตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินดำเนินการ จัดระเบียบการใช้ประโยชน์

(๗) คณะทำงานฯ ประชุมชี้แจงราษฎรแจ้งให้ ทราบถึงแนวทาง/แผนการดำเนินงาน

(๘) คณะทำงานฯ คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินและเงื่อนไขการ เข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่กำหนด รวมทั้งจัดทำผังแปลงที่ดินและรายชื่อราษฎรที่จะได้รับการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

(๙) คทช. จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระเบียบ การใช้ประโยชน์ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะทำงานฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน เพื่อรายงาน คทช. ทราบ

(๑๐) คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลส่งเรื่องให้ ผู้ได้รับอนุญาตและหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ กำกับดูแล ให้เป็นไปตามการอนุญาตและข้อกำหนด ภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด





๕) ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่

(๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอน สิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครองให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน

(๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้

(๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่างๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย

(๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน

(๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ คทช. จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่

(๗) ห้ามละทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือไม่อยู่อาศัยในที่ดิน หากมีความจำเป็นหรือมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้ ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อรายงานให้ คทช. จังหวัด ทราบและพิจารณาตามลำดับ

(๘) ห้ามบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อขยายเป็นพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม

(๙) ต้องคอยสอดส่องตรวจระมัดระวังมิให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าในบริเวณติดต่อกใกล้เคียง ถ้าพบการบุกรุกแผ้วถางป่าให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ตำรวจ ทหาร เป็นต้น ทราบทันที

(๑๐) ให้ทำการปลูกต้นไม้ชนิดดีมีค่าในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินอย่างน้อย ๒ ต้นต่อไร่ และต้องดูแลรักษาให้เจริญเติบโตอย่างดี

๓.๑.๒ การจัดระบบการใช้ประโยชน์

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินโดยคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวมและรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

๑) หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

เป็นการนำที่ดินป่าสงวนแห่งชาติที่ไม่มีผู้ครอบครองมาจัดระบบการใช้ประโยชน์ให้แก่ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีแต่ไม่พอเลี้ยงชีพ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

- (๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแบบแปลงรวมให้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์เฉพาะรายตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง
- (๒) จัดทำผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสม กับสภาพการใช้ประโยชน์ในพื้นที่และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยให้กันพื้นที่ส่วนกลางไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐ % ของพื้นที่ทั้งหมดเพื่อปลูกป่าหรือไม่ยั่นต้น



(๓) การใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขของหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ซึ่งผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

(๔) จัดที่ดินให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน เป็นลำดับแรก และผู้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่จะจัดที่ดินทำกิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นควรได้

(๕) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือโดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ



๒) ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐ
- (๒) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการ ที่สูญเสียที่ดินทำกิน
- (๓) ผู้ไร้ที่ดินทำกินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป และได้ขึ้นทะเบียนไว้กับทางราชการ

๓) คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- (๑) บุคคลสัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- (๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- (๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
- (๙) กรณีที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์/ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทข.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๔) แนวทางการดำเนินการ

- (๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลพื้นที่ (เนื้อที่และรูปร่างแปลงที่ดิน) ให้แก่ คทข. จังหวัด ดำเนินการ
- (๒) จังหวัดขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือตามกฎหมายกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- (๓) คทข. จังหวัด จัดตั้งคณะทำงานจัดที่ดินเพื่อดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์

- กำหนดขอบเขตแปลงที่ดิน พื้นที่สำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และให้กันพื้นที่ไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐% ของพื้นที่ทั้งหมดเพื่อปลูกป่าหรือไม้ยืนต้น

- การวางแผนแปลงที่ดินให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ในพื้นที่และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ โดยไม่เกินครอบครัวละ ๑๕ ไร่

- คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- นำเสนอผลการดำเนินการให้ คทช. จังหวัด อนุมัติ

(๔) คทช. จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระบบการใช้ประโยชน์ ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะทำงานฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ

๕) ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

(๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่

(๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครองให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน

(๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้

(๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่าง ๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย

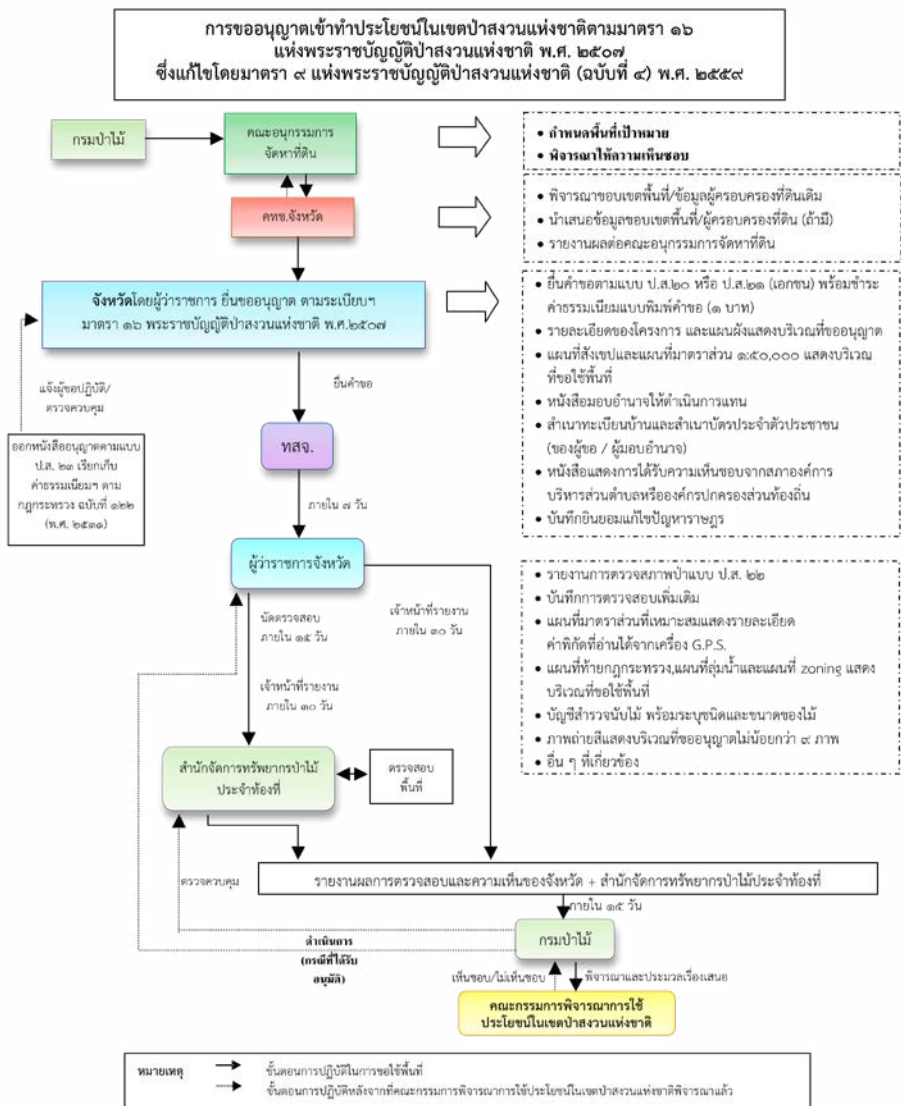
(๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน

(๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ คทช.จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่

(๗) ห้ามละทิ้งไม่ทำประโยชน์ หรือไม่อยู่อาศัยในที่ดิน หากมีความจำเป็นหรือมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้ ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อรายงานให้ คทช.จังหวัด ทราบและพิจารณาตามลำดับ

(๘) ห้ามบุกรุกแผ้วถางป่าเพื่อขยายเป็นพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม

(๙) ต้องคอยสอดส่องตรวจตราละเมิดระงับมิให้มีการบุกรุกแผ้วถางป่าในบริเวณติดต่อกว้างเคียง ถ้าพบการบุกรุกแผ้วถางป่า ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ป่าไม้ ตำรวจ ทหาร เป็นต้น ทราบทันที



รูปที่ ๓.๑ - ๑

ขั้นตอนการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

๓.๒ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน

พื้นที่ดำเนินการ เป็นที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าที่เป็นป่าชายเลนที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจัดหาที่ดินให้ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม และรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบแล้ว และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้ยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ เพื่อนำที่ดินที่เป็นป่าชายเลน ไปจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

๓.๒.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน(การจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์)

เป็นการนำที่ดินของรัฐที่มีผู้ครอบครองใช้ประโยชน์มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ รวมทั้งการนำที่ดินของรัฐที่ไม่มีผู้ครอบครองมาจัดระบบการใช้ประโยชน์ให้แก่ผู้ยากไร้ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีแต่ไม่เพียงพอเลี้ยงชีพ โดยใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแปลงรวมให้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์เฉพาะรายตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง โดยสมาชิกของชุมชนควรมีการรวมกลุ่มกันทั้งนี้อาจประกอบด้วยสมาชิกในกลุ่มตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนด เช่น วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ เป็นต้น

๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไขกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว ตามที่ครอบครองอยู่จริง แต่ไม่เกิน ๓๐ ไร่ หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ทำประโยชน์ ให้นำมาฟื้นฟูสภาพป่าก่อน หากพื้นที่ไม่เหมาะสมที่จะนำมาฟื้นฟูสภาพป่าจึงจะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า และผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทาง การจัดที่ดินที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าชายเลน

๔) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือสมาชิกของชุมชนที่รวมกลุ่มกันตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

๕) พื้นที่ที่จะจัดให้ตามโครงการฯ ต้องมีการทำประโยชน์ในพื้นที่ก่อนมติดิคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ และต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

๖) ให้กันที่ดินส่วนที่อยู่ห่างจากริมทะเล ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร ออกไปก่อน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าชายเลน

๗) ในการจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้กับผู้ได้รับการจัดที่ดินรายใหม่ ได้กำหนดพื้นที่ที่ตามความเหมาะสมของที่ดินป่าชายเลนที่สามารถจัดได้ และหลีกเลี่ยงการจัดให้ผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ดั้งเดิมก่อน

๘) ผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดินต้องแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ต่อกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือ คทช. จังหวัด

๓.๒.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว จากการสำรวจเบื้องต้นของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแบบที่ดิน และข้อมูลรายชื่อราษฎรผู้ครอบครองจาก คทช.จังหวัด โดยจำแนกประเภทผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินตามลักษณะการครอบครอง ออกเป็น

(๑) ผู้ครอบครองรายเดิมชื่อตรง/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ

(๒) ผู้ครอบครองชื่อไม่ตรง (ทายาทผู้ครอบครองรายเดิม)/แปลงตรง ให้เข้าร่วมโครงการฯ

(๓) ผู้ครอบครองรายใหม่/มีการเปลี่ยนมือ ให้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ครอบครอง



กรณีผ่าน : ให้เข้าร่วมโครงการ

กรณีไม่ผ่าน : แจ้งผู้ครอบครองทราบและให้นำพื้นที่มาฟื้นฟูสภาพป่า

(๔) ในพื้นที่ที่ไม่แจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ ให้ คทช. จังหวัด ตรวจสอบเพิ่มเติมเพื่อยืนยันว่าไม่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการฯ ในกรณีนี้ ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า

๓) ผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ

๓.๒.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ผู้ครอบครองที่ดินรายเดิม (การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์)

(๑) มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว

(๒) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้

(๓) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๔) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด

(๕) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ



๒) ผู้ได้รับการจัดที่ดินรายใหม่ (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

- (๑) มีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- (๒) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- (๓) ไม่เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- (๔) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- (๕) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
- (๖) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกินและ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐

บาท/คนปี

- (๗) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง

กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงความจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่ สภาพการใช้ประโยชน์/ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๓.๒.๔ แนวทางการดำเนินการ

๑) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่มีให้แก่ คทช. จังหวัด ดำเนินการ

๒) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบพื้นที่ (ระดับจังหวัด) สำรวจ/ตรวจสอบ/ลงพื้นที่ ตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดินและข้อมูลราษฎรผู้ครอบครองภายในขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และจำแนกประเภทตามลักษณะการครอบครอง

๓) คทช. จังหวัด รวบรวมข้อมูลรายงานคณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบ เพื่อรายงานให้ คทช. ทราบ

๔) จังหวัดหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช.จังหวัด ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือตามกฎหมายกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำประโยชน์ในเขตป่า พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

๕) หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจาก คทช.จังหวัด ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

๖) คทช.จังหวัด อาจตั้งคณะทำงานจัดที่ดินดำเนินการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์

๗) คณะทำงานฯ ประชุมชี้แจงราษฎรแจ้งให้ทราบถึงแนวทาง/แผนการดำเนินงาน

๘) คณะทำงานฯ คัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน และเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่กำหนด ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว รวมทั้งจัดทำผังแปลงที่ดินและรายชื่อราษฎรที่จะได้รับการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์

๙) คทช.จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระเบียบ/จัดระบบการใช้ประโยชน์ ตามผังแปลงและรายชื่อที่คณะทำงานฯ เสนอ จากนั้นรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน เพื่อยืนยัน คทช. ทราบ

๑๐) คทช.จังหวัด รวบรวมข้อมูลส่งเรื่องให้ผู้ได้รับอนุญาตและหน่วยงานผู้รับผิดชอบพื้นที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามการอนุญาตและข้อกำหนด ภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด

๓.๒.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัยด้วยตนเอง หรือบุคคลในครอบครัว ภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่และต้องทำประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครองให้บุคคลอื่น เว้นแต่ เป็นไปตามระเบียบกฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน

๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้

๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่างๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย

๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน

๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ คทช.จังหวัด สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่

๗) อนุญาตให้ใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำหรือพืชเกษตรที่มีอยู่เดิมหรือปลูกป่าชายเลน ไม่อนุญาตให้ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น

๘) การสร้างที่อยู่อาศัยต้องทำเท่าที่จำเป็นแก่ตนเองและบุคคลในครอบครัว จะสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อวัตถุประสงค์อื่นมิได้

๙) การทำประโยชน์ของตนจะต้องไม่กระทบต่อระบบนิเวศใกล้เคียง และไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

๑๐) ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องให้ความร่วมมือในการปลูกและบำรุงรักษาป่าชายเลนในพื้นที่ตามที่ทางราชการเห็นสมควร ตลอดทั้งต้องช่วยดูแลป่าชายเลนที่อยู่ใกล้เคียงมิให้ถูกบุกรุกเพิ่มเติม

๑๑) การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือกระทำผิดเงื่อนไข มีผลทำให้สิทธิในการใช้ที่ดินตามโครงการฯ สิ้นสุดลงทันที

๓.๒.๖ หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานส่วนกลาง : กรมป่าไม้

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

หน่วยงานพื้นที่ : สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่องค์ที่

สำนักงานบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง



๓.๓ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน

๓.๓.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (การจัดระบบการใช้ประโยชน์)

เป็นการนำที่ดินของรัฐที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ (ที่ว่าง) มาบริหารจัดการ

๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือกลุ่มบุคคลหรือสถาบันเกษตรกรในรูปให้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์เฉพาะราย ตามสภาพพื้นที่ และตามเขตการปกครอง

๒) การจัดทำแผนผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ (Zoning) และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

๓) การกำหนดจัดทำสาธารณูปโภคอย่างเหมาะสมกับพื้นที่ และความสะดวกในการใช้ประโยชน์ และความเป็นอยู่

๔) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดที่ดินและการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมาย และข้อกำหนดของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

๕) จัดที่ดินให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญเป็นลำดับแรก ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน และผู้ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นควรได้

๖) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาต (หน่วยงาน หรือชุมชน หรือสถาบันเกษตรกร หรืออื่นๆ ที่กฎหมายของหน่วยงานกำหนด) ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน นำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้สมาชิกในชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับ คทช.จังหวัด หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ และองค์กร หรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานกำหนด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

๓.๓.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ

๒) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน

๓) เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน และได้ขึ้นทะเบียนกับ ส.ป.ก. หรือหน่วยงานอื่นๆ

๔) กลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านการฝึกอบรมจาก ส.ป.ก. โดยกำหนดที่จะจัดที่ดินให้เนื้อที่ไม่เกินร้อยละ ๕ ของจำนวนแปลงที่ดินที่จะจัดสรรทั้งหมด และขนาดเนื้อที่ที่จะจัดสรรให้แก่เกษตรกรรุ่นใหม่แต่ละรายไม่เกินกึ่งหนึ่งของเนื้อที่จัดสรรให้แก่ราษฎรทั่วไปในพื้นที่นั้น

๓.๓.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

โดยให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) สามารถพิจารณาได้ตามความเหมาะสม

๑) บุคคลสัญชาติไทย

๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย

๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว

๔) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้

๕) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

๖) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งจาก คทช. และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

๗) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินทำกินจากทางราชการ

๘) กรณีที่ คทช.จังหวัด พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่ สภาพการใช้ประโยชน์/ทำประโยชน์ คทช.จังหวัด จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๙) มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่กำหนด



๓.๓.๔ แนวทางการดำเนินการ

๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบพื้นที่ (เนื้อที่และรูปแปลงที่ดิน) ให้แก่ คทช.จังหวัดดำเนินการ

๒) คทช.จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระดับจังหวัด กำหนดวางแผนแปลงที่ดิน ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ (Zoning) และพื้นที่สาธารณประโยชน์ในด้านต่างๆ ที่ใช้ร่วมกัน

๓) คทช.จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกาศรับผู้มีความจำเป็นที่เดือดร้อน คัดกรองจัดลำดับ และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่สมควรจะได้รับการจัดที่ดิน

๔) คทช. จังหวัด หรือร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือองค์กร หรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด พิจารณาคัดเลือกผู้ที่สมควรจะได้รับการจัดที่ดินตามการคัดกรองจัดลำดับ ตาม ๓)

๕) ให้ผู้ผ่านการพิจารณาตาม ๔) จัดตั้งสถาบันเกษตรกร ในรูปสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร โดยต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ได้มาไปบริหารจัดการให้สมาชิกใช้ประโยชน์ตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนดด้วย

๖) ให้องค์กร หรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด พิจารณาอนุญาตให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามเงื่อนไขที่กฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด

๗) คทช. จังหวัด บูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาพื้นที่และอาชีพของสมาชิกสถาบันเกษตรกรหรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน สำหรับการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและกิจกรรมสาธารณประโยชน์ ตามแผนผังที่กำหนดใน ๒) ให้หน่วยงานที่ดำเนินการบูรณาการพัฒนาขอใช้ที่ดินเพื่อดำเนินงานได้จากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่



๓.๓.๕ ขั้นตอนการขออนุญาต/การพิจารณา/การทำสัญญาเช่า

๑) ระเบียบ/กฎหมายที่ใช้

(๑) พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๒

(๒) ระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๓) ระเบียบคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้ได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐

(๔) พระราชกฤษฎีกา ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มติ คปก. ที่เกี่ยวข้อง และหนังสือสั่งการจาก ส.ป.ก.

๒) ขั้นตอนการอนุญาต

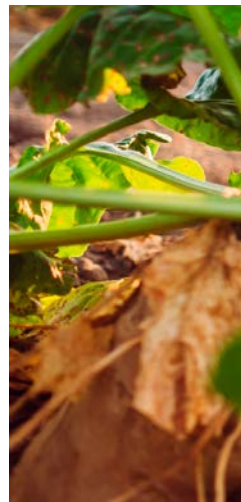
(๑) สถาบันเกษตรกรยื่นคำร้องขอเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามประกาศของคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินจังหวัด

(๒) นำเสนอคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบคัดเลือกและอนุญาตให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน

(๓) นำเสนอคณะกรรมการการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมพิจารณาอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์โดยทำเป็นสัญญาเช่า ซึ่งอาจจะมีการยกเว้นค่าเช่าไประยะหนึ่งก่อนก็ได้

(๔) ประกาศผลการคัดเลือกให้ทราบโดยทั่วกันและให้ยื่นคำคัดค้าน

(๕) จัดทำสัญญาเช่าและมอบที่ดินให้สถาบันเกษตรกร



๓) เงื่อนไขการอนุญาตและสถาบันเกษตรกรต้องให้สมาชิกถือปฏิบัติ

(๑) ทำประโยชน์ในที่ดินด้วยตนเองเต็มความสามารถ และไม่นำที่ดินนั้นทั้งหมด หรือบางส่วนไปให้บุคคลอื่นไม่ว่าจะโดยการขาย ให้เช่าหรือเช่าทำประโยชน์ หรือโดยพฤติกรรมใดๆ ที่แสดงให้เห็นในลักษณะนั้น

(๒) ทำสัญญาเช่าที่ดินกับสถาบันเกษตรกร หรือตามข้อตกลงอื่นที่กำหนด และต้องปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าว

(๓) ไม่เปลี่ยนแปลงสภาพที่ดิน จนเป็นเหตุให้ที่ดินเสื่อมสภาพความเหมาะสมแก่การประกอบเกษตรกรรม

(๔) ไม่ขุดบ่อเพื่อการเกษตรกรรมเกินร้อยละห้าของเนื้อที่ที่ได้รับมอบ

(๕) ไม่ปลูกสร้างสิ่งก่อสร้างใดๆ เว้นแต่การปลูกสร้างตามสมควรสำหรับ โรงเรือน ที่อยู่อาศัย ยุ้งฉาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกหรือสถาบันเกษตรกรนั้น

(๖) ดูแลรักษาหมุดหลักฐานของ ส.ป.ก. และหลักเขตที่ดินในที่ดินที่ได้รับมอบ มิให้เกิดชำรุดเสียหายเคลื่อนย้ายไปจากตำแหน่งเดิม

๔) ค่าตอบแทน/ค่าธรรมเนียม/ค่าเช่า

ค่าเช่าที่ดินตามที่กำหนด ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมอาจจะมีการยกเว้นค่าเช่าไประยะหนึ่งก่อนก็ได้



๓.๔ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้ชุมชนในที่ดิน สาธารณประโยชน์

การจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้ชุมชนในที่ดินสาธารณประโยชน์ เป็นการนำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว มาจัดระเบียบการถือครองให้แก่ราษฎรเป็นแปลงรวม โดยการออกหนังสืออนุญาต ให้แก่ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลในรูปสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ตามสภาพพื้นที่ เพื่อเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วนคุณสมบัติ ข้อกำหนด และเงื่อนไข ในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของผู้ได้รับการจัดให้เป็นไปตามที่ คทช. กำหนด

๓.๔.๑ หลักเกณฑ์การจัดระเบียบที่ดินสาธารณประโยชน์ ให้ชุมชนทำกินหรืออยู่อาศัยตามนโยบายของรัฐบาล และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

โดยการนำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว มาจัดระเบียบการถือครองให้แก่ราษฎร ดังนี้

- ๑) จัดที่ดินทำกินหรืออยู่อาศัยให้ชุมชนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลใน รูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่
- ๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามข้อกำหนดและเงื่อนไข ของหน่วยงานผู้รับผิดชอบพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) แล้ว



๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริงเป็นลำดับแรก หากมีพื้นที่เหลือจากการจัดที่ดินให้คงไว้เป็นพื้นที่ส่วนกลาง เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน สำหรับพื้นที่ที่มีผู้ครอบครองแต่ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ หรือคุณสมบัติ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ให้พิจารณาจัดให้แก่ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ หรือพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดให้เป็นที่สงวนหวงห้ามตลอดไป โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลที่สาธารณประโยชน์ โดยจัดให้ครัวเรือนละไม่เกิน ๑๕ ไร่

๔) ให้ชุมชนที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดิน นำที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดให้แก่สมาชิกในชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) หน่วยงานผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาตามกฎหมายและระเบียบของหน่วยงานนั้น



๓.๔.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- ๑) ผู้ที่เข้าครอบครองทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในที่ดินอยู่แล้ว โดยเป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรายชื่อบุคคลผู้เข้าครอบครองและรูปแบบที่ดิน
- ๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำ ป่าอนุรักษ์ หรือพื้นที่ที่ทางราชการกำหนดให้เป็นที่สงวนหวงห้ามตลอดไป โดยพิจารณาจากบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียงในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เห็นชอบ

๓.๔.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- ๑) บุคคลสัญชาติไทย
- ๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- ๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- ๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- ๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- ๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- ๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- ๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินจากทางราชการ
- ๙) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาถึงความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์/ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้



๓.๔.๔ แนวทางการดำเนินการ

๑) กรมที่ดินจัดส่งข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่ดินให้แก่คณะกรรมการจัดหาที่ดิน

๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน ส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่ดิน ให้คณะกรรมการจัดที่ดิน

๓) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) ดำเนินการ

๔) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) ส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองให้คณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ ตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนด

๕) คณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ ส่งผลข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองที่ได้รับการพิจารณาคัดเลือกแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด)

๖) ผู้ที่ผ่านการพิจารณาตามข้อ ๕) ขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ได้มาบริหารจัดการให้แก่สมาชิกใช้ประโยชน์ตามกฎหมายและระเบียบ

๗) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) มอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองให้สำนักงานที่ดินจังหวัด เพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดออกหนังสืออนุญาตให้กับชุมชน และให้ชุมชนบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวให้กับสมาชิกในชุมชน

๘) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) รายงานคณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ และส่งข้อมูลให้หน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำกับดูแลการใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ภายใต้กรอบการบริหารจัดการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

๓.๔.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัว ภายในเขตพื้นที่ที่ดินที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขยายพื้นที่

๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม หรือโอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิครอบครองให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน

๓) สามารถทดทดแทนภัยพิบัติโดยธรรมชาติได้

๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายต่างๆ ของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน รวมถึงข้อกำหนดที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จะกำหนดขึ้นใหม่ในภายหลังด้วย

๕) ให้ความยินยอมหรืออำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน

๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้คณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ สามารถพิจารณายกเลิกการใช้ที่ดิน และให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่

๗) ต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดการทำประโยชน์ของตนกระเทือนหรือรบกวนบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของทางราชการและของเอกชน หากผู้รับอนุญาตพบแร่ ทรัพยากรป่าไม้ วัตถุโบราณ หรือทรัพยากรอันควรอนุรักษ์ เป็นต้น ให้หยุดการทำประโยชน์ไว้ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยด่วน

๘) ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการ และทางราชการจะต้องเรียกพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินคืน ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่ทันที

๙) สมาชิกต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์ หรือนิติบุคคลรูปแบบอื่น

๓.๕ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในที่ราชพัสดุ

๓.๕.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ในที่ราชพัสดุ มี ๒ แบบ ดังนี้

๑) การจัดระบบการใช้ประโยชน์ เป็นการนำที่ดินราชพัสดุที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ (ที่ว่าง) มาจัดระบบใช้ประโยชน์

(๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือกลุ่มบุคคล โดยไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์เฉพาะราย ตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง

(๒) จัดทำแผนผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพการใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

(๓) จัดทำสาธารณูปโภคอย่างเหมาะสมกับพื้นที่และความสะดวกในการใช้ประโยชน์

(๔) หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดที่ดินราชพัสดุ และการใช้ประโยชน์ ที่ดินราชพัสดุให้เป็นไปตามกฎหมายที่ราชพัสดุ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

(๕) จัดที่ดินราชพัสดุให้ผู้ที่ถูกผลักดัน และอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญเป็นลำดับแรก และผู้บุกรุกที่ดินราชพัสดุซึ่งอยู่ในเงื่อนไขจะได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมายที่ราชพัสดุ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการ ที่สูญเสียที่ดินทำกิน และผู้ที่ไม่มียากินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป ทั้งนี้ กรณีที่ คทช.จังหวัด พิจารณาเห็นเป็นความจำเป็น เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นสมควรได้



๒) การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ เป็นการนำที่ดินราชพัสดุที่มีผู้ใช้ประโยชน์ มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

(๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแบบแปลงรวมตามสภาพพื้นที่ และตามเขตการปกครอง

(๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนด และเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

(๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริง ตามความเหมาะสม หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ทำประโยชน์จึงจะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า และผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ที่ราชพัสดุ

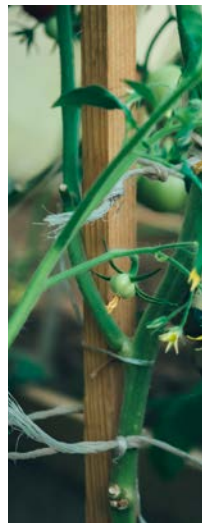
๓.๕.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ

๒) ผู้บุกรุกที่ดินราชพัสดุ ซึ่งอยู่ในเงื่อนไขจะได้รับการจัดที่ดินตามกฎหมายที่ราชพัสดุ

๓) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน

๔) ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่พอต่อการครองชีพที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป



๓.๕.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- ๑) บุคคลสัญชาติไทย
- ๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- ๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- ๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- ๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- ๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- ๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนดทั้งจาก

คทช. และกรมธนารักษ์

- ๘) ปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินทำกินจากทางราชการ
- ๙) กรณีที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้

๑๐) มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำหนด เช่น กรณีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ ผู้ได้รับการจัดสรรต้องเป็นผู้ที่อยู่ในที่ราชพัสดุก่อนวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้น



๓.๕.๔ แนวทางดำเนินการ

๑) การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน โดยการจัดระบบการใช้ประโยชน์

(๑.๑) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สํารวจ ตรวจสอบ ที่ราชพัสดุแปลงที่เหมาะสม พร้อมทั้งจัดทำผังแปลงที่ดินให้มีขนาดเหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ และแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ เพื่อส่งให้กรมธนารักษ์พิจารณา คัดเลือกแล้วจัดส่งให้คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา กำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย

(๑.๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบแล้วส่งมอบพื้นที่เป้าหมายให้ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน และ คทช.จังหวัด ดำเนินการ

(๑.๓) คทช. จังหวัดคัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ ประเภทผู้ได้รับการ จัดที่ดิน และข้อกำหนดอื่นที่เกี่ยวข้อง และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินส่งให้ คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณา

(๑.๔) ผู้ได้รับการคัดเลือกตามบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ดำเนินการ จัดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์

(๑.๕) ชุมชนในรูปสหกรณ์ยื่นคำขอเช่าที่ราชพัสดุในลักษณะแปลงรวม

(๑.๖) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ดำเนินการจัดให้ชุมชนในรูปสหกรณ์เช่าตาม กฎหมายที่ราชพัสดุ โดยกลุ่มสหกรณ์จัดสรรพื้นที่ให้แก่สมาชิกเพื่อยู้าอาศัยได้ไม่เกิน ๑๐๐ ตารางวา ต่อครอบครัว อัตราค่าเช่าไม่ต่ำกว่าตารางวาละ ๐.๒๕ บาทต่อเดือน และ กรณีการเช่าเพื่อประกอบการเกษตรได้ไม่เกิน ๑๕ ไร่ ต่อครอบครัว อัตราค่าเช่า ไม่ต่ำกว่าไร่ละ ๒๐๐ บาทต่อปี

(๑.๗) คทช. จังหวัด แจ้งผลการดำเนินการจัดทำสัญญาเช่าที่ราชพัสดุให้ คณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบ เพื่อส่งให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ดำเนินการต่อไป

๒) การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน โดยการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

(๒.๑) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ สํารวจ รั้งวัดและตรวจสอบที่ราชพัสดุแปลงที่มี การบุกรุกพร้อมรายละเอียดผู้บุกรุก ส่งให้กรมธนารักษ์เพื่อพิจารณาคัดเลือกแปลงเสนอ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา กำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมาย

(๒.๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินให้ความเห็นชอบ แล้วส่งให้คณะอนุกรรมการ นโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) พิจารณาดำเนินการ

(๒.๓) คทช. จังหวัด พิจารณาตรวจสอบขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ จำนวนผู้บุกรุก และรายละเอียด แล้วส่งข้อมูลให้คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา

(๒.๔) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินส่งมอบพื้นที่เป้าหมายให้คณะอนุกรรมการ จัดที่ดิน และ คทช. จังหวัด ดำเนินการ

(๒.๕) คทช. จังหวัด รับรองสิทธิของผู้บุกรุกที่ราชพัสดุตามสภาพการครอบครอง ที่ดิน และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ส่งให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินพิจารณา

(๒.๖) ผู้ได้รับการคัดเลือกตามบัญชีรายชื่อผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน ดำเนินการ จัดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์

(๒.๗) ชุมชนในรูปสหกรณ์ยื่นคำขอเช่าที่ราชพัสดุในลักษณะแปลงรวม

(๒.๘) สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ดำเนินการจัดให้ชุมชนในรูปสหกรณ์เช่าตาม กฎหมายที่ราชพัสดุ โดยสหกรณ์จัดสรรพื้นที่ให้แก่สมาชิกเพื่ออยู่อาศัยและประกอบการเกษตร ตามจำนวนเนื้อที่ที่ครอบครอง และ คทช. จังหวัด ได้พิจารณาความเหมาะสมแล้ว ในอัตรา ค่าเช่าเพื่ออยู่อาศัย ไม่ต่ำกว่าตารางวาละ ๐.๒๕ บาทต่อเดือน และเพื่อประกอบการเกษตร อัตราค่าเช่าไม่ต่ำกว่า ไร่ละ ๒๐๐ บาทต่อปี

๓.๕.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายใน ขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น

๒) ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอนสิทธิการเช่า ให้บุคคลอื่น

๓) สามารถทบทวนไปยังทายาทโดยธรรมได้

๔) ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่ราชพัสดุ รวมถึง ข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนด ขึ้นใหม่ ในภายหลังด้วย

๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน

๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาเช่าที่ราชพัสดุ หรือผู้ที่ได้ รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่ให้แก่สหกรณ์ และ แจ้งสำนักงานธนารักษ์พื้นที่

๗) ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม

๘) ให้ทำการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินตามความเหมาะสม

แนวทางดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ที่ดินราชพัสดุ



รูปที่ ๓.๕ - ๑

แนวทางดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ที่ดินราชพัสดุ

๓.๖ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง

พื้นที่ดำเนินการ พื้นที่นิคมที่สงวนเพื่อกิจการนิคม (ราษฎรที่ใช้ประโยชน์ในพื้นที่เดิม) ซึ่งผ่านขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดิน และคณะกรรมการจัดหาที่ดินได้ให้ความเห็นชอบให้นำไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม และรายงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ทราบ

๓.๖.๑ หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์)

เป็นการนำที่ดินในเขตพื้นที่นิคมสร้างตนเองที่มีผู้เข้าใช้ประโยชน์เดิม มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนรูปแบบแปลงรวม โดยไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์ ตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง

๒) การใช้ประโยชน์ในที่ดิน ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อกำหนด และเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้ใช้ประโยชน์ หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อยู่แล้วตามที่ครอบครองอยู่จริงตามความเหมาะสม หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ใช้ประโยชน์ จึงจะจัดให้ผู้ถูกผลักดัน หรืออพยพออกจากพื้นที่ป่า หรือผู้ที่มีถิ่นฐานอยู่ในท้องที่หรือใกล้เคียงกับพื้นที่ที่จัดระเบียบนั้น (คัดเลือกจากผู้ที่มาขึ้นทะเบียนไว้กับจังหวัดเท่านั้น) โดยพิจารณาจาก หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่สงวนเพื่อกิจการนิคม

๓.๖.๒ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- ๑) ผู้ใช้ประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว ซึ่งได้ทำสัญญาอนุญาตให้ใช้ที่ดินในดินนั้นๆ
- ๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า
- ๓) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน
- ๔) ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินหรือมีเพียงเล็กน้อยไม่พอต่อการครองชีพ ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน โดยพิจารณาจาก หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือ จึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงอื่นต่อไป

๓.๖.๓ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

- ๑) บุคคลสัญชาติไทย
- ๒) เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน
- ๓) บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- ๔) มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง
- ๕) มีความสามารถทำประโยชน์ในที่ดินได้
- ๖) ไม่เป็นคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ
- ๗) ยินยอมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่กำหนด
- ๘) กรณีที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย โดยคำนึงถึงลักษณะพื้นที่สภาพการใช้ประโยชน์ ทำประโยชน์ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จะผ่อนผันการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เป็นการเฉพาะรายก็ได้
- ๙) คุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำหนด เช่น กรณีการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ ผู้ได้รับการจัดสรรต้องเป็นผู้อยู่ในนิคมสร้างตนเอง เป็นต้น

๓.๖.๔ แนวทางการดำเนินการ

- ๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ รังวัดแปลงที่ดินและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ในที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม ส่งให้คณะกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณาคัดเลือกกำหนดเป็นพื้นที่เป้าหมายดำเนินการจัดที่ดิน
- ๒) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ส่งให้คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) พิจารณาขอบเขตพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการ/ข้อมูลผู้ให้ประโยชน์ในที่ดินเดิมที่หน่วยงานเจ้าของพื้นที่ได้สำรวจไว้
- ๓) คทช. จังหวัด นำเสนอข้อมูลขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการและข้อมูลผู้ใช้ประโยชน์ในที่ดินตามข้อ ๒ ที่ผ่านการพิจารณาของคทช. จังหวัดแล้ว ให้คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินพิจารณา
- ๔) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินส่งมอบพื้นที่เป้าหมายให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินและคทช. จังหวัด เพื่อพิจารณาคัดเลือกกำหนดพื้นที่พร้อมราษฎรที่ครอบครองเดิม
- ๕) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบพื้นที่และรูปแปลงที่ดินพร้อมรายชื่อผู้ครอบครองใช้ประโยชน์เดิมให้ คทช. จังหวัดพิจารณาคัดเลือกคนเข้าทำประโยชน์

๖) ผู้ปกครองนิคมสร้างตนเองร่วมกันพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าทำประโยชน์แล้วเสนอ คทช. จังหวัด พิจารณาให้ความเห็นชอบ และรายงานให้คณะกรรมการจัดที่ดินทราบ

๗) ผู้ได้รับการคัดเลือกดำเนินการรวมกลุ่มจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม และยื่นคำขออนุญาตใช้ที่ดินสงวนเพื่อกิจการนิคม พร้อมจัดทำสัญญาในลักษณะแปลงรวมเสนออธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ (คำบำรุงกิจการนิคม เพื่อที่อยู่อาศัย คิดอัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ บาทต่อปี เพื่อทำการเกษตร คิดอัตราไร่ละไม่น้อยกว่า ๒๐๐ บาทต่อปี)

๘) คทช. จังหวัด รายงานผลการจัดที่ดินให้คณะกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ

๓.๖.๕ ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัยด้วยตนเองหรือบุคคลในครอบครัว ภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น

๒) ห้ามมิให้ทำการซื้อขายหรือโอน หรือมอบสิทธิการครอบครองให้แก่บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการโอนสิทธิให้กับบุตร คู่สมรส หรือบิดา มารดา ของผู้รับอนุญาตเท่านั้น

๓) สามารถตกทอดไปยังทายาทโดยธรรมได้

๔) ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ รวมถึงข้อกำหนดที่ คทช. จะกำหนดขึ้นมาใหม่ในภายหลังด้วย

๕) ให้ความยินยอมและอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ที่เข้าไปตรวจสอบพื้นที่ที่จัดที่ดิน

๖) หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัญญาอนุญาตให้ใช้ที่ดิน หรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินไม่ประสงค์จะใช้ที่ดิน ให้ผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินต้องส่งคืนพื้นที่ให้แก่สหกรณ์ และแจ้งนิคมสร้างตนเองในพื้นที่

๗) ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม

๘) ให้ทำการปลูกต้นไม้ในพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินตามความเหมาะสม





ส่วนที่ ๔

แนวทางการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

ส่วนที่ ๔

แนวทางการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เรื่อง พื้นที่ป่าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

หลังจากที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้ดำเนินนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในระยะแรกแล้ว เพื่อเป็นการลดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับภาครัฐในการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวทางด้านสิ่งแวดล้อมต่อการพัฒนา คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติยังได้ขยายผลการดำเนินนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมาย) โดยใช้เครื่องมือและกลไกการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ของหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย และเสนอพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการตามที่เสนอและให้นำความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด รวมทั้งเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดที่ดินของแต่ละกลุ่มพื้นที่ เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทในภายหลัง

๔.๑ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

๔.๑.๑ ความเป็นมา

๑. กรมป่าไม้ รับผิดชอบปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาลในด้านการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยนำพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้รับการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ในบริเวณที่มีราษฎรอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ จำนวน ๓.๙ ล้านไร่ มาอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามรายละเอียดในส่วนที่ ๒ และกระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามรายละเอียดในส่วนที่ ๓ แล้ว แต่ในข้อเท็จจริงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ผ่านการสำรวจข้างต้น ยังคงมีราษฎรอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒ จำนวน ๒.๑ ล้านไร่ และนอกจากนี้ ยังปรากฏว่ามีการบุกรุกป่าสงวนแห่งชาติระหว่างปี ๒๕๔๕-๒๕๕๗ อยู่อีกส่วนหนึ่ง เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ จำนวน ๓.๗ ล้านไร่ และพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒ จำนวน ๒.๘ ล้านไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗

๒. เพื่อให้การแก้ไขปัญหาราษฎรอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ป่าไม้ ครอบคลุมปัญหาทั้งหมด ในการประชุมคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาที่ดินที่มีราษฎรถือครองในพื้นที่ป่าไม้ในส่วนที่ยังไม่ได้เข้ามาดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒ และลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ (หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และพื้นที่ป่าชายเลน เพื่อนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๓. ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ได้มีการนำเสนอพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ซึ่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบตามเสนอ

๔. คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

๔.๑.๒ กรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

พื้นที่	กรอบมาตรการ
ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑	อนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยโครงการ จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)
ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔, ๕ หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้อง ปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗	อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวม โดยออกแบบ การใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างชุมชน และหน่วยงานรัฐ โดยชุมชนต้องดูแลรักษาและ ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ในลักษณะที่เกื้อกูลต่อการ อนุรักษ์ตามที่กำหนดร่วมกัน
ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒ ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑	๑. จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกิน และรับรอง การอยู่อาศัยทำกินในลักษณะแปลงรวม ๒. กำกับควบคุมจัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ ภายใต้การอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืน ห้าม บุกรุกขยายพื้นที่ ๓. พื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมราษฎรปลูกป่า ๓ อย่าง ๔. ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการชะล้างพังทลาย
ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑, ๒ หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติ ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗	วางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้าน ประชาคม/ออกแบบ/คัดเลือกพันธุ์ไม้ตามแนว พระราชดำริปลูกป่า ๓ อย่าง เพื่อฟื้นฟูสภาพ ป่า โดยกรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้และให้ราษฎร เป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่ปลูก และราษฎรใช้ประโยชน์ ที่ดินในระหว่างแถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะ ได้รับประโยชน์จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไม้ ที่ปลูกและพืชชั้นล่างด้วย

๔.๑.๓ แนวทางการดำเนินงาน

๑. พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓, ๔, ๕ ก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑

นำพื้นที่ที่กรมป่าไม้ได้ทำการสำรวจจริงวัดแปลงที่ดินไว้แล้วตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ บริเวณที่มีร่องรอยการทำประโยชน์ในภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho photo) ปี ๒๕๔๕ ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๓, ๔, ๕ มาดำเนินการตามโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) โดยอนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๓, ๔, ๕ หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

๑) ลักษณะของการดำเนินงานจะเป็นการจัดการในพื้นที่ที่กำหนดขึ้นเพื่อเกื้อกูลต่อการอนุรักษ์ โดยให้มีการปลูกป่าเพื่อเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับให้ใช้ประโยชน์อยู่อาศัยและทำกิน รวมถึงจะต้องมีการดูแลรักษาพื้นที่ไม่ให้มีการบุกรุกเพิ่มเติม

๒) กรมป่าไม้แนะนำราษฎรผู้ที่ได้ทำกินในพื้นที่รวมกลุ่มกันเพื่อร่วมกับองค์กรอื่น เช่น สหกรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขออนุญาตดำเนินการในพื้นที่โครงการโดยกรมป่าไม้จะสนับสนุนทางด้านวิชาการ จัดเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษา/แนะนำทั้งนี้จะต้องมีการประชุมร่วมกันในการกำหนดรูปแบบการใช้พื้นที่

๓) กรมป่าไม้จะอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในลักษณะแปลงรวม และกำหนดเป็นเงื่อนไขจะต้องปลูกป่าเพื่อเศรษฐกิจไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของพื้นที่



๓. พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ ก่อนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑

๑) กรมป่าไม้กำหนดขอบเขตโครงการ โดยใช้ร่องรอยการทำประโยชน์ตามภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho photo) ปี ๒๕๔๕ และออกคำสั่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติประจำพื้นที่โครงการ เพื่อควบคุมการใช้ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ ดำเนินการจัดระเบียบการใช้ที่ดินอยู่อาศัย/ทำกิน เป็นหลักแหล่งอย่างเหมาะสม

๒) การจัดระเบียบการใช้ที่ดินอยู่อาศัย/ทำกิน จะดำเนินการดังนี้

๒.๑) สำรวจ วางแผนกำหนดความเหมาะสมการใช้พื้นที่

๒.๒) จัดทำขอบเขต/ผังแปลงที่ดินอยู่อาศัย/ทำกิน บัญชีรายชื่อราษฎรในผังแปลงที่ดิน (ตามผลการปฏิบัติงานโครงการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ - มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑) เป็นหลักฐานรับรองว่าอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ที่เจ้าหน้าที่เข้ามาจัดการ เพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนและต้องปฏิบัติตามที่กรมป่าไม้กำหนด

๒.๓) นำเอามาตรการการอนุรักษ์ดินและน้ำมาใช้ในพื้นที่ จัดทำพื้นที่ฟื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม หรือส่งเสริมราษฎรปลูกป่า ๓ อย่าง ตามแนวพระราชดำริ ร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่

๒.๔) ติดตามควบคุมการใช้ที่ดินเพื่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยการใช้พื้นที่ให้เป็นไปในรูปแบบของการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน ส่งเสริมอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความเหมาะสมในแนวทางพระราชดำริ

๒.๕) ควบคุมขอบเขตพื้นที่มิให้ขยายเพิ่มเติมโดยเด็ดขาด



๔. พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ หลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้องปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

กรมป่าไม้ทำการตรวจสอบกำหนดขอบเขตโครงการ โดยใช้ร่องรอยการทำประโยชน์ตามภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho photo) ปี ๒๕๔๕ เปรียบเทียบกับข้อมูลของสภาพที่ปรากฏตามภาพถ่ายจากดาวเทียม โครงการจัดทำข้อมูลสภาพพื้นที่ป่าไม้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ พื้นที่ที่ถูกบุกรุกเกินออกไปจากร่องรอยการทำประโยชน์ปี ๒๕๔๕ ถือเป็นพื้นที่ที่ต้องการทำการฟื้นฟูสภาพป่า เพื่อบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารและมอบหมายเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

๑) วางแผนฟื้นฟูสภาพป่าร่วมกับราษฎร และคณะกรรมการหมู่บ้าน เลือกพันธุ์ไม้ตามแนวทางพระราชทาน เรื่องป่า ๓ อย่าง รูปแบบการปลูก การดูแลบำรุงรักษา การใช้พื้นที่ระหว่างแถวปลูกไม้พื้นล่าง

๒) ในการคัดเลือกราษฎรผู้เคยใช้ที่ดินในบริเวณดังกล่าว และประสงค์เข้าร่วมดำเนินการ จะต้องเป็นผู้ไม่มีที่ดินที่พอเพียงแล้วในพื้นที่แห่งอื่น โดยให้ผ่านการรับรองจากประชาคมหมู่บ้าน

๓) รวบรวมรายชื่อราษฎรผู้ประสงค์ร่วมดำเนินการที่ผ่านประชาคมแล้ว จัดทำบันทึกข้อตกลงการดำเนินงานร่วมกับกรมป่าไม้ โดยมีหน้าที่ในการดูแลบำรุงรักษา และการขอรับผลผลิตจากป่าเมื่อสามารถเก็บเกี่ยวได้ โดยให้ยื่นขออนุญาตตามระเบียบ

๔) กรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้ และทำการปลูกในรูปแบบตามความเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งนี้ตามที่กรมป่าไม้กำหนด

๔.๑.๔ ลักษณะการดำเนินงาน

ดำเนินการจัดทำ “แผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่” ในป่าสงวนแห่งชาติที่จะนำมาตรการไปปฏิบัติ โดย

๑. กรมป่าไม้ทำการสำรวจ ตรวจสอบจัดทำข้อมูลจำแนกสถานะพื้นที่ แสดงขอบเขตการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ แยกพื้นที่เป็น

(๑) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓, ๔, ๕ แสดงขอบเขต

(๑.๑) สภาพป่าที่เหลืออยู่

(๑.๒) สภาพการใช้ที่ดินที่มีร่องรอยการทำประโยชน์ตามภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho photo) ปี ๒๕๔๕ (ก่อนปี ๒๕๔๕)

(๑.๓) สภาพการใช้ที่ดินหลังปี ๒๕๔๕

(๒) พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ แสดงขอบเขตเช่นเดียวกับ (๑)

นำผลการจำแนกสถานะพื้นที่ตาม (๑) และ (๒) มากำหนดเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ สภาพป่าที่เหลืออยู่ต้องทำการป้องกันรักษาไม่ให้นิการบุกรุกขยายอีกต่อไป โดยคณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครพิทักษ์ป่าเจ้าหน้าที่ป่าไม้ในพื้นที่เป็นกำลังหลัก และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอ และจังหวัดท้องที่ให้การสนับสนุน

๑.๒ ขอบเขตการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓, ๔, ๕

(๑) ก่อนปี ๒๕๔๕ ให้ใช้แนวทางการดำเนินงานตามข้อ ๑.

(๒) หลังปี ๒๕๔๕ ให้นำเอาแนวทางการดำเนินงานตามข้อ ๒. มาดำเนินการ

๑.๓ ขอบเขตการใช้ที่ดิน ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒

(๑) ก่อนปี ๒๕๔๕ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ ให้นำเอาแนวทางการดำเนินงานตามข้อ ๓. มาดำเนินการในพื้นที่

(๒) ขอบเขตการใช้ที่ดินหลังปี ๒๕๔๕ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑, ๒ ให้นำเอาแนวทางการดำเนินงานตามข้อ ๔. มาดำเนินการ

๒. การกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่จะนำเอามาตรการไปดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ป่าไม้ปฏิบัติโดยใช้ขอบเขตหมู่บ้านตามเขตการปกครอง สร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยการจัดประชุมชี้แจงคณะกรรมการหมู่บ้านและราษฎรในหมู่บ้านให้ทราบและเข้าใจถึงมาตรการที่กล่าวข้างต้น เมื่อมีความเข้าใจร่วมกันแล้ว จึงดำเนินการต่อไปตามมาตรการ

(สาระโดยสรุปตามผัง “มาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ”)

[illegible]

६७

๔.๒ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์

๔.๒.๑ ความเป็นมา

เพื่อให้เป็นการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรที่มีอยู่ก่อนแล้วภายในเขตป่าอนุรักษ์ ให้สามารถมีการจัดการได้อย่างเหมาะสม และรักษาความสมดุลในการคุ้มครองพื้นที่ ตามการปฏิรูปและแก้ไขปัญหาเร่งด่วนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของรัฐบาล ที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) เมื่อการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการตามมติ คทช. ดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ให้มีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

ข้อ ๑ ความหมาย

“ป่าอนุรักษ์” หมายความว่า อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

“ผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม”

หมายความว่า ราษฎรผู้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ โดยพื้นที่ดังกล่าวต้องปรากฏร่องรอยการทำประโยชน์ในภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือ พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือพยานหลักฐานอื่นที่ใช้ประกอบรวม

“พื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ”

หมายความว่า พื้นที่ที่เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร ที่ได้กำหนดไว้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ หรือบริเวณที่มีทัศนียภาพสวยงาม หรือเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพันธุ์พืชและสัตว์ป่าหายากใกล้สูญพันธุ์



ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา และคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้กำกับ ดูแล และปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือคณะทำงานตามที่กำหนด

๔.๒.๒ การสำรวจการครอบครองที่ดิน

ข้อ ๓ ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา ประกาศกำหนดระยะเวลาให้ทำการแจ้งการครอบครองที่ดินตามการกำหนดวันและสถานที่นัดหมาย และให้ดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์นั้น โดยรวมระยะเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน นับแต่วันประกาศ ตามแบบ อส. ๑ ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินรายใดไม่มาแจ้งการครอบครองที่ดินและร่วมดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดินภายในระยะเวลาที่ได้กำหนดนัดหมายตามประกาศ ให้ถือว่ามิเจตนาสละการครอบครองที่ดิน และมีผู้ใดนำมากล่าวอ้างเพื่อเข้าครอบครองที่ดินดังกล่าว ยกเว้นมิเหตุจำเป็นอันไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ให้มอบหมายบุคคลอื่นดำเนินการแทน โดยมีผู้ใหญ่บ้านรับรองพร้อมแสดงเอกสารหลักฐานที่เชื่อถือได้ของราษฎรรายนั้น และแจ้งให้หัวหน้าป่าอนุรักษ์ของท้องที่ที่ประกาศนั้นทราบภายในระยะเวลาที่กำหนดนัดหมายตามประกาศ ที่ดินที่ไม่มีผู้มาร่วมสำรวจการครอบครองที่ดิน ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นำมาฟื้นฟูสภาพป่าหรือบริหารจัดการพื้นที่

การประกาศตามวรรคแรก ให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล และที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายภายในหมู่บ้านท้องที่นั้น รวมทั้งที่ทำการป่าอนุรักษ์ และหน่วยพิทักษ์ป่าของป่าอนุรักษ์นั้น



ข้อ ๔ คุณสมบัติของผู้ครอบครองที่ดินที่จะร่วมทำการสำรวจการครอบครองที่ดิน ต้องเป็นบุคคลธรรมดา ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ๔.๑ มีสัญชาติไทย
- ๔.๒ บรรลุนิติภาวะแล้ว หรือเป็นหัวหน้าครอบครัว
- ๔.๓ ต้องเป็นผู้ที่ได้ครอบครองที่ดินและได้ทำประโยชน์มาโดยต่อเนื่อง
- ๔.๔ ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ออกจากพื้นที่ที่ครอบครองนั้นมาก่อน

ข้อ ๕ ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ดำเนินการรับแจ้งการครอบครองที่ดินและทำการสำรวจการครอบครองที่ดินของราษฎรที่มีการครอบครองที่ดินทุกรายภายในพื้นที่ป่าอนุรักษ์นั้นร่วมกับราษฎรผู้ครอบครองที่ดินในพื้นที่ชุมชนตามเขตการปกครองของหมู่บ้านที่สำรวจเท่านั้น ทำการตรวจสอบรูปแปลงและตำแหน่งที่ตั้งของแปลงที่ดินของราษฎรแต่ละรายของแต่ละชุมชนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๓ ตามแบบ อส.๒ และ อส.๓ ราษฎรที่ได้มาร่วมดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดินแล้ว มิให้ถือว่าเป็นผู้จะได้รับการพิจารณาจนกว่าจะได้รับการพิจารณาจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พื้นที่ที่ยังอยู่ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ไม่สามารถให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดนำมาให้ดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดินได้

๔.๒.๓ การตรวจสอบ และการบริหารจัดการพื้นที่

ข้อ ๖ ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ นำผลทำการสำรวจการครอบครองที่ดินตามข้อ ๕ ทำการตรวจสอบกับภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรี มาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือ พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือ พยานหลักฐานอื่นที่ใช้ประกอบรวม เพื่อให้ทราบว่ารากษฏรผู้ครอบครองที่ดินที่ได้สำรวจรายใดเป็นผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม ทำการตรวจสอบพื้นที่ที่ได้ขึ้นทะเบียนการครอบครองที่ดินกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ รวมทั้งตรวจสอบพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชนนั้น เพื่อพิจารณาการบริหารจัดการพื้นที่ และรายงานผลตามแบบ อส. ๔ โดยให้พิจารณา ดังนี้

(๑) กรณีไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ ให้พิจารณาตามพื้นที่ที่ครอบครองตามความจำเป็นเพื่อการดำรงชีพ

(๒) กรณีเป็นพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ ให้พิจารณาเคลื่อนย้ายราษฎรไปในพื้นที่ที่เหมาะสมตามลำดับ คือ พื้นที่นอกเขตป่าอนุรักษ์ ได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือพื้นที่อื่นของรัฐที่มีนโยบายจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนของรัฐบาล หรือพื้นที่ภายในเขตป่าอนุรักษ์ที่เหมาะสม ได้แก่ บริเวณชายขอบป่าอนุรักษ์ หรือในพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้สำรวจการครอบครองที่ดินนั้น

หากมีเหตุจำเป็นยังไม่สามารถเคลื่อนย้ายราษฎรออกจากพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศได้ ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ กำหนดการจัดระเบียบพื้นที่ในบริเวณเดิมเท่าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ โดยต้องกำหนดให้มีการใช้พื้นที่ให้เป็นไปตามหลักการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำอย่างเคร่งครัด

(๓) กรณีผู้ครอบครองที่ดิน มีรายชื่อไม่ตรงกับรายชื่อเดิมในแปลงที่ดินที่ได้ขึ้นทะเบียนการครอบครองที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ หรือราษฎรที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนการครอบครองที่ดินตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ แต่มีหลักฐานอื่นที่แสดงว่าไม่ได้มีการครอบครองที่ดินมาอย่างต่อเนื่อง มีการเปลี่ยนแปลงผู้ครอบครอง ให้ตรวจสอบว่าเป็นทายาททางมรดกตามกฎหมายหรือไม่ หากไม่ใช่ให้นำพื้นที่นั้นมาพิจารณาให้ราษฎรที่จำเป็นต้องเคลื่อนย้ายจากพื้นที่ล่อแหลมคุกคามต่อระบบนิเวศ หรือราษฎรผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๗ ที่จำเป็นต้องเคลื่อนย้าย หรือนำพื้นที่มาฟื้นฟูสภาพป่าแล้วแต่กรณี

(๔) ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ร่วมกับราษฎรในบริเวณที่ดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ ทำการตกลงร่วมกันเพื่อกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่ได้ทำการบริหารจัดการพื้นที่แล้วให้เป็นเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ โดยให้จัดทำสัญลักษณ์ชั่วคราวและหมายสัด้วยสีแดงให้ปรากฏเห็นโดยชัดเจนในพื้นที่ตลอดแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ หากภายในเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ มีพื้นที่ที่ยังคงสภาพป่าเป็นแปลงเล็กแปลงน้อย ให้ทำการจัดทำขอบเขตและทำสัญลักษณ์ชั่วคราวด้วยสีแดงไว้ด้วย พร้อมทั้งให้จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์บนภาพถ่ายทางอากาศออร์โธรีสี มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ และระวางแผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐาน ๑ : ๕๐,๐๐๐

ข้อ ๗ ราษฎรผู้ครอบครองที่ดินที่ไม่ใช่ผู้ครอบครองบริเวณที่ดินเดิม ตามผลการตรวจสอบตามข้อ ๖ ให้คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ ทำการตรวจสอบคุณสมบัติว่าเป็นผู้ยากไร้ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ หรือไม่ โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรในชุมชนนั้น และรายงานผลตามแบบ อส. ๕ โดยให้พิจารณา ดังนี้

(๑) กรณีเป็นผู้ไม่มีคุณสมบัติผู้ยากไร้ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแจ้งเตือนเพื่อให้ราษฎรรายดังกล่าวออกจากพื้นที่ภายในระยะเวลาที่กำหนด หากพ้นกำหนดให้ดำเนินการตามกฎหมายโดยทันที และให้ผู้มีอำนาจหน้าที่สั่งให้ผู้ครอบครองที่ดินนั้นออกจากพื้นที่ ยึด ทำลาย รื้อถอน แกะไข หรือทำประการอื่น พร้อมทั้งให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชนำพื้นที่นั้นมาฟื้นฟูสภาพป่าหรือบริหารจัดการพื้นที่

(๒) กรณีเป็นผู้มีคุณสมบัติผู้ยากไร้ ผู้มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ตามคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ ให้พิจารณาดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ตามข้อ ๖ (๑) (๒) (๓) และ (๔)

ข้อ ๘ ให้หัวหน้าป้อนุรักษ์ ร่วมกับคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ จัดทำสรุปผลการตรวจสอบและบริหารจัดการพื้นที่ ที่ได้ดำเนินการภายในเขตป้อนุรักษ์นั้น เพื่อรายงานให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาพิจารณาตามแบบ อส. ๖

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา พิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน ผลการตรวจสอบและบริหารจัดการพื้นที่ของคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนรายงานผลให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณา

**คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา**

๑. ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือผู้อำนวยการสำนักบริหาร
พื้นที่อนุรักษ์สาขา ประธานกรรมการ
๒. ผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคง ภาค ๑ - ภาค ๔ กรรมการ
๓. ผู้แทนมณฑลทหารบกประจำจังหวัด กรรมการ
๔. ผู้แทนกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัด กรรมการ
๕. ผู้แทนท้องถิ่นจังหวัด กรรมการ
๖. ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด กรรมการ
๗. ผู้แทนสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้พื้นที่ กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์
หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการส่วนอนุรักษ์และป้องกันทรัพยากร สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์
หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการส่วนจัดการต้นน้ำ สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์
หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการส่วนประสานงานโครงการพระราชดำริ
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา กรรมการ
๑๓. หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมาย สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์
หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา กรรมการ
๑๔. ผู้แทนภาคประชาชนในจังหวัดพื้นที่ ที่ประธานกรรมการแต่งตั้งจากพื้นที่
ดำเนินการ พื้นที่ละ ๑ คน กรรมการ
๑๕. ผู้อำนวยการส่วนฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่อนุรักษ์
สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา กรรมการและ
เลขานุการ
๑๖. หัวหน้าป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ที่มีการดำเนินการ กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการพิจารณาผลการดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดิน การตรวจสอบ และการบริหารจัดการพื้นที่ให้เป็นไปตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่านุรักษ์
๒. อำนวยการประสานงาน กำกับ ดูแล แก้ไขปัญหาการดำเนินการ และเร่งรัดการปฏิบัติงานของคณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่
๓. บูรณาการแก้ไขปัญหาการดำเนินการระหว่างอำเภอในจังหวัด และในระหว่างจังหวัด
๔. เรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดส่งข้อมูลเอกสารหรือมาให้ข้อเท็จจริง
๕. รายงานผลการดำเนินการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชทราบ
๖. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด และอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชมอบหมาย

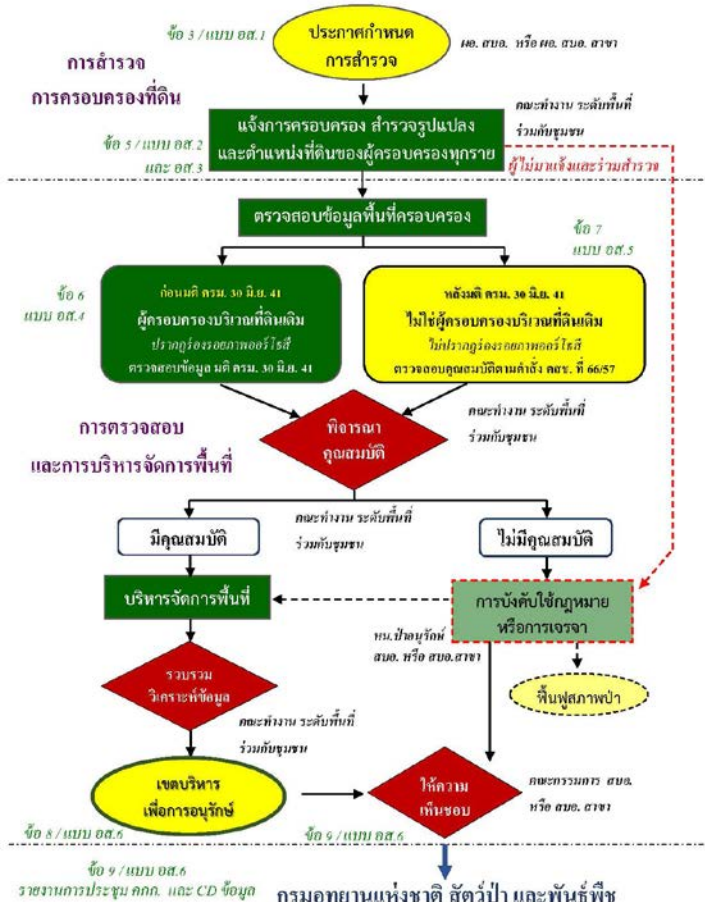
คณะกรรมการสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่

๑. ผู้อำนวยการส่วน ที่ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา มอบหมาย หัวหน้าคณะกรรมการ
๒. ปลัดอำเภอที่ได้รับมอบหมาย คณะทำงาน
๓. ผู้แทนกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด คณะทำงาน
๔. ผู้แทนกองกำกับการตำรวจภูธรอำเภอท้องที่ คณะทำงาน
๕. ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องที่ คณะทำงาน
๖. กำนันและผู้ใหญ่บ้านท้องที่ คณะทำงาน
๗. ผู้แทนภาคประชาชน ที่หัวหน้าคณะกรรมการแต่งตั้งจากชุมชนที่อยู่ในพื้นที่ ป่าอนุรักษ์ในอำเภอท้องที่ ชุมชนที่มีการดำเนินงาน ชุมชนละ ๑ คน คณะทำงาน
๘. หัวหน้าป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ คณะทำงานและ
เลขาธิการ
๙. ข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ของป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ที่มีการดำเนินการ คณะทำงานและ
ผู้ช่วยเลขาธิการ

อำนาจหน้าที่

๑. ดำเนินการรับแจ้งการครอบครองที่ดิน การสำรวจการครอบครองที่ดิน การตรวจสอบ และการบริหารจัดการพื้นที่ ของราษฎรภายในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์
๒. ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจในการดำเนินการให้ราษฎรและชุมชนในพื้นที่ดำเนินการทราบ
๓. เรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใด ส่งข้อมูลเอกสาร หรือมาให้ข้อเท็จจริง รวมทั้งมอบให้บุคคลซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสำรวจการครอบครองที่ดิน
๔. รายงานผลการปฏิบัติงาน และรายงานปัญหา หรือขอเสนอการแก้ไขปัญหา ให้คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาเพื่อพิจารณา
๕. ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา มอบหมาย

แผนผังแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์



- * ผู้บุกรุกครอบครองที่ดินที่เป็นนายทุน หรือผู้บุกรุกรายใหญ่ รวมทั้งรวมราษฎรที่บุกรุกที่ดินใหม่ภายหลังคำสั่ง คสช. ที่ 66/2557 ลง. 17 มิถุนายน พ.ศ. 2557 ต้องดำเนินการตามกฎหมายทุกฝ่าย
- * พื้นที่ที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรม ไม่สามารถนำมาสำรวจการครอบครองที่ดินได้

ส่วนจัดการที่ดินและชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช



รูปที่ ๔.๒ - ๑ แผนผังแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์

ที่มา : แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑.

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช. ๒๕๖๒

๔.๓ แนวทางการดำเนินงานในพื้นที่ป่าชายเลน

๔.๓.๑ แนวทางการดำเนินการ

๑. ดำเนินการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน พร้อมทั้งกันพื้นที่ส่วนที่อยู่ห่างจากทะเลไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร และพื้นที่ที่อยู่ห่างจากริมคลองไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน

๒. ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการกำหนดอัตรา และเรียกเก็บค่าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนในกรณีต่างๆ

๓. เสนอและรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด

๔.๓.๒ คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่

๑. จัดประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่เป้าหมายให้ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานให้มีความถูกต้องตรงกัน ก่อนจะมีการดำเนินการขั้นต่อไป

๒. สำรวจ ตรวจสอบและจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง

๓. จัดทำขอบเขต แผนผัง บริเวณที่ยังคงสภาพเป็นป่าชายเลนหรือบริเวณที่สามารถนำมาฟื้นฟูได้

๔.๓.๓ คณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลน

๑. จัดทำแผนบริหารจัดการและโครงการเพื่อการอนุญาต

๒. รับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาดและนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็น

๓. นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบและยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี

๔. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการอนุญาตตามแผนบริหารจัดการพื้นที่และหลักเกณฑ์ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด และคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

ภาคผนวก ก

พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๒



พระราชบัญญัติ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การบริหารจัดการที่ดิน” หมายความว่า การบูรณาการในการดูแลรักษา การสงวนหวงห้าม
การอนุรักษ์ การฟื้นฟูและพัฒนาซึ่งที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดิน การใช้ประโยชน์อย่างสมดุล
หรือการแก้ไขปัญหาด้านที่ดิน รวมทั้งการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้การใช้ที่ดินมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์
เป็นธรรม และยั่งยืน

“ที่ดิน” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย

“ทรัพยากรดิน” หมายความว่า ดิน และให้หมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่าง ๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คทช.” เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนแปดคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงคมนาคม และปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ด้านเศรษฐศาสตร์ จำนวนแปดคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ แต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของ คทช.

กรรมการโดยตำแหน่งตาม (๓) จะมอบหมายให้ผู้อื่นมาประชุมแทนก็ได้ แต่ผู้ได้รับมอบหมายต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

มาตรา ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เว้นแต่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕

หน้า ๔

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

มาตรา ๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้ว

ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ คทช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๙ การประชุม คทช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม คทช. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๐ คทช. มีหน้าที่และอำนาจกำกับดูแลการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยทั่วไป รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศให้เหมาะสมกับสภาพที่ดิน และศักยภาพที่ดิน

(๔) กำหนดมาตรการหรือแนวทางการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม ซึ่งรวมถึงรูปแบบการจัดที่ดินในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ หรือรูปแบบในลักษณะอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด

(๕) กำหนดมาตรการหรือแนวทางเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุง หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน

(๗) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ และมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกำหนดแนวเขตที่ดินของรัฐ

(๘) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ประสานงานและจัดให้มี รวมถึงการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศของที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ รวบรวม จัดเก็บ วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๑๐) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของ คทช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อรัฐสภาเพื่อทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คทช. หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๑ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ตามมาตรา ๑๐ (๑) ต้องกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และทิศทางในการพัฒนาการใช้ประโยชน์ที่ดินของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายการบริหารประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน สิทธิในทรัพย์สินของประชาชน การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และหลักภูมิสังคม

นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และการบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน รวมทั้งวิธีปฏิบัติและระยะเวลาในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

มาตรา ๑๒ ให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศทุกห้าปี หรือในกรณีที่มีความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ หรือนโยบายการบริหารประเทศ หรือสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม จะจัดให้มีการทบทวนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศก่อนระยะเวลาดังกล่าวก็ได้

มาตรา ๑๓ ในการดำเนินการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศแล้ว ให้ คทช. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในการนี้ ให้คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศได้ ให้ คทช. เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขต่อไป

มาตรา ๑๕ คทช. จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ คทช. มอบหมายก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้วย
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คทช. คณะอนุกรรมการหรือ
คณะทำงาน อาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสาร
หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๗ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ปฏิบัติหน้าที่
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๘ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมปฏิบัติหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และให้เลขาธิการสำนักงาน
นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หน้า ๘

เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๔๙ ก

ราชกิจจานุเบกษา

๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศในปัจจุบันมีการกำหนดไว้ในกฎหมายหลายฉบับและการบังคับใช้กฎหมายจะอยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบรวมถึงวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้น ๆ โดยไม่มีการทำงานร่วมกันทำให้การควบคุมดูแลและการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไม่เป็นเอกภาพและไม่ครอบคลุมเพื่อให้การกำหนดแนวทางการพัฒนา การกิจ และการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สมควรให้มีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยการบูรณาการการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีอยู่อย่างจำกัดมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำเนา

ที่ นร ๐๕๐๘/๐๗๙๗/๖๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๓๐๐๖.๔/๒๘๘๗
ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

ตามที่ได้อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๘ คน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งทราบต่อไปด้วย ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้จัดทำประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้เพื่อนำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา และแจ้งให้ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ปัญญาพล ศรีแสงแก้ว

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี



ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ

โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๔
วรรคหนึ่ง (๔) บัญญัติให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๘ คน จากผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์
ด้านการบริหารจัดการที่ดิน ด้านทรัพยากรดิน ด้านการปฏิรูปที่ดิน ด้านการผังเมือง ด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านกฎหมาย ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ หรือด้านเศรษฐศาสตร์
เป็นกรรมการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว
คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๘ คน ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมเสนอ ดังนี้

- | | |
|---|---|
| ๑. นายประทีป เจริญพร | กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการบริหารจัดการที่ดิน |
| ๒. รองศาสตราจารย์วิโรจ อิมพิทักษ์ | กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านทรัพยากรดิน |
| ๓. นายธนู มีแสงเงิน | กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการปฏิรูปที่ดิน |
| ๔. รองศาสตราจารย์เอกรินทร์ อนุกุลยุทธธน | กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการผังเมือง |
| ๕. นายสันติ บุญประคับ | กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม |
| ๖. นายมานัส ฉั่วสวัสดิ์ | กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านกฎหมาย |

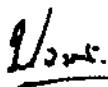
- ๒ -

๗. นายชนินทร์ หิมนโชติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ
๘. รองศาสตราจารย์อติศร์ อิศรางกูร ณ อยุธยา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านเศรษฐศาสตร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก



(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ข

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ที่ ๑/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ



คำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ

เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และพัฒนาศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คณะ โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

๑.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๘) เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๕) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๖) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๘) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ

/ (๒๐) ผู้ทรงคุณวุฒิ ...

- ๒ -

(๒๐) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๒๑) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๒) ข้าราชการกรมป่าไม้ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๒๓) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) ให้ความเห็นชอบข้อมูลที่ดิน แนวนที่ขอบเขตที่ดิน ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี) เพื่อกำหนดพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย ในลักษณะแปลงรวม
- (๒) ให้ความเห็นชอบผลการตรวจสอบขอบเขตที่ดินตามที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) เสนอ และส่งมอบให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ดำเนินการต่อไป

(๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

- (๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
- (๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
- (๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๒. คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๒.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๖) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๗) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๘) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๑) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ

/ (๑๕) อธิบดีกรม

(๑๕) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๑๗) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๑๘) ข้าราชการกรมที่ดิน ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๙) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย ในลักษณะแปลงรวม โดยไม่ใช้กรรมสิทธิ์ และหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ให้ความเห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย
- (๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูลเอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ
- (๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
- (๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
- (๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๓. คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

๓.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๖) เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๗) อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
(๘) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมการข้าว	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมหม่อนไหม	อนุกรรมการ
(๑๑) เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมประมง	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมชลประทาน	อนุกรรมการ

- ๔ -

(๑๕) อธิปไตยกรมปศุสัตว์	อนุกรรมการ
(๑๖) อธิปไตยกรมฝนหลวงและการบินเกษตร	อนุกรรมการ
(๑๗) อธิปไตยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๘) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๙) อธิปไตยกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๒๐) อธิปไตยกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๒๑) อธิปไตยกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๒๒) อธิปไตยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
(๒๓) อธิปไตยกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ
(๒๔) อธิปไตยกรมการค้าภายใน	อนุกรรมการ
(๒๕) อธิปไตยกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๒๖) อธิปไตยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๒๗) อธิปไตยกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ
(๒๘) อธิปไตยกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๒๙) อธิปไตยกรมทางหลวงชนบท	อนุกรรมการ
(๓๐) ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	อนุกรรมการ
(๓๑) ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน	อนุกรรมการ
(๓๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
จำนวน ๓ คน	
(๓๓) อธิปไตยกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๓๔) ข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
ที่ได้รับมอบหมาย	และผู้ช่วยเลขานุการ
(๓๕) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ	อนุกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	และผู้ช่วยเลขานุการ

๓.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) ให้ความเห็นชอบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในรูปแบบของชุมชน เช่น สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร หรือรูปแบบอื่น ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การใช้ระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสม และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตของผู้ที่ได้รับ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย

(๒) กำกับ ดูแล ติดตามการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด และการจัดทำระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน

(๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสาร หลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

(๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย

(๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ

(๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

/ ๔. คณะอนุกรรมการ ...

๔. คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)

๔.๑ องค์ประกอบ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
(๒) รองผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (ท)	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
(๔) นายอำเภอที่ประธาน คทช. จังหวัดแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๕) ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
(๖) ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๗) เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
(๘) ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๙) โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๐) พัฒนาการจังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๑) อนุรักษ์พื้นที่	อนุกรรมการ
(๑๒) พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๓) พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๔) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
(๑๕) ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้อำนวยการสำนักชลประทาน	อนุกรรมการ
(๑๗) ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๘) ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง (ถ้ามี)	อนุกรรมการ
(๒๐) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค	อนุกรรมการ
(๒๑) ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขา	อนุกรรมการ
(๒๓) ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
(๒๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธาน คทช. จังหวัด แต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๕) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประธาน คทช. จังหวัดแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๖) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
(๒๗) ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม

- ๖ -

(๒๘) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
(๒๙) สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ และเลขานุการร่วม
(๓๐) ข้าราชการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดิน ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) สำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน แผนที่ขอบเขตที่จะจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี)
- (๒) พิจารณาเห็นชอบแผนการจัดที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย และแผนการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาดในระดับจังหวัด โดยประสานกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ดำเนินงานให้เป็นไปตามกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่อาศัย โดยประสานกับคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง
- (๔) จัดทำสารธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในพื้นที่จัดที่ดินทำกินหรือที่อยู่อาศัย
- (๕) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสาร หลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของ คทช. จังหวัด
- (๖) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่ คทช. จังหวัด มอบหมาย
- (๗) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
- (๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๕. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

๕.๑ องค์ประกอบ

(๑) รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ด้านกฎหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๔) อัยการสูงสุด	อนุกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๘) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ

/ (๑๑) จลิ่งเล็กรร

(๑๓) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๕) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๖) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๗) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๘) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๙) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๒๐) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๒๑) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน	อนุกรรมการ
(๒๓) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๔) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๕.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) พิจารณากลับกรองประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย และเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา
- (๒) เสนอความเห็นให้มีการตรา แก้ไข ปรับปรุงหรือยกเลิก กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งเสนอความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน
- (๓) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ
- (๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
- (๕) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
- (๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๖. คณะอนุกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

๖.๑ องค์ประกอบ

(๑) รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ)	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) เลขาธิการสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๔) เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๕) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	อนุกรรมการ

/ (๖) เลขาธิการ ...

- ๘ -

(๖) เลขาธิการสำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๗) อธิบดีกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๘) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๙) อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๐) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ
(๑๑) อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๑๒) อธิบดีกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๓) อธิบดีกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๔) อธิบดีกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๑๕) อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๖) อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๗) เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๘) อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๙) อธิบดีกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
(๒๐) อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ
(๒๑) เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
(๒๒) อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๓) ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
(๒๔) ประธานกรรมการหอการค้าไทย	อนุกรรมการ
(๒๕) ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๒๖) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๗) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๘) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๖.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) เสนอแนะ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมทั้งลักษณะอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา

(๒) เสนอแนะ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการ แนวทาง เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

(๓) พิจารณา กลั่นกรอง การจัดทำแผนงบประมาณแบบบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา

(๔) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูล เอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ

/ (๕) แต่งตั้งคณะ ...

- (๕) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการฯ มอบหมาย
 (๖) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ
 (๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๗. คณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

๗.๑ องค์ประกอบ

(๑) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายเทวัญ ลิปตพัลลภ)	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ	รองประธานอนุกรรมการ
(๓) ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
(๔) ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๕) ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ	อนุกรรมการ
(๖) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๗) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๘) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
(๙) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย	อนุกรรมการ
(๑๐) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๑๑) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์	อนุกรรมการ
(๑๒) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๑๓) ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๔) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๕) ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำ	อนุกรรมการ
(๑๗) ผู้แทนกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	อนุกรรมการ
(๑๘) ผู้แทนกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้แทนกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๒๐) ผู้แทนกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๒๑) ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๒๓) ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๒๔) ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๒๕) ผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร	อนุกรรมการ

/ (๒๖) ผู้แทนกรม ...

- ๑๐ -

(๒๖) ผู้แทนกรมชลประทาน	อนุกรรมการ
(๒๗) ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
(๒๘) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๙) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๓๐) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๓๑) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๗.๒ หน้าที่และอำนาจ

- (๑) เสนอแนะ ให้ความเห็นต่อการกำหนดมาตรการในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
- (๒) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้ที่ดินของประเทศ ให้เหมาะสมกับสภาพที่ดิน และศักยภาพที่ดิน
- (๓) ติดตาม ประสานงาน สนับสนุน หรือเร่งรัดการดำเนินงานของคณะกรรมการตามกฎหมายอื่น หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- (๔) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ภายใต้ นโยบายและแผนรวมถึงเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหาเชิงนโยบาย เพื่อรายงานผลต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- (๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
- (๖) เชิญผู้แทนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน หรือบุคคลใด ๆ ให้ข้อมูลเอกสารหลักฐาน หรือให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ
- (๗) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะอนุกรรมการฯ มอบหมาย
- (๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๘. คณะอนุกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน

๘.๑ องค์ประกอบ

(๑) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ นโยบายที่ดินแห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ด้านเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ	อนุกรรมการ
(๓) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม	อนุกรรมการ
(๔) ผู้แทนกรมการปกครอง	อนุกรรมการ
(๕) ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
(๖) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	อนุกรรมการ

/ (๗) ผู้แทนสำนัก ...

(๗) ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
(๘) ผู้แทนสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๙) ผู้แทนศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร	อนุกรรมการ
(๑๐) ผู้แทนกรมแผนที่ทหาร	อนุกรรมการ
(๑๑) ผู้แทนกรมธนารักษ์	อนุกรรมการ
(๑๒) ผู้แทนกรมที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๓) ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
(๑๔) ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
(๑๕) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	อนุกรรมการ
(๑๖) ผู้แทนกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	อนุกรรมการ
(๑๗) ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	อนุกรรมการ
(๑๘) ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
(๑๙) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	อนุกรรมการ
(๒๐) ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
(๒๑) ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
(๒๒) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
(๒๓) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการ
(๒๔) ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ
(๒๕) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
(๒๖) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๔.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาศูนย์ข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน ที่สามารถเชื่อมต่อเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศทางด้านที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อบูรณาการวางแผนพัฒนาการใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ ตลอดจนรวบรวม จัดเก็บพิมพ์เขียวข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

(๓) กำหนดมาตรฐานกลางของข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดิน การกำหนดระดับชั้นข้อมูลการใช้ และการเผยแพร่ข้อมูลด้านที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๔) รายงานผลการดำเนินงาน และเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในการพัฒนาหรือปรับปรุงข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

- ๑๒ -

(๕) เชิญบุคคลและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อมูล และคำชี้แจงการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องด้านข้อมูลที่ดินและทรัพยากรดินต่อคณะกรรมการฯ

(๖) แต่งตั้งคณะทำงานหรือเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

๙. คณะอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหานวนเขตที่ดินของรัฐ

๙.๑ องค์ประกอบ

- | | |
|---|--------------------------------|
| (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม | ประธานอนุกรรมการ |
| (๒) เลขาธิการกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร | รองประธานอนุกรรมการ |
| (๓) ปลัดกระทรวงการคลัง | อนุกรรมการ |
| (๔) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ | อนุกรรมการ |
| (๕) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | อนุกรรมการ |
| (๖) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม | อนุกรรมการ |
| (๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทย | อนุกรรมการ |
| (๘) เจ้ากรมแผนที่ทหาร | อนุกรรมการ |
| (๙) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๑ | อนุกรรมการ |
| (๑๐) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ | อนุกรรมการ |
| (๑๑) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓ | อนุกรรมการ |
| (๑๒) ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ | อนุกรรมการ |
| (๑๓) ผู้อำนวยการศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๔ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร | อนุกรรมการ |
| (๑๔) ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) | อนุกรรมการ |
| (๑๕) หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม ที่ดูแลรับผิดชอบที่ดินของรัฐ | อนุกรรมการ |
| (๑๖) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ คน | อนุกรรมการ |
| (๑๗) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ | อนุกรรมการและเลขานุการ |
| (๑๘) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกิน ๒ คน | อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ |

/ (๑๙) ข้าราชการ...

(๑๙) ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมาย
ไม่เกิน ๒ คน

อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

๙.๒ หน้าที่และอำนาจ

(๑) พิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และแนวทางดังกล่าว

(๒) ดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

(๓) ให้ความเห็นชอบและเสนอแนะ การแก้ไขปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดิน หรือแผนที่แนบท้ายกฎหมายของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลที่ดินของรัฐแต่ละประเภท ให้สอดคล้องกับแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map)

(๔) จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อให้ได้ข้อยุติกรณีแนวเขตที่ดินของรัฐที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานทับซ้อนกัน หรือไม่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งเสนอมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี

(๕) แต่งตั้งคณะทำงาน มอบหมาย หรือประสานงานกับคณะอนุกรรมการอื่น ๆ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใด ๆ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นไปตามคำสั่งนี้

(๖) ควบคุมและกำกับดูแลการดำเนินการของคณะทำงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตามคำสั่งนี้

(๗) เรียกให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใด มาให้ข้อเท็จจริง ความเห็น หรือคำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสาร หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาได้ตามสมควร

(๘) รายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก



(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ



คำสั่งคณะกรรมการจัดหาที่ดิน
ที่ ๑ /๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ประธานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดหาที่ดินภายใต้คณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ และกำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานคณะกรรมการแต่งตั้ง จำนวน ๓ ราย

เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการจัดหาที่ดินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ
และเป็นไปตามคำสั่งของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- (๑) นายสมชัย มาเสถียร
- (๒) นายประยุทธ์ ทล่อสุวรรณศิริ
- (๓) นายอัยยง ทัศนศรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวรารุณ ศิลปอาษา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประธานคณะกรรมการจัดหาที่ดิน



คำสั่งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการจัดที่ดิน

ตามที่นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คณะ และให้ประธานคณะกรรมการจัดที่ดินแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ คน นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการจัดที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และพัฒนาศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงอาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการจัดที่ดิน ดังนี้

๑. นายวิชา นิลเพชรพลอย
๒. นายสถิตย์พงษ์ สุขุโกเกียรติ
๓. นายอินยง ทัศนศรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(อนุพงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธานอนุกรรมการจัดที่ดิน



คำสั่งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คณะ

เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน การกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และพัฒนาศักยภาพการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงขอแต่งตั้งอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ดังนี้

- (๑) นายฉลอง เพฬวิทักษ์กิจ
- (๒) นายวิระชัย นาควิบูลย์วงศ์
- (๓) นายปรีชา บัวทองจันทร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด



คำสั่งคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานกรรมการแต่งตั้ง เป็นกรรมการจำนวน ๓ คน นั้น

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการดังกล่าว จำนวน ๓ คน ดังต่อไปนี้

- (๑) ศาสตราจารย์ ศรีราชา วงศารยางกูร
- (๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อธิพล ศรีเสาวลักษณ์
- (๓) นายณัฐพร โตประยูร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายวิชาญ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดิน
และทรัพยากรดิน



คำสั่งคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานกรรมการแต่งตั้งจำนวน ๒ คน เป็นอนุกรรมการ

เพื่อให้การกำหนดนโยบายและแผน มาตรการหรือแนวทางที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและยุทธศาสตร์ชาติที่มีหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน ตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๒ คน เป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน ดังนี้

- (๑) รองศาสตราจารย์ สุระ พัฒนเกียรติ
- (๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อธิพัล ศรีเสาวลักษณ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

**ประธานอนุกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหาร
จัดการที่ดินและทรัพยากรดิน**



คำสั่งคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล
ที่ ๑๖ / ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๕ คน

เพื่อให้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จึงขอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล ดังนี้

- (๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิคม แผลมสัก
- (๒) นายรัตนะ สวามีชัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายเหวี่ยง ลิปตพัลลภ)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล



คำสั่งคณะกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน
ที่ ๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ

ด้วย นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ แต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คน

เพื่อให้ข้อมูลและระบบสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ มีมาตรฐานเป็นเอกภาพ และบูรณาการสำหรับใช้เป็นเครื่องมือการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้งาน จึงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน ดังนี้

- (๑) นายสันติ บุญประคัล
- (๒) นายสมศักดิ์ บุญด้าว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นางรวีวรรณ ภูริเดช)

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ



คำสั่งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวจดที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหานวเขตที่ดินของรัฐ

ที่ ๖๑ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวจดที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหานวเขตที่ดินของรัฐ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวจดที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหานวเขตที่ดินของรัฐ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
เป็นประธานอนุกรรมการ และให้มีผู้ทรงคุณวุฒิที่ประธานอนุกรรมการแต่งตั้ง รวม ๓ คน เป็นอนุกรรมการ

เพื่อให้การดำเนินการของคณะกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวจดที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหานวเขตที่ดินของรัฐ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้ง
ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอนุกรรมการในคณะกรรมการฯ ดังต่อไปนี้

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญชัย ดวงสถาพร
๒. นางเด่นเดือน กลั่นสอน
๓. พันตำรวจโท ชัยวัฒน์ เสมาทอง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

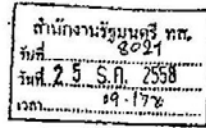
ประธานอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวจดที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ
มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหานวเขตที่ดินของรัฐ

ภาคผนวก ค

มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/๔๖๗๓๐



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๓๐๐๒.๙/๒๕๒๔
ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ด่วนที่สุด ที่ พม ๐๒๐๔/๓๔๓๗๕ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๓๔/๙๒๐๔
ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๓๐๔/๒๒๕ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘
 ๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๓๓๐๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๓/๘๔๔
ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียด
ปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ลงมติว่า

๑. อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปดรวม
โดยมีให้กรมที่ดิน แต่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดำเนินการ
ที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข
ที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงาน
ตามนโยบายดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดินกำหนดระเบียบ
หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

-๒-

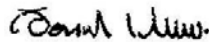
๒. รับทราบกระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. สำหรับพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒ และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการ จัดให้ชุมชนเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตามความเห็นของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาออกกฎหมายเพื่อให้ประชาชน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐแต่ไม่สามารถนำมาเรียกร้องให้รัฐออกเอกสารสิทธิ เช่น โฉนดที่ดิน ให้ในภายหลัง

๔. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็น ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการ ต่อไปด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ



(นางสาวอ้นฟ้า เวชชาชีวะ)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานสารสนเทศ

รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี :

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๖.๗/ ๓๕๒๕



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๐๖๓๑
ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘
๓. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗
๔. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑-๒/๒๕๕๗
และครั้งที่ ๑-๓/๒๕๕๘ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
๕. กระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการ

ระยะที่ ๑

๖. กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. สำหรับพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล มาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑. เรื่องเดิม

๓.๑. นิตคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และอนุมัติให้ยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๒๕ (เรื่อง นโยบายการใช้และกรรมสิทธิ์ที่ดิน) เฉพาะในส่วนข้อ ๕ ๓ ที่กำหนดให้การจัดที่ดินซึ่งหน่วยงานต่างๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ให้ดำเนินการต่อไป แต่ไม่ให้ขยายพื้นที่ดำเนินการ

๑.๒ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มอบนโยบายการจัดที่ดินให้แก่ผู้เกี่ยวข้องที่ไม่มีที่ดินทำกินตามนโยบายของรัฐบาล คือ การจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ โดยใช้ชื่อว่า “การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน”

๑.๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ พส. ๑๐๐๒.๗/๓๔๑๔ ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลเสนอเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลและรัฐบาลผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๑.๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มีหนังสือ ค่วนที่สุด ที่ นร. ๐๕๐๖/๒๐๖๗๓ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เป็นหน่วยงานหลักหรือร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาหาข้อยุติในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้แก่ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินให้เกิดความเป็นเอกภาพ และสามารถแก้ไขปัญหาตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลได้โดยเร็ว ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๕ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ คทช. ได้รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ บัญชีคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดิน และจัดประชุมหารือเพื่อพิจารณาหาข้อยุติในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้แก่ผู้ที่ไม่มีที่ดินทำกินให้เกิดความเป็นเอกภาพ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๔๐๑ อาคารสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานการประชุม ที่ประชุมเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการกฎหมายการบริหารจัดการที่ดิน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ เพื่อจัดทำร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงาน องค์การ เพื่อให้มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ซึ่ง คทช. ได้มีคำสั่งที่ ๗/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการกฎหมายการบริหารจัดการที่ดิน ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๘

๑.๖ ในการประชุม คทช. ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการจัดที่ดินชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) และนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๗ การประชุม คทช. ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบหลักการสำคัญ ๒ ข้อ

(๑) เห็นชอบกระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติพื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

(๒) เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. สำหรับพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒ และให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ร่วมกับ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดอุทัยธานีดำเนินการ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้การดำเนินงานจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล เป็นไปด้วยความต่อเนื่องสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาจัดได้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ได้มีการประชุม ศพช. จำนวน ๕ ครั้ง ประกอบด้วย การประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และครั้งที่ ๕/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งมีรายละเอียดรายงานการประชุมปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๔.๒ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (ศพช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ได้มอบนโยบายการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินตามนโยบายของรัฐบาล คือ การจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม เพื่อร่วมกันบริหารจัดการที่ดิน รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ โดยใช้ชื่อว่า "การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน"

๔.๓ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (ศพช.) ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้เห็นชอบ

๔.๓.๑ กระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินได้ส่งมอบพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๑ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ รวม ๖ พื้นที่ ๔ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๕๗,๑๓๑ ไร่ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ (๓๗,๕๓๖ ไร่) นครพนม (๑๘,๘๘๗ ไร่) Mukdahan (๙,๐๗๖ ไร่) และชุมพร (๑,๖๑๒ ไร่)

(๒) กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (ศพช.) พื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ เป็นที่ดินในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๒.๑) หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน การจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ เป็นการนำที่ดินของรัฐที่มีผู้ใช้ประโยชน์มาจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ ดังนี้

-๔-

๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในรูปแบบแปลงรวม ตามสภาพพื้นที่และตามเขตการปกครอง

๒) การใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้เป็นไปตามข้อกำหนด และเงื่อนไขของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

๓) จัดที่ดินให้แก่ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ตามที่ครอบครองอยู่จริงแต่ไม่เกิน ๒๐ ไร่ หากมีพื้นที่เหลือหรือพื้นที่ที่ไม่มีผู้ทำประโยชน์จึงจะจัดให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า และผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ ตามเกณฑ์การตรวจสอบข้อมูลการถือครองและแนวทางการจัดที่ดินที่ คทช. เห็นชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการควบคุมและร่วมกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้

๔) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินป่าที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่มีคุณสมบัติและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

(๒.๒) ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

๑) ผู้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่อยู่แล้ว เป็นไปตามผลการตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และข้อมูลของรายชื่อราษฎรผู้ครอบครอง โดย คทช. จังหวัด

๒) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่ป่า

๓) ผู้มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง โดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ตามลำดับ

(๒.๓) คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน อาทิเช่น สัญชาติไทย เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินหรือใกล้เคียง เป็นต้น

(๒.๔) แนวทางการดำเนินการ โดยสรุป ดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการจัดที่ดินส่งมอบข้อมูลแปลงที่ดินและรายชื่อผู้ครอบครองให้แก่ คทช. จังหวัด ดำเนินการ

๒) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ (ระดับจังหวัด) สืบสวน/ตรวจสอบ/ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อมูลรูปแปลงที่ดินและข้อมูลของราษฎรผู้ครอบครองภายในขอบเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และจำแนกประเภทตามลักษณะการครอบครอง และรวบรวมข้อมูลรายงานคณะอนุกรรมการจัดที่ดินทราบ เพื่อรายงานให้ คทช. ทราบ

๓) จังหวัดหรือหน่วยงานที่ได้รับหมายจาก คทช. จังหวัด ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๔) เมื่อได้รับอนุญาตจากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ คทช. จังหวัด ตั้งคณะทำงานจัดที่ดินดำเนินการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ เพื่อประชุมชี้แจงราษฎรแจ้งให้ทราบถึงแนวทาง/แผนการดำเนินงาน รวมทั้งคัดเลือกบุคคลตามคุณสมบัติ ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินและเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนที่กำหนด รวมทั้งจัดทำผังแปลงที่ดินและรายชื่อราษฎรที่จะได้รับการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์

๕) คทช. จังหวัด อนุมัติให้ดำเนินการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ตามผังแปลงและรายชื่อที่ดินเฉพาะงานฯ เสนอ และรายงานผลให้คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเพื่อรายงาน คทช. ทราบ จากนั้นรวบรวมข้อมูลส่งเรื่องให้ผู้ได้รับอนุญาตและหน่วยงานเจ้าของพื้นที่กำกับดูแลให้เป็นไปตามการอนุญาตและข้อกำหนด ภายใต้การบริหารจัดการของ คทช. จังหวัด

(๒.๕) ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน อาทิเช่น ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัวภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดินเท่านั้น ห้ามขายพื้นที่ ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้ยืม โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดินเป็นต้น

๔.๓.๒ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. พื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบโดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินได้ส่งมอบพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒ ในพื้นที่ ส.ป.ก. รวม ๔ พื้นที่ ๔ จังหวัด เมื่อที่ประมาณ ๕,๕๘๓ ไร่ ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร (๑,๐๓๙ ไร่) อุทัยธานี (๑,๒๓๙ ไร่) กาฬสินธุ์ (๓๗๖ ไร่) และนครราชสีมา (๕๒๙ ไร่)

(๒) กระบวนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) สำหรับพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒ ในพื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินของ ส.ป.ก. ประกอบด้วย

(๒.๑) หลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน การจัดระบบการใช้ประโยชน์ น้ำที่ดินของรัฐที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ (ที่ว่าง) มาบริหารจัดการ

๑) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือกลุ่มบุคคลหรือสถาบันเกษตรกรในรูปแบบให้ใช้ประโยชน์ร่วมกันโดยไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์เฉพาะราย ตามสภาพพื้นที่ และตามเขตการปกครอง

๒) จัดทำแผนผังแปลงที่ดินตามสัดส่วนที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ (Zoning) และความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

๓) กำหนดจัดทำสาธารณูปโภคอย่างเหมาะสมกับพื้นที่และความสะดวกในการใช้ประโยชน์และความเป็นอยู่

๔) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดที่ดินและการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบของ คทช. แล้ว

๕) จัดที่ดินให้ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพออกจากพื้นที่สงวนหวงห้ามของรัฐและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของทางราชการที่สูงเหนือที่ดินทำกินเป็นลำดับแรก และผู้ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีเพียงเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ที่จะจัดที่ดินโดยพิจารณาจากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ ตามลำดับ หากมีพื้นที่เหลือจึงจะจัดให้ผู้ที่มีถิ่นที่อยู่ในท้องที่ใกล้เคียงขึ้นไป ทั้งนี้ กรณีที่คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาเห็นเป็นความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สังคม และความสงบเรียบร้อย สามารถกำหนดการคัดกรองและจัดลำดับที่เหมาะสมของชุมชนท้องถิ่นตามที่เห็นควรได้

๖) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาต (หน่วยงาน หรือชุมชน หรือสถาบันเกษตรกร หรืออื่นๆ ที่กฎหมายของหน่วยงานกำหนด) ให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินป็นที่ดินดังกล่าวไปดำเนินการ

-๖-

จัดที่ดินทำกินให้สมาชิกในชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยร่วมกับ คทช. จังหวัด หน่วยงานเจ้าของพื้นที่และองค์กรหรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด เพื่อดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ คทช. เห็นชอบ

(๒.๒) ประเภทของผู้ที่จะได้รับการจัดที่ดิน

๑) ผู้ที่ถูกผลักดันและอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่สงวน

หวงห้ามของรัฐ

๒) ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากดำเนินการตามโครงการของ

ทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน

๓) เกษตรกรผู้ไร้ที่ดินทำกินที่ขอรับการจัดที่ดินที่มีถิ่นที่อยู่

ในท้องที่ที่จะจัดที่ดิน และได้ขึ้นทะเบียนกับ ส.ป.ก. หรือหน่วยงานอื่นๆ ด้วย

(๒.๓) คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน อาทิเช่น สัญชาติไทย

เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย เป็นต้น

(๒.๔) แนวทางการดำเนินการ โดยสรุปดังนี้

๑) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดินเสนอพื้นที่ (เนื้อที่ และรูปแปลงที่ดิน) ให้แก่ คทช. จังหวัด ดำเนินการ

๒) คทช. จังหวัด ร่วมกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในระดับจังหวัด กำหนดวางแผนแปลงที่ดิน ให้มีขนาดที่เหมาะสมกับสภาพการทำประโยชน์ (Zoning) และพื้นที่สาธารณประโยชน์ในด้านต่างๆ ที่ใช้ร่วมกัน จากนั้นประกาศรับผู้มีความจำเป็นที่เดือดร้อนคัดกรองจัดลำดับ และจัดทำบัญชีรายชื่อผู้สมควรจะได้รับการจัดที่ดิน และพิจารณาคัดเลือกผู้สมควรจะได้รับการจัดที่ดินตามการคัดกรองจัดลำดับ

๓) ให้ผู้ที่ผ่านการพิจารณา ตามข้อ ๒) จัดตั้งสถาบันเกษตรกรในรูปแบบหรือกลุ่มเกษตรกร โดยต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อนำที่ดินที่ได้มาไปบริหารจัดการให้สมาชิกใช้ประโยชน์ตามกฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนดด้วย

๔) ให้องค์กรหรือคณะกรรมการตามที่กฎหมายของหน่วยงานนั้นกำหนด พิจารณานอญญาให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

๕) คทช. จังหวัด บูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาพื้นที่และอาชีพของสมาชิกสถาบันเกษตรกรหรือผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน สำหรับการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและกิจการสาธารณประโยชน์ ให้หน่วยงานขอใช้ที่ดินเพื่อดำเนินงานได้จากหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

(๒.๕) การอนุญาตให้สถาบันเกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน มีสาระสำคัญประกอบด้วย ๑) ระเบียบ/กฎหมายที่ใช้ ๒) ขั้นตอนการอนุญาต ๓) เงื่อนไขการอนุญาตและสถาบันเกษตรกรต้องให้สมาชิกถือปฏิบัติ และ ๔) ค่าตอบแทน/ค่าธรรมเนียม/ค่าเช่า

(๒.๖) ข้อกำหนด อาทิเช่น สมาชิกสถาบันเกษตรกรต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัย ด้วยตนเองหรือให้บุคคลในครอบครัว ภายในขอบเขตพื้นที่ที่ได้รับการจัดที่ดิน เท่านั้นห้ามขายพื้นที่ ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ให้โอน โอนสิทธิการเช่า หรือโอนสิทธิการครอบครอง ให้บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายของหน่วยงานที่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน เป็นต้น

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบให้นำเรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล เสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ อนุมัติหลักการ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในลักษณะแบ่งรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินของรัฐ เป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๕.๒ เห็นชอบกระบวนการการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑

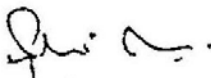
๕.๓ รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ ส.ป.ก. สำหรับพื้นที่ดำเนินการระยะที่ ๒

๕.๔ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

12263
1824

23 มิ.ย. ๒๕๕๙
10 34 4

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ทำเนียบรัฐบาล โทร. ๑๐๓๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง พิจารณารายชื่อบุคคลกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

18383

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2 มิ.ย. ๒๕๕๙

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส. ๕๐๐๒ ๗/๕๒๕๐
ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค. ๐๓๐๓/๒๕๕๐๖ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๒. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๓๐๙/๒๐๐ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๙
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๕๙
ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙
๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๒๖๔๙ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙

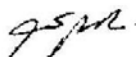
ตามที่ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
ไปเพื่อคานานการ ความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว นั้น

กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณา
ของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ รับทราบตามที่กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณในพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ กรณีเรื่องใดที่เป็นอำนาจ
ของคณะรัฐมนตรีในการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติให้ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระบือนั้น
และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนขึ้นฉบับมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ



(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตราครุฑ

ที่ ทส ๑๐๐๒.๗/ว.จ.๑



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๓ ซอยพลโยธิน ๗ ถนนพลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรายนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙
เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้จะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘ (๑) ทั้งนี้ รายนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๑. เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดินกำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และรับทราบกระบวนการบริหารจัดการระเบียบการใช้ประโยชน์ในที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สำหรับพื้นที่ดำเนินการ ระยะที่ ๒ และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการจัดให้ชุมชนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินได้ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องบริหารจัดการที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาลให้เกิดประโยชน์สูงสุด และจัดให้มีการปลูกป่าเพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม รวมทั้งพิจารณาออกกฎหมายเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ แต่ไม่สามารถนำมาเรียกข้อให้รัฐออกเอกสารสิทธิ์ เช่น โฉนดที่ดินให้ในภายหลัง

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๒.๒ ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ป่าชายเลน และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในภาพรวมต่อไป ในวันนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอเสนอเรื่องมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๙ ได้รับทราบและพิจารณาการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

๔.๑ รับทราบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

๔.๒ รับทราบนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล โดยให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) สร้างความเข้าใจเรื่อง นโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ให้แก่ราษฎร และผู้ปฏิบัติงานให้มากขึ้น เพื่อให้ราษฎรเกิดความเข้าใจและได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

(๒) จัดลำดับความสำคัญและเร่งด่วนในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ในพื้นที่เป้าหมายฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๔๙ จังหวัด และวางแผนกำหนดพื้นที่เป้าหมายฯ ในปีต่อไปให้กระจายตามภูมิภาคทั่วประเทศ

(๓) ให้กระทรวงมหาดไทย และกรมป่าไม้ หรือร่วมกันเพื่อกำหนดรูปแบบหนังสืออนุญาตให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นเอกสารหลักฐานการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

๔.๓ รับทราบกรณีจังหวัดยโสธรได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าโคกนาโก เพื่อดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ในท้องที่ตำบลโคกนาโก อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร โดยดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ส่งข้อมูลรายชื่อราษฎรที่ถูกอพยพออกจากป่าให้กับคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน เพื่อประกอบการพิจารณาในการจัดคนลงตามหลักเกณฑ์

(๒) ให้กระทรวงมหาดไทย และกรมป่าไม้ หรือในประเด็นหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ กรณีการอนุญาตให้ผู้รับการจัดที่ดินเข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามความเห็นของที่ประชุม

(๓) ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พิจารณาดำเนินการตามข้อสั่งการของประธานกรรมการ

๔.๔ พื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

(๑) รับทราบพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๔๗ จังหวัด ๘๐ พื้นที่ เนื้อที่ประมาณ ๓๒๕,๒๐๕ ไร่ โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผนปฏิบัติการฯ

(๒) เห็นชอบคู่มือการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๓) ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่รอบอ่างเก็บน้ำและพื้นที่กันชน ตามข้อสั่งการของประธานกรรมการ

๔.๕ เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ป่าชายเลน และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบในภาพรวมต่อไป

๔.๖ เห็นชอบให้แต่งตั้งปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน และกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงไทย เป็นกรรมการในคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย (เพิ่มเติม) ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔.๗ ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการบูรณาการกฎหมายการบริหารจัดการที่ดิน ที่ประชุมมีมติ ดังนี้

(๑) รับทราบผลการดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ตามที่เสนอ และให้คณะอนุกรรมการบูรณาการกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ อย่างรอบคอบและครอบคลุมในทุกมิติในการบริหารจัดการที่ดินของประเทศ และผ่านกระบวนการพิจารณาของทุกภาคส่วน

(๒) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามนโยบายของประธานกรรมการ ในเรื่องการจัดทำงบประมาณเรื่องที่ดินและป่าไม้ในลักษณะบูรณาการ

๔.๘ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาดำเนินการตามข้อสั่งการของประธานกรรมการ

๔.๙ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาดำเนินการตามข้อสั่งการของประธานกรรมการ

- ๔ -

๔.๑๐ รับทราบความก้าวหน้าการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกาฬสินธุ์

๔.๑๑ รับทราบข้อมูลผู้ยากไร้ที่ดินทำกิน ตามที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเสนอ และให้ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ดำเนินการตามข้อสั่งการของประธานกรรมการ ในการรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณา

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

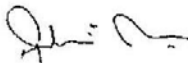
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่สาธารณประโยชน์ และพื้นที่ป่าชายเลน ในภาพรวม

๕.๒ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก 
(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/โพ๖๖๒๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม ๑๐๓๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คำว่าที่สอ ที่ พส ๑๐๐๒.๔/๑๓๕๗
ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ตามที่ได้นำเสนอผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐
ไปเพื่อดำเนินการ ครม.ลงมติแล้วแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ทราบบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กรุณา จุฑานนท์

(นางสาวกรรมา จุฑานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๒.๔/๖๑๕๗



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรอนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐
เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๑) และเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๔ (๑) ทั้งนี้ รอนายกรัฐมนตรี (พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เนื้อหา

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์ หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการจัดดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๑.๒ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดิน ๔ ด้าน ตามร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบาย

ที่ดินแห่งชาติ ทบทวนร่างยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยในระยะแรกมุ่งเน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ที่ประชุมมีมติ

(๑) เห็นชอบร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๙๔) และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(๒) เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ที่ดินราชพัสดุและนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้รับทราบและพิจารณาผลการดำเนินงาน รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปได้ดังนี้

๔.๑ รับทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ ประกอบด้วย

(๑) การติดตามผลการดำเนินงานภายใต้แผนบูรณาการ เรื่องที่ ๑๙.๒ การแก้ปัญหาที่ดินทำกิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ การจัดทำงบประมาณบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน พื้นที่เป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) การกำหนดพื้นที่เป้าหมายการจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๐๖ พื้นที่ ๔๑ จังหวัด เบื้องที่ ๒๔๖,๖๘๙-๓-๓.๗๐ ไร่

(๓) การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ จำนวน ๓๓,๓๘๘ ราย ๑๖,๓๗๘ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๙๙,๒๙๕ ไร่

(๕) การดำเนินงานการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ในพื้นที่เป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๕๙

(๕) การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘) โดยการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พร้อมระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่จำเป็นในระดับราคาที่เหมาะสมสามารถรับภาระได้ โดยจำแนกเป้าหมายออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

(๕.๑) กลุ่มผู้มีรายได้น้อยทั่วไปที่ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย จำนวน ๑,๗๐๗,๔๗๗ ครัวเรือน

(๕.๒) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย (เมืองและชนบท) ที่อยู่ในชุมชนแออัด ชุมชนบุกรุก ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยทั้งในพื้นที่เมืองและชนบท จำนวน ๑,๐๔๕,๕๑๐ ครัวเรือน เช่น การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว คนยากจนที่บุกรุกที่ดินสาธารณะ “ปทุมธานีโมเดล” และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโครงการพัฒนาริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

(๖) การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่เป้าหมาย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดนครพนม และจังหวัดยโสธร ที่ประชุมให้ฝ่ายเลขานุการ และคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดำเนินการ ดังนี้

(๖.๑) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพควรดำเนินการในพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งในด้านน้ำและดิน ให้ครบทุกพื้นที่เป้าหมาย

(๖.๒) จัดความสำคัญเร่งด่วนของแต่ละพื้นที่ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย ให้การดำเนินงานเกิดความต่อเนื่อง เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๘)

(๖.๓) เกณฑ์หรือการใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือกราษฎรลงในพื้นที่ จะต้องกำหนดกรอบการพิจารณาให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดการใช้ดุลยพินิจคัดเลือกราษฎรแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่

(๖.๔) สร้างความเข้าใจกับราษฎรว่าที่ดินที่ได้รับจัดสรรอยู่ในรูปของการ ให้สิทธิทำกินลักษณะแปลงรวม ไม่สามารถนำไปจำนองหรือเป็นหลักประกันค้ำประกันได้

๔.๒ รับทราบการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ในฐานะหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ กรณีการแก้ปัญหาการถือครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะพิจารณาตรวจสอบข้อมูล และข้อเท็จจริงในการถือครองที่ดิน ตลอดจนข้อกฎหมาย ประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนด แนวทางการแก้ไขปัญหและให้ได้ข้อยุติทางกฎหมาย เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณาต่อไป

๔.๓ รับทราบการจำแนกประเภทที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดน่าน และจังหวัดลำปาง (ขอเปลี่ยนแปลงมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะแห่ง) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ เพื่อให้ เกิดการบูรณาการเกี่ยวกับการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินในภาพรวม ของประเทศและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๔.๔ ร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สรุปสาระสำคัญดังนี้

หลักการ

การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ต้องดำเนินการเพื่อให้เกิดความสมดุลของระบบนิเวศ มีการกระจายการถือครองอย่างเป็นธรรมเพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัย และทำมาหาเลี้ยงชีพได้อย่างทั่วถึง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การบูรณาการให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นไปอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน มีความเชื่อมโยงกับการจัดการทรัพยากรน้ำ ป่าไม้ และชายฝั่งให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ โดยให้คำนึงถึงสิทธิในทรัพย์สินของประชาชน หลักธรรมาภิบาล การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การกระจายอำนาจการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน และภูมิสังคม

วิสัยทัศน์

การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ที่เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

พันธกิจ

(๑) สงวน คุ้มครอง ดูแลรักษา ที่นันทุ ทรัพยากรธรรมชาติ ในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อดำรงความสมดุลต่อระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(๓) การจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้ประชาชนผู้ยากไร้ในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพกลไก เครื่องมือ องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

เป้าประสงค์

(๑) เพิ่มพื้นที่ป่าไม้ ให้มีสัดส่วนร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ

(๒) ที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ มีการนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน เป็นฐานในการพัฒนาประเทศ

(๓) ประชาชนผู้ยากไร้มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย รวมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๔) มีกลไก เครื่องมือ องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศที่มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ด้านการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ยากไร้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน

ที่ประชุมเห็นชอบร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ รับข้อสังเกตไปพิจารณา ดังนี้

(๑) ร่างนโยบายและแผนฯ จะต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และครอบคลุมกับประเด็นการแก้ไขปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินของภาคครัวเรือน และภาคเอกชน ให้มีความสมดุลควบคู่ไปกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด

(๒) ภาพรวมของร่างนโยบายและแผนฯ ในหลักการจะต้องครอบคลุมในเรื่องของการลดความเหลื่อมล้ำ และการสร้างความเป็นธรรม

๔.๕ เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ที่ดินราชพัสดุ ตามที่คณะอนุกรรมการจัดที่ดินเสนอ สำคัญดังนี้

(๑) หลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดระบบ คือการจัดที่ดินในที่ดินแปลงว่าง และการจัดระเบียบ คือการจัดที่ดินในที่ดินที่มีผู้ครอบครอง

(๒) ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน มี ๔ ประเภท ได้แก่ ผู้ที่ถูกผลักดันจากพื้นที่ป่าต้นน้ำและพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่สำคัญ ผู้ที่ถูกที่ดินราชพัสดุ ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามโครงการของทางราชการที่สูญเสียที่ดินทำกิน และผู้ที่ไม่มิตินทำกินหรือมีเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพ

(๓) คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน เช่น มีสัญชาติไทย เป็นผู้อาศัยในไม่มิตินทำกินและ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท/คน มีความสามารถในการทำประโยชน์ในที่ดิน และปัจจุบันไม่ได้รับการช่วยเหลือในการจัดที่ดินทำกินจากทางราชการ เป็นต้น

(๔) แนวทางดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

(๕) ข้อกำหนดการใช้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน เช่น ต้องทำประโยชน์และ/หรืออยู่อาศัยด้วยตนเองหรือบุคคลในครอบครัว ห้ามซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอนสิทธิการเช่าให้บุคคลอื่น ต้องปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมายที่ราชพัสดุ ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่อยู่อาศัย/ทำกินเพิ่มเติม เป็นต้น

๔.๖ รับทราบหลักการของร่างพระราชบัญญัติธนาคารที่ดิน พ.ศ. โดยที่ประชุมเห็นว่าการจัดตั้งธนาคารที่ดินอาจมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งในลักษณะเดียวกัน เช่น กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร รวมทั้งอาจก่อให้เกิดภาระของงบประมาณแผ่นดินตั้งแต่เริ่มจัดตั้ง และที่เกิดจากการรับภาระหนี้เสีย จึงเห็นควรให้สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทบทวนให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งด้านกฎหมาย กระบวนการ และองค์กรที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๔.๗ เห็นชอบข้อเสนอโครงสร้างสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยรายละเอียดกรอบอัตรากำลังของสำนักงานเลขาธิการ คพช. จำนวน ๑๐๐ อัตรา สรุปดังนี้

- ๖ -

(๑) อัตราค่าจ้างของกองบริหารจัดการที่ดิน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๐ อัตรา

(๒) อัตราค่าจ้างของสำนักแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒๖ อัตรา

(๓) ขอจัดสรรอัตราค่าจ้างใหม่ จำนวน ๖๔ อัตรา

ที่ประชุมเห็นว่ามีความจำเป็นต้องจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินงานตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ อย่างต่อเนื่องในระยะยาว และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ นำไปพิจารณาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

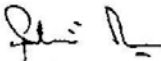
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๕.๒ รับทราบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ที่ดินราชพัสดุ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดเกล้าฯ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

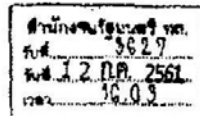
พลเอก 

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๐๑๖๒๗



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๒.๔/๑๒๖๖

ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงคมนาคม สำนักงานปรมาณู และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ว่า

๑. รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และกระบวนการ
การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์)
พื้นที่นิคมสร้างตนเอง พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) และพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข) ตามที่กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานปรมาณูไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๒. ในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ให้กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย
ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องด้วย

จึงเรียนยืนยันมา หวังนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกฤษณา จูฑานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยเหตุผล
ที่ สล ๑๐๐๒๔/๑๖๖๖



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๙ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑
เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้จะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๔ (๓) และ (๓๒) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดิน ๔ ด้าน ตามร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และให้มีฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พบทวนร่างยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยในระยะแรกมุ่งเน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ทำกินก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปดรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๒๒ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติ

๒๒.๑ เห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ระยะเร่งด่วน และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เสนอ (ร่าง) แผน ฯ ทั้งสองฉบับดังกล่าว ผนวกรวมกับการเสนอ (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕) ต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒๒.๒ เห็นชอบระบบการจัดการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จำนวน ๔ กระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) พื้นที่นิคมสร้างตนเอง พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) และพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข) และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการเพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สารบัญชีย่อย ข้อเท็จจริง และข้อมูลหมายเหตุ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ได้รับทราบและพิจารณาผลการดำเนินงาน รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ รับทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประกอบด้วย

๔.๑.๑ สรุปผลการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๑ มีพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนจำนวนทั้งสิ้น ๓๓๓ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๑,๐๔๔,๓๐๖ - ๒ - ๖๓,๘๖๒ ไร่ ดังนี้

๔.๑.๑.๑ พื้นที่ได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ จำนวน ๘๐ พื้นที่ ๔๑ จังหวัด เนื้อที่ ๒๔๗,๖๒๔ - ๐ - ๗๘,๖๔ ไร่

๔.๑.๑.๒ พื้นที่ได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๑๓๒ พื้นที่ ๔๔ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๒๕๔,๐๑๓ ไร่ โดยจัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ รวมทั้งสิ้น ๓๖,๑๗๔ ราย ๔๖,๕๙๖ แปลง (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑)

๔.๑.๑.๓ พื้นที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ จำนวน ๔๔ พื้นที่ ๔๘ จังหวัด เนื้อที่ประมาณ ๓๓๓,๔๓๓ - ๒ - ๑๕,๘๘๑ ไร่

๔.๑.๒ ผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

๔.๑.๒.๑ การติดตามการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณบูรณาการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ แผนงานบูรณาการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน จำนวนทั้งสิ้น ๒๕๕,๔๒๒,๗๐๐ บาท (สองร้อยห้าสิบล้านเก้าแสนสองหมื่นสองพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน)

๔.๑.๒.๒ โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ และผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นและสร้างการรับรู้ความเข้าใจ ในการขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

๔.๑.๓ ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
สรุปได้ดังนี้

๔.๑.๓.๑ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

(๑) การกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑๔๘ พื้นที่ ๕๖ จังหวัด เนื้อที่ ๒๗๐,๖๕๘ - ๐ - ๘๑,๗๗๐ ไร่

(๒) เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ผ่านการ
พิจารณาจากคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จำนวน
๙๑ พื้นที่ ๓๘ จังหวัด เนื้อที่ ๒๐๐,๑๘๒-๐-๖๖,๘๒ ไร่

(๓) การกำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาล ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒๘ พื้นที่ ๔๑ จังหวัด เนื้อที่ ๓๓๔,๙๔๐ - ๒ - ๕๕,๑๒ ไร่

๔.๑.๓.๒ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

(๑) การกำหนดให้มีกระบวนการการจัดที่ดินของที่ดินแต่ละประเภท ได้แก่
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีมีผู้ครอบครอง) พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ที่ราชพัสดุ และพื้นที่
ที่สาธารณประโยชน์ และเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกราษฎร ประกอบด้วย หลักเกณฑ์/ประเภทของผู้ที่ได้รับ
การจัด/คุณสมบัติ/แนวทาง/การดำเนินการ/ข้อกำหนด รวมทั้งจัดทำหนังสือแจ้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด
เพื่อทราบแนวทางประกอบการใช้ดุลยพินิจในการคัดเลือกและการจัดราษฎรเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่

(๒) ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการจัด
ที่ดินได้รับมอบพื้นที่ดำเนินการจากคณะกรรมการจัดหาที่ดิน รวม ๑๓๖ พื้นที่ ๕๓ จังหวัด และสามารถ
จัดคนเข้าทำประโยชน์ได้ รวมทั้งสิ้น ๓๖,๑๓๙ ราย ๔๖,๕๕๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๒๕๔,๐๑๓ ไร่

๔.๑.๓.๓ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในพื้นที่โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
พจนานโยบายรัฐบาล ดำเนินการแล้ว ๙๙ พื้นที่ ๔๘ จังหวัด ตามแผนการดำเนินงาน ๖ ด้าน ดังนี้

(๑) ด้านการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินบนพื้นฐานข้อมูล (Zoning)

(๒) ด้านพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน

(๓) ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

(๔) ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม

(๕) ด้านการสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุน เพื่อการประกอบอาชีพ

(๖) ด้านส่งเสริมและการจัดทำบัญชีครัวเรือน

๔.๑.๓.๔ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย

ความสืบหน้าการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่อยู่อาศัย ๑๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๕) จำแนกเป้าหมายออกเป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มผู้มีรายได้น้อยทั่วไปที่ต้องมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยโดยกรมทะเบียนที่ดิน

(๒) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย (เมืองและชนบท) โดยสถาบันพัฒนา

องค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)

๔.๑.๓.๕ คณะอนุกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

การนำเสนอรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่ประชุมให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะกรรมการ
ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดำเนินการ ดังนี้

๑. การจัดหาที่ดินหรือที่แปลงกลางที่จะใช้ทำประโยชน์ร่วมกันในการประกอบอาชีพ
รวมถึงการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้ยากไร้ เพื่อให้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนและที่อยู่อาศัยครอบคลุมทั่วประเทศ

๒. เร่งดำเนินการในพื้นที่เป้าหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงาน
ที่กำหนดไว้ต่อไป

๔.๒ รับทราบผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ
ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ โดยสาระสำคัญในร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ.
ต้องครอบคลุมการทำงานของทุกหน่วยงาน เพราะคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติมีหน้าที่ในการกำหนด
นโยบายที่ดินในภาพรวมของประเทศ และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับเรื่องนี้ไปพิจารณาดำเนินการ
ตามขั้นตอนการออกกฎหมายต่อไป

๔.๓ รับทราบผลการดำเนินงานรวบรวมข้อมูลผู้ขึ้นทะเบียนของผู้ยากไร้ที่ดินทำกินของ
สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมที่ดิน กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
จำนวนทั้งสิ้น ๘๔๑,๓๓๐ ราย โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตรวจสอบข้อมูลผู้ขึ้นทะเบียนเพิ่มเติม
และให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับไปพิจารณาดำเนินการในเรื่องการจัดหาที่อยู่อาศัย

๔.๔ รับทราบการลาออกของนายวิวัฒน์ ศัลยกำธร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรรมการในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔.๕ เห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
ของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ
ระยะเร่งด่วน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ : บูรณาการจัดการที่ดินและทรัพยากรดินให้มั่นคง เพื่อเศรษฐกิจสังคม
ที่มั่นคง อนุรักษ์อย่างสมดุลและยั่งยืน

พันธกิจ : ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประเทศไทยได้รับการแก้ไขปัญหาดินและทรัพยากรดิน
อย่างรอบด้านและเป็นรูปธรรม เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล
และยั่งยืน ด้วยการบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนอย่างเป็นเอกภาพ เป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

วัตถุประสงค์ :

๑. เป็นกรอบในการบูรณาการของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการร่วมกันแก้ไขปัญหา
และขับเคลื่อนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศอย่างเป็นเอกภาพ
ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

๒. เพื่อบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศให้มีประสิทธิภาพ
เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน โดยคำนึงถึงมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคง
ของประเทศ

เป้าประสงค์ : เพื่อเป็นแนวทางการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
ในการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ในการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่ดิน
และทรัพยากรดินที่ผ่านมาได้อย่างเป็นรูปธรรม ใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินเป็นฐานทรัพยากรการผลิต
โดยประยุกต์แนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการของการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน
กระจายการเข้าถึงการใช้ที่ดินอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ : (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์หลัก ๓๑ ตัวชี้วัด ๒๐ กลยุทธ์ ๖๖ แนวทางการปฏิบัติ และ ๑๖๒ แผนงาน /โครงการ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวนและคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำลำธารและอนุรักษ์ป่าไม้เพื่อความสมดุลทางธรรมชาติ : เป้าหมายเพื่อสงวน คุ้มครอง อนุรักษ์และฟื้นฟู พื้นที่ต้นน้ำลำธารและป่าไม้ของประเทศให้คงความอุดมสมบูรณ์และรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การสงวนและคุ้มครองพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ๒) การป้องกันรักษาพื้นที่ป่าที่เหลือ และ ๓) การส่งเสริมการปลูกป่าเศรษฐกิจ

๒. ยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการที่ดินของรัฐด้วยธรรมาภิบาล : เป้าหมายเพื่อคุ้มครองและบริหารจัดการที่ดินของรัฐให้มีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไขและลดปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ด้วยธรรมาภิบาล รวมทั้งนำที่ดินของรัฐมาใช้ประโยชน์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การแก้ไขปัญหาแนวเขตและการบุกรุกที่ดินของรัฐ และ ๒) การบริหารจัดการที่ดินของรัฐด้วยธรรมาภิบาล

๓. ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและเสริมสร้างการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีคุณภาพและยั่งยืน : เป้าหมายเพื่อบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เหมาะสมกับศักยภาพของที่ดิน ควบคู่กับการพัฒนาและฟื้นฟูสมรรถนะของทรัพยากรดิน เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และความมั่นคงของประเทศ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์หลักดังนี้ ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐและเอกชน ๒) การคุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดี ๓) การบริหารจัดการเมืองและชุมชนอย่างสมดุลและยั่งยืน ๔) การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล แม่น้ำ และปากแม่น้ำ และ ๕) การเตรียมความพร้อมในการปรับตัวด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดิน

๔. ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ : เป้าหมายเพื่อพัฒนาที่ดิน เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศตามนโยบายของรัฐ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การลงทุน ตามแนวทางการพัฒนาย่างยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีธรรมาภิบาล และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การบูรณาการเพื่อกำหนดพื้นที่เพื่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ และ ๒) การพัฒนาและบริหารจัดการตามบทวนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕. ยุทธศาสตร์ที่ ๕ จัดที่ดินทำกินให้ประชาชนเพื่อสร้างคุณภาพชีวิตตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม : เป้าหมายเพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรผู้ยากไร้ได้รับการจัดที่ดินที่อยู่อาศัยและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยสนับสนุนการจัดหาที่ดินเพื่อจัดที่ดินทำกินให้ประชาชนแบบแปลงรวม พร้อมกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และส่งเสริมอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยการกระจายการถือครองอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การบูรณาการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน ๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและรายได้ ๓) การพัฒนาเครื่องมือและกลไกในการติดตามและขับเคลื่อน และ ๔) การพัฒนาและส่งเสริมความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๖. ยุทธศาสตร์ที่ ๖ บูรณาการขับเคลื่อนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินอย่างมีประสิทธิภาพ : เป้าหมายเพื่อพัฒนากลไกและเครื่องมือ รวมทั้งสร้างสรรพสภาพแวดล้อม ในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ มั่นคง และยั่งยืน ด้วยการบูรณาการ

- ๖ -

ความร่วมมือของทุกภาคที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๔ กลยุทธ์หลัก ดังนี้ ๑) การพัฒนาองค์กรและกลไกในการบริหารจัดการ ๒) การพัฒนาเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ ๓) การพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมแบบบูรณาการ และ ๔) การมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์

(ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทยระยะเร่งด่วน ประกอบด้วย แผนงาน/โครงการ ภายใต้ ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งได้กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัด งบประมาณ ระยะเวลาดำเนินการ จำนวน ๒๒ เรื่อง วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๓๐,๒๒๕.๒๓๖ ล้านบาท (หนึ่งหมื่นสองร้อยยี่สิบห้าแสนสองแสนสามหมื่นสามพันหกร้อยบาทถ้วน)

ที่ประชุมเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไทยระยะเร่งด่วน โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตไปพิจารณา ดังนี้

๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับที่ดินและทรัพยากรดิน ไปหารือการวางแผนระยะยาวให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และการบูรณาการด้านกฎหมายร่วมกันให้เกิดความเป็นเอกภาพ

๒. การกำหนดกรอบลัดส่วนของพื้นที่ประเทศ ต้องให้เกิดความชัดเจน มุ่งไปสู่การกำหนดพื้นที่เฉพาะ เช่น สัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่อยู่อาศัย ฯลฯ รวมทั้งการกันพื้นที่ไว้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน เช่น พื้นที่ส่วนกลาง เป็นต้น

๓. ในการจัดระเบียบพื้นที่ที่อยู่อาศัย การสร้างสังคมเมืองชนบท การสร้างเมือง Smart City จำเป็นต้องมีการดำเนินการโดยมองภาพใหญ่ เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ให้สังคมชนบทได้มีการเรียนรู้

๔. การสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาชน รวมถึงการเร่งหามาตรการ วิธีการสร้างป่าในเมือง ป่าชุมชน และป่าเศรษฐกิจ

๕. แผนบูรณาการและวงเงินงบประมาณ ควรพิจารณาไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และควรกำหนดตัวชี้วัดแต่ละระดับให้มีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดระดับประเทศ รวมทั้งให้มีการบูรณาการระดับพื้นที่/ระดับหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

๔.๖ เห็นชอบกระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล จำนวน ๔ กระบวนการ ประกอบด้วย

๔.๖.๑ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์)

๔.๖.๒ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง

๔.๖.๓ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข)

๔.๖.๔ กระบวนการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล และในพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข)

ในแต่ละกระบวนการมีหัวข้อที่สำคัญ ประกอบด้วย หลักเกณฑ์ในการดำเนินงาน ประเภทของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน แนวทางการดำเนินการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ข้อกำหนดการไร้ที่ดินของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีมติให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาในประเด็นการจัดแบ่งพื้นที่ส่วนกลาง และพื้นที่ทำกินและที่อยู่อาศัยของราษฎรต่อไป

๔.๗ รับทราบกรอบแนวคิดและสาระสำคัญของ “ข้อเสนอการปฏิรูปการบริหารจัดการที่ดินป่าทั้งระบบ” ตามที่คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดองเสนอ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

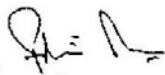
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๕.๑ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๕.๒ รับทราบกระบวนการจัดการที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (กรณีการจัดระบบการใช้ประโยชน์) พื้นที่นันทนาการตนเอง พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน (ฉบับแก้ไข) และพื้นที่ป่าชายเลน (ฉบับแก้ไข)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก 
(สุศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/๓๒๐๐๖



16 ต.ค 2561
15.04

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๖ ไม่ ตุลาคม ๒๕๖๑

รับทราบ
๖.๑๐.๖๑
๖.๑๐.๖๑
๖.๑๐.๖๑

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส (คทช) ๑๐๐๖.๔/๒๐๘๖ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๑

ตามที่ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ไปเพื่อดำเนินการความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ลงมติว่า

๑. รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๒. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เช่น การที่ประชาชนบางส่วนไม่เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากไม่มั่นใจในนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการให้เอกสารสิทธิ การห้ามเช่าใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตลุ่มน้ำชั้น ๑ - ๒ และการที่ประชาชนที่ได้รับสิทธิให้เช่าใช้ประโยชน์ในที่ดินที่รัฐจัดสรรให้ใหม่แทนพื้นที่เดิมแต่ไม่เข้าไปทำกินหรือก่อสร้างที่อยู่อาศัยในพื้นที่แห่งใหม่ดังกล่าว เนื่องจากมีสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสมหรือไม่มีความพร้อมในการทำการเกษตร เป็นต้น เพื่อให้โครงการดังกล่าวบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ต่อไป

๓. ให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการดำเนินโครงการดังกล่าวให้ชัดเจนและถูกต้องตรงกันด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

นายปณัญญาผล ศรีแสงแก้ว)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ ทส (คทช.) ๑๐๐๖.๕/๒๐๕๖



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕๖ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑
เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๓) และ (๔) รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๘ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดิน ๔ ด้าน ตามร่างนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และให้ฝ่ายเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทบทวนร่างยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ ก่อนนำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยในระยะแรกมุ่งเน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการจัดที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่พำนักก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แด่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

- ๒ -

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๕ (๑) กำหนดให้การจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติ

๒.๒.๑ รับทราบผลการดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๘ มกราคม ๒๕๖๑ ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๒.๒.๒ รับทราบความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒.๒.๓ รับทราบการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคือเรียกร้องของกลุ่มชนวนการประชาชน เพื่อสังคมที่เป็นธรรม

๒.๒.๔ เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับข้อสังเกตของประธานกรรมการและกรรมการบริหารพิจารณา แลรวบรวมเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๒.๒.๕ เห็นชอบการเสนอ “(ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕)” ต่อคณะรัฐมนตรี โดยใช้ชื่อ “(ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕)” เนื่องจากเป็นชื่อที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และเห็นชอบการปรับชื่อ “(ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)” เป็น “(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕)” ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการเพื่อนำเสนอ คณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ได้รับทราบและพิจารณาผลการดำเนินงาน รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ รับทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๘ มกราคม ๒๕๖๑ ประกอบด้วย

๔.๑.๑ ผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔.๑.๑.๑ จบประมาณการประมาณการแผนงานการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จบประมาณรวม ๒๕๕,๙๒๒,๗๐๐ บาท (สองร้อยห้าสิบล้านเก้าแสนสองหมื่นสองพันเจ็ดร้อยบาทถ้วน) โดยผลการดำเนินงาน รอบ ๖ เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ - มีนาคม ๒๕๖๑ พบว่าเบิกจ่ายแล้ว ๘๔,๕๔๗,๓๕๔.๕๑ บาท (แปดสิบล้านเก้าพันห้าแสนห้าหมื่นเจ็ดพันสามร้อยสี่สิบบาท สิบสี่สตางค์) คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๑

๔.๑.๑.๒ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๔.๑.๑.๓ คู่มือการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒

๔.๑.๒ ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ดังนี้

๔.๑.๒.๑ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน

(๑) กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จำนวน ๖๓๕ พื้นที่ ๗๐ จังหวัด เนื้อที่ ๑,๐๖๖,๓๐๗-๓-๔๑.๖๖ ไร่

(๒) เห็นชอบให้นำพื้นที่เป้าหมายไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จำนวน ๓๑๓ พื้นที่ ๖๖ จังหวัด เนื้อที่ ๘๐๘,๐๖๔-๑-๔๑.๓๓ ไร่

(๓) หน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลพื้นที่ได้อนุญาตให้นำพื้นที่ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนแล้ว จำนวน ๑๐๐ พื้นที่ ๕๐ จังหวัด เนื้อที่ ๓๗๐,๘๘๐-๐-๗๕.๖๔ ไร่

(๔) มอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์แล้ว จำนวน ๘๑ พื้นที่ ๔๕ จังหวัด เนื้อที่ ๒๔๔,๖๑๕-๐-๗๕.๘๔ ไร่

๔.๑.๒.๒ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

(๑) ได้รับมอบพื้นที่จากคณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐๓ พื้นที่ ๖๓ จังหวัด ๖๓,๗๐๖ ไร่ ๘๔,๖๑๗ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๖๑๓,๑๖๖ ไร่

(๒) ดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ประชาชนไปแล้ว จำนวน ๑๖๖ พื้นที่ ๖๓ จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น ๔๖,๖๗๔ ราย (ร้อยละ ๗๓.๖๖) จำนวน ๔๘,๓๖๒ แปลง (ร้อยละ ๖๘.๔๘) เนื้อที่ประมาณ ๓๐๔,๓๓๖ ไร่ (ร้อยละ ๕๓.๔๔)

๔.๑.๒.๓ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

(๑) การสำรวจพื้นที่เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการจัดทำแผนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในพื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

(๒) การจัดทำรูปแบบการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (Model) ในแต่ละประเภทที่ดิน

(๓) สรุปพื้นที่เป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแล้ว จำนวนทั้งสิ้น ๑๑๖ พื้นที่ ๕๔ จังหวัด เนื้อที่ ๓๗๗,๖๕๒-๒-๗๕ ไร่

๔.๑.๒.๔ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย

(๑) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๖ โครงการ

(๒) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย (เมืองและชนบท)

จำนวน ๔ โครงการ

(๓) แผนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

จำนวน ๑,๐๔๘ หลัง

(๔) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัยของกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง

ผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๓ โครงการ

๔.๑.๒.๕ คณะอนุกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

- ๔ -

การติดตามประเมินผลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ใช้ตามกรอบแนวคิด CIPP Model (Context-Input-Process-Product Evaluation Model) และได้ทำการศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามการประเมินผลสัมฤทธิ์ฯ และคัดเลือกพื้นที่ที่มีการดำเนินการครบกระบวนการแล้ว ประกอบด้วย มีการส่งมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ที่ดิน จัดคนลงในที่ดิน และส่งเสริมพัฒนาอาชีพ

๔.๒ รับทราบความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดำเนินการตามข้อสั่งการของประธานกรรมการ

๔.๒.๑ อำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายเดิมที่มีอยู่ โดยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติควรมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานในภาพรวม เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่ดินต่างๆ แบบบูรณาการได้ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนั้น จึงต้องขยายกรอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติในการจัดที่ดินแบบแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ ให้ครอบคลุมที่ดินของทุกหน่วยงาน รวมทั้งที่ดินของรัฐวิสาหกิจด้วย และต้องมีอำนาจหน้าที่ในการคุ้มครองป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐ การแก้ไขปัญหาค่าเช่าที่ดินของเอกชนในเขตที่ดินของรัฐ โดยแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้กับทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งในเรื่องที่อยู่อาศัย ที่ดินทำกิน ที่เกษตรกรรม ฯลฯ รวมทั้งสามารถกำหนดกรอบแนวทางการใช้ที่ดิน การพัฒนาที่ดินของหน่วยงานรัฐ/รัฐวิสาหกิจ และการจัดโครงสร้างพื้นฐานในภาพรวมของประเทศ

๔.๒.๒ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาทบทวนร่างกฎหมาย แล้วนำเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาส่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาร่างกฎหมายต่อไป

๔.๓ รับทราบการดำเนินงานแก้ไขปัญหาคือเรียกร้องของกลุ่มขบวนการประชาชนเพื่อสังคมที่เป็นธรรม

๔.๔ เห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามที่เสนอ โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับข้อสังเกตของประธานกรรมการและกรรมการที่ปรึกษาและรวบรวมเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป สรุปลำดับสำคัญดังนี้

๔.๔.๑ พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามที่คณะอนุกรรมการจัดที่ดินได้กำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่มีราษฎรถือครองในเขตพื้นที่ป่าไม้ ในส่วนที่ไม่ได้นำมาจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ได้แก่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่อยู่ในถ้ำน้ำ ชันที่ ๑ และ ๒ และชันที่ ๓, ๔ และ ๕ (ภายหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑)

๔.๔.๒ กลุ่มปัญหาและมาตรการการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในแต่ละพื้นที่ สรุปลำดับดังนี้

การจำแนก กลุ่ม	กรณีปัญหา	กรอบมาตรการแก้ไขปัญห
กลุ่มที่ ๑	ป่าสงวนแห่งชาติ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ถ้ำน้ำ ชันที่ ๓, ๔ และ ๕ ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑	อนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยโครงการจัดที่ดินทำกิน ให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)

การจำแนก กลุ่ม	กรณีปัญหา	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
กลุ่มที่ ๒	ป่าสงวนแห่งชาติ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔ และ ๕ หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้อง ปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗	อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวม โดยออกแบบ การใช้พื้นที่ร่วมกันระหว่างชุมชน และหน่วยงานรัฐ โดยชุมชน ต้องดูแลรักษาและใช้ประโยชน์พื้นที่ในลักษณะที่เกื้อกูล ต่อการอนุรักษ์ตามที่กำหนดร่วมกัน
กลุ่มที่ ๓	ป่าสงวนแห่งชาติ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑ และ ๒ ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑	๑. จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกิน และรับรองการอยู่อาศัย ทำกินในลักษณะแปลงรวม ๒. กำกับควบคุมจัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ภายใต้การอนุรักษ์ และพัฒนาอย่างยั่งยืน ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่ ๓. พื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมราษฎร ปลูกป่า ๓ อย่าง ๔. ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมผลกระทบต่อ สิ่งแวดล้อม ลดการชะล้างพังทลาย
	ป่าสงวนแห่งชาติ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔ และ ๕ หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และต้อง ปฏิบัติตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗	วางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้าน ประชาคม/ ออกแบบ/คัดเลือกพื้นที่ไม่ตามแนวพระราชดำริปลูกป่า ๓ อย่าง เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า โดยกรมป่าไม้จัดทำพันธุ์ไม้และให้ราษฎร เป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่ปลูก และราษฎรใช้ประโยชน์ที่ดิน ในระหว่างแถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎรจะได้รับประโยชน์ จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไม้ที่ปลูกและพืชพื้นล่างด้วย
กลุ่มที่ ๔	ป่าอนุรักษ์ ชุมชนที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ - ก่อน มติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ - หลัง มติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑	แนวทางการแก้ไขปัญหาดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ๑. หลักการจัดการพื้นที่ เพื่อให้คงเจตนารมณ์ของ การกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ชุมชน ที่จะได้รับการพิจารณา ต้องเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่เดิม ไม่มี การจัดที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกพื้นที่ มีการกำหนดขอบเขต พื้นที่ทำกินที่เป็นที่ยอมรับร่วมกัน และเป็นการให้สิทธิทำกิน มิให้เอกสารสิทธิ ๒. แนวทางการจัดการพื้นที่ ประกอบด้วย ๒ ขั้นตอนหลัก คือ การสำรวจการครอบครองที่ดิน และการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อตกลงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ที่เป็นที่ ยอมรับของทุกฝ่ายในรูปแบบของการประชาคมของชุมชน โดยมีคณะทำงาน/คณะกรรมการดำเนินการ ๒ ระดับ คือ

- ๖ -

การจำแนก กลุ่ม	กรณีปัญหา	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
		คณะกรรมการสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกับชุมชนในการสำรวจและบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกัน และคณะกรรมการพิจารณาผล ระดับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการและแก้ไขปัญหามาจากการดำเนินงานของคณะกรรมการสำรวจการครอบครองที่ดิน ระดับพื้นที่ โดยนำผลการสำรวจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๓ และการตรวจสอบผู้ครอบครองที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิม นั้นๆ ตามคำสั่ง คสช. ที่ ๖๖/๒๕๔๗ มาตรวจสอบร่วมกับราษฎร เพื่อจัดระเบียบการครอบครองที่ดิน และกำหนดให้เป็นเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ๓. การดำเนินการดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการพิจารณาอนุญาต เมื่อร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ได้รับการพิจารณาเห็นชอบและมีผลใช้บังคับแล้ว โดยสามารถนำแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ มาจัดทำเป็นโครงการ/แผนงาน เพื่อนำเสนอขออนุญาตใช้พื้นที่ได้ตามกฎหมายต่อไป
กลุ่มที่ ๕	ป่าชายเลน ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน - พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม - พื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างถาวร	ขั้นตอนปฏิบัติ ๓. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๓.๑ ดำเนินการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนหรือพื้นที่กันพื้นที่ส่วนที่อยู่ห่างจากทะเลไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร และพื้นที่ที่อยู่ห่างจากริมคลองไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร เพื่อการอนุรักษ์และพื้นที่ป่าชายเลน ๓.๒ ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการกำหนดอัตรา และเรียกเก็บค่าใช้จ่ายประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนในกรณีต่างๆ ๓.๓ เสนอและรับฟังข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด ๒. คณะกรรมการสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ ๒.๑ จัดประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่เป้าหมายให้ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานให้มีความถูกต้องตรงกัน ก่อนจะมีการดำเนินการขึ้นต่อไป

การจำแนก กลุ่ม	กรณีปัญหา	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
		๒.๒ สํารวจ ตรวจสอบและจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง ๒.๓ จัดทำขอบเขต แผนผัง บริเวณที่ยังคงสภาพเป็นป่าชายเลนหรือบริเวณที่สามารถนํานํ้าขึ้นฟูได้ ๓. <u>คณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลน</u> ๓.๑ จัดทำแผนบริหารจัดการและโครงการเพื่อการอนุญาต ๓.๒ รับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด และนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็น ๓.๓ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบและยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี ๓.๔ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการอนุญาตตามแผนบริหารจัดการพื้นที่และหลักเกณฑ์ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบูรณาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด และคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

๔.๔.๓ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบสังเกตของประธานกรรมการ และกรรมการไปพิจารณา สรุปได้ดังนี้

๔.๔.๓.๑ พื้นที่ที่ไม่มีสภาพเป็นป่าแล้วสามารถนำมาจัดที่ดินได้ โดยควบคุมชนิดพันธุ์พืชที่จะปลูก และส่งเสริมการตลาด ควบคุมทั้งระบบคันทาง กลางทาง และปลายทาง ดูแลถึงการผลิตในพื้นที่ แล้วบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งพัฒนาระบบการขนส่ง การแปรรูปสินค้า

๔.๔.๓.๒ การรวบรวมข้อมูลและสำรวจพื้นที่ที่ส่วนราชการใช้ประโยชน์อยู่ และยังไม่ได้รับอนุญาต

๔.๕ เห็นชอบการเสนอ "(ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๐)" ต่อคณะรัฐมนตรี โดยใช้ชื่อ "(ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔)" เนื่องจากเป็นชื่อที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และเห็นชอบการปรับชื่อ "(ร่าง) แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)" เป็น "(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)" ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

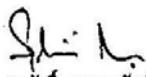
- ๘ -

๕ ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ
ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

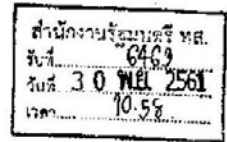
ขอแสดงความนับถือ

พลเอก 
(สุรศักดิ์ ธาณูชนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๘/ ๓๔๓๗/พ



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๖.๔/๒๓๓๕
ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกิน
ในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี สำนักงานปรมาณู สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการแก้ไขปัญหามลพิษทางดินของวีรได้เสนอความเห็นและข้อสังเกต
ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษามาเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบในหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ
และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานปรมาณู และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ รวมทั้งข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย
ทั้งนี้ ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้ถูกต้อง
เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

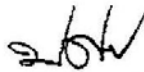
๒. ในการดำเนินการตามกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้
(ทุกประเภท) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่ประชาชนทั่วไป ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเจ้าหน้าที่รัฐ
ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้อง ครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจตนารมณ์ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการจัดสรรที่ดิน
ของแต่ละกลุ่มพื้นที่ รวมทั้งการปฏิบัติตามข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ได้รับจัดสรรที่ดิน เพื่อไม่ให้
เกิดความขัดแย้งและข้อพิพาทในภายหลัง

-๒-

๓. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณา กำหนดมาตรการในการป้องกันและแก้ไขการบุกรุกพื้นที่ป่าให้ชัดเจนและดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจังเพื่อให้การบุกรุกพื้นที่ป่าเพิ่มเติมอีก

จึงเรียนอันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ



(นายปิยพงษ์ พล สงแสงแก้ว)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๖.๔/ ๒๕๖๓.๓๕



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๕ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาคาราคูซอกดินและทำกินในพื้นที่ ป่าไม้ (ทุกประเภท)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- หนังสือของนายรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 - สำเนาคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗
 - สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการจัดการที่ดิน ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๓
 - สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการจัดการที่ดิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑
เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑
 - สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓
 - สำเนาทะเบียนสิทธิกรรมสิทธิ์ ที่ ทส ๑๐๐๖.๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓
 - สำเนาทะเบียนสิทธิกรรมสิทธิ์ที่ดิน ส.๓๖ และพื้นที่สิทธิชุมชนที่ ทส ๑๐๐๖.๔๐๓/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓
 - สำเนาทะเบียนสิทธิกรรมสิทธิ์ที่ดินของและสิ่งปลูกสร้าง ที่ ทส ๑๐๐๖.๔/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
 - แนวทางการดำเนินงานตามกรอบแนวทางการแก้ไขปัญหาคาราคูซอกดินและทำกินในพื้นที่
ป่าไม้ (ทุกประเภท)

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง พื้นที่เป้าหมายและกรอบ
มาตรการแก้ไขปัญหาคาราคูซอกดินและทำกินในพื้นที่ ป่าไม้ (ทุกประเภท) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่อง
เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี
พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑) และ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับ การบริหาร
ราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๓ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗
แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยมีคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ โดยมีคณะกรรมการจัดการที่ดิน
ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานอนุกรรมการ และอธิบดีกรมป่าไม้

เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการสำรวจ ตรวจสอบ จัดทำข้อมูลที่ดิน และแผนที่ขอบเขตที่ดิน ที่จะจัดให้แก่ผู้ยากไร้ที่ไม่มีที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย พร้อมทั้งจัดทำรายชื่อผู้ครอบครอง กักกัน ติดตาม ดูแล และเร่งรัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ หรือคณะทำงาน ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนงาน มาตรการที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด และรายงานผลการปฏิบัติงานในการสำรวจ ตรวจสอบ และจัดทำที่ดินให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติทราบ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ การประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำที่ดิน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติรับทราบการนำพื้นที่ป่าไม้ ป่าสงวนแห่งชาติที่มีราษฎรอยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑.๒ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีราษฎรเข้ามาอยู่อาศัยทำกินในระหว่างปี ๒๕๔๕ - ๒๕๕๗ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ และพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่มีราษฎรถือครองครอบงำทำกินมาดำเนินการ โดยพื้นที่ดังกล่าวจะต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาให้ราษฎรได้อยู่อาศัยในลักษณะใดกันอยู่ร่วมกันได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓ การประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำที่ดิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณามาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และกำหนดให้มีการเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการแก้ไขปัญหาที่ดินที่มีราษฎรถือครองในเขตพื้นที่ป่าไม้ ในส่วนที่ไม่ได้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑.๒ และพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๓.๕ ภายหลังมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ และพื้นที่ป่าชายเลน และมีมติให้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยกำหนดมาตรการและเงื่อนไขที่เหมาะสม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๔ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับข้อสังเกตของประธานกรรมการและกรรมการไปพิจารณา และรวบรวมเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๕ กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้จัดทำข้อมูลพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) พร้อมรายละเอียดประกอบ เสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ - ๘

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ในคราวการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับข้อสังเกตของประธานกรรมการและกรรมการไปพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยด่วนต่อไป

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหาการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) และแนวทางการดำเนินงานตามกรอบมาตรการ โดยจำแนกออกเป็น ๕ กลุ่ม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ สรุปสาระสำคัญดังนี้

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
กลุ่มที่ ๑ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔ และ ๕ ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓	อนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาล (คทช.)
กลุ่มที่ ๒ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ ชั้นที่ ๓, ๔ และ ๕ หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ และ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งคณะรักษา ความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗	อนุญาตให้อยู่อาศัยและทำกินแบบแปลงรวม โดยออกแบบการใช้พื้นที่ ร่วมกันระหว่างชุมชน และหน่วยงานรัฐ โดยชุมชนต้องดูแลรักษา และใช้ประโยชน์พื้นที่ในลักษณะที่เกี่ยวข้องการอนุรักษ์ ตามที่กำหนด ร่วมกัน
กลุ่มที่ ๓ ชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในพื้นที่ชุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑ และ ๒ - ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ - หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ และต้องปฏิบัติ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗	๑. จัดระเบียบการใช้ที่ดินทำกิน และรับรองการอยู่อาศัยทำกิน ในลักษณะแปลงรวม ๒. กำกับควบคุมจัดการการใช้ที่ดินและป่าไม้ภายใต้การอนุรักษ์และ พัฒนาอย่างยั่งยืน ห้ามบุกรุกขยายพื้นที่ ๓. พื้นฟูสภาพป่าในรูปแบบการมีส่วนร่วม ส่งเสริมราษฎรปลูกป่า ๓ อย่าง ๔. ใช้มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ลดการชะล้างพังทลาย วางแผนร่วมกับราษฎรและกรรมการหมู่บ้าน ประชาคม/ออกแบบ/ คัดเลือกพันธุ์ไม้ตามแนวพระราชดำริปลูกป่า ๓ อย่าง เพื่อฟื้นฟูสภาพป่า โดยกรมป่าไม้จัดหาพันธุ์ไม้และให้ราษฎรเป็นผู้ดูแลต้นไม้ที่ปลูก และราษฎรใช้ประโยชน์ที่ดินในระหว่างแถวของต้นไม้ได้ โดยราษฎร จะได้รับประโยชน์จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตจากไม้ที่ปลูกและพืชพื้นล่างด้วย

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
กลุ่มที่ ๔ ชุมชนที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์ - ก่อน มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ - หลัง มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑	แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ๑. หลักการจัดการพื้นที่ เพื่อให้คงเจตนารมณ์ของการกำหนดกฎหมายเกี่ยวกับพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ชุมชนที่จะได้รับการพิจารณาต้องเป็นชุมชนที่อาศัยอยู่เดิม ไม่มีการจัดที่ดินให้แก่บุคคลภายนอกพื้นที่ มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ที่กำหนดเป็นที่ยอมรับร่วมกัน และเป็นการให้สิทธิทำกินมีให้อีกสารสิทธิ์ ๒. แนวทางการจัดการพื้นที่ ประกอบด้วย ๒ ขั้นตอนหลัก คือ การสำรวจการครอบครองที่ดิน และการบริหารจัดการพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อตกลงแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ในรูปแบบของการประชุมของชุมชน โดยมีคณะกรรมการ/คณะทำงาน ที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด ดำเนินการ ๒ ระดับ คือ ๒.๑ คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ เพื่อร่วมกับชุมชนในการสำรวจและบริหารจัดการพื้นที่ร่วมกัน ๒.๒ คณะกรรมการพิจารณาผลการสำรวจการครอบครองที่ดินระดับสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ หรือสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขา เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินการและแก้ไขปัญหาจากผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ระดับพื้นที่ โดยนำผลการสำรวจตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ และการตรวจสอบผู้ครอบครองที่เป็นผู้ยากไร้ ผู้ที่มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่ดินทำกิน ซึ่งได้อาศัยอยู่ในพื้นที่เดิม นั้น ๆ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๔๗ มาตราสองร่วมกับราษฎร เพื่อจัดระเบียบการครอบครองที่ดิน และกำหนดให้เป็นเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ ๓. การดำเนินการดังกล่าวเป็นการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการพิจารณาอนุญาต เมื่อร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ได้รับการพิจารณาเห็นชอบและมีผลใช้บังคับแล้ว โดยสามารถนำแนวเขตบริหารเพื่อการอนุรักษ์ มาจัดทำเป็นโครงการ/แผนงาน เพื่อนำเสนอขออนุญาตใช้พื้นที่ได้ตามกฎหมายต่อไป
กลุ่มที่ ๕ ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน - พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และพื้นที่เกษตรกรรม - พื้นที่เมืองและสิ่งก่อสร้างถาวร	๑. <u>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง</u> ๑.๑ ดำเนินการจัดทำเขตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลน พร้อมทั้งกันพื้นที่ดินส่วนที่อยู่ห่างจากทะเลไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร และพื้นที่ที่อยู่ห่างจากริมคลองไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน ๑.๒ ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับป่าชายเลน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการกำหนดอัตราและเรียกเก็บค่าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนในกรณีต่าง ๆ

พื้นที่เป้าหมาย	กรอบมาตรการแก้ไขปัญหา
	๑.๓ เสนอและรับฟังข้อคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด ๒. คณะทำงานสำรวจการครอบครองที่ดินระดับพื้นที่ ๒.๓ จัดประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่เป้าหมายให้ทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานให้มีความถูกต้องตรงกัน ก่อนจะมีการดำเนินการต่อไป ๒.๒ สำรวจ ตรวจสอบและจัดทำแผนผัง การใช้ประโยชน์ที่ดินรายแปลง ๒.๓ จัดทำขอบเขต แผนผัง บริเวณที่ยังคงสภาพเป็นป่าชายเลน ๓. คณะกรรมการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชายเลนที่มีการครอบครองทั่วไปประโยชน์ ๓.๑ จัดทำแผนบริหารจัดการและโครงการเพื่อการอนุญาต ๓.๒ รับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการบูรณาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาดและนำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ ๓.๓ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบและยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี ๓.๔ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งดำเนินการอนุญาตตามแผนบริหารจัดการพื้นที่และหลักเกณฑ์ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบูรณาการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลนและป่าชายหาด และคณะกรรมการนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบพื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหการอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท) ตามแนบมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่ นร ๐๕๐๕/๑๙/๗๐๗



สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

มีนุชายน ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ ๑๓๖๒ ๑๓.๕๗
วันที่ ๑๑ มิ.ย. ๒๕๖๒

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๖.๔/๔๓๔

ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒

ตามที่ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชี
แนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกรรณา จูฑานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด่วนที่สุด

ที่ รส ๑๐๐๖.๔/ ๙๕๕



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม,
๑๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๖๕ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเข้านอกให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้จะส่งเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ อนุมัติหลักการการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้การมีสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เช่าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม โดยการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของประเภทที่ดิน กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนดหรือเงื่อนไขภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

๑.๒ การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ คณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมมีมติรับทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ได้รับทราบและพิจารณาผลการดำเนินงาน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ รับทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ และให้แจ้งเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ประกอบด้วย

(๑) ผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สรุปดังนี้

(๑.๑) ความคืบหน้าในการเสนอ (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

(๑.๒) งบประมาณบูรณาการแผนงานการจัดการปัญหาที่ดินทำกิน

(๑.๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ตามนโยบายรัฐบาลของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑.๔) โครงการส่งเสริมศักยภาพการขับเคลื่อนแผนการบริหารจัดการที่ดิน และทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

(๑.๕) โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ (ระยะที่ ๒)

(๑.๖) พื้นที่เป้าหมายและกรอบมาตรการแก้ไขปัญหารกรออยู่อาศัย และทำกินในพื้นที่ป่าไม้ (ทุกประเภท)

(๒) ผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ สรุปดังนี้

(๒.๑) คณะอนุกรรมการจัดการที่ดิน

การดำเนินงาน	พื้นที่ / จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)
๑. กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๘๘๔ พื้นที่ ๗๐ จังหวัด	๑,๓๓๔,๘๔๓-๐-๘๐,๗๘๘
๒. เห็นชอบให้นำพื้นที่เป็จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๔๐๙ พื้นที่ ๗๐ จังหวัด	๙๓๗,๐๔๐-๐-๓,๓๐๘,๐๗๗
๓. พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้นำไปจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน	๓๓๖ พื้นที่ ๕๙ จังหวัด	๔๗๐,๙๔๖-๐-๕๓๓,๐๖๖
๔. พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตและมอบหนังสืออนุญาตแล้ว	๑๐๕ พื้นที่ ๔๘ จังหวัด	๓๘๔,๖๒๖-๐-๗๕๖,๖๔๔

(๖.๖) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

การดำเนินงาน	พื้นที่ / จังหวัด	เนื้อที่ (ไร่)	ราย / แปลง
๑. ได้โอน ออพื้นที่ดำเนินการจากคณะกรรมการจัดที่ดิน	๓๔๐๐ พื้นที่	๓๔๐๐๐๐	
๒. คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดรับรอง	๑๘ จังหวัด		
รวมแล้ว	๕๖ จังหวัด		๔๐,๓๘๐ ราย
๓. อยู่ระหว่างคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ทำประโยชน์ที่ดิน	๑๔๐ พื้นที่	๑๔,๓๖๖.๙๕	๒๑,๖๖๕ ราย
๔. อยู่ระหว่างศูนย์ข้อมูลรูปแบบที่ดิน จัดทำข้อมูลรูปแบบแปลงแผนที่เพื่อจัดส่งให้คณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดดำเนินการ	๓๓ พื้นที่	๓๓๓,๘๙๖	๕๓,๖๓๕ ราย
๕. พื้นที่ที่ยังไม่สามารถดำเนินการได้	๑๐ พื้นที่	๒๙,๓๓๐	๖,๓๘๐ ราย
	๘ จังหวัด		๔,๘๑๕ แปลง
๖. ส่งผลต่อจำนวนผู้ได้รับสิทธิประโยชน์หรืออยู่อาศัยในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน ๑๑,๓๓๘ (สี่หมื่น ๑๓๘) ไร่			

(๖.๗) คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

ผลการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ตามกรอบภารกิจ ๖ ด้าน จำนวนทั้งสิ้น ๑๘๘ พื้นที่ ๕๖ จังหวัด แยกตามกรอบภารกิจ สรุปดังนี้

ประเภทที่ดิน	ประจำปี ๒๕๕๕ - ๒๕๖๑	
	พื้นที่	จังหวัด
๑. ด้านการพัฒนาที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินตาม Zoning	๘๐	๓๘
๒. ด้านพัฒนาแหล่งน้ำและชลประทาน/ ภัยพิบัติ	๕๒	๓๓
๓. ด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ	๖๙	๓๙
๔. ด้านการส่งเสริมการรวมกลุ่ม	๔๙	๕๓
๕. ด้านสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	๑๗	๑๐
๖. ด้านการส่งเสริมและการจัดทำบัญชีครัวเรือน	๕๓	๓๓
ด้านอื่นๆ (ด้านที่อยู่อาศัยเฉพาะในเขตปฏิรูปที่ดิน) จำนวน ๖๕๓ หลัง	๙	๗

(๖.๘) คณะอนุกรรมการแก้ไขสถานะที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย

(๖.๘.๑) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๖ โครงการ ได้แก่ โครงการพื้นที่เมืองชุมชนต้นแบบ โครงการชุมชนและวิถีการชุมชน (เช่าซื้อ) โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยตามแบบแผนผังเมืองใหม่ในกรุงเทพฯ - และปริมณฑล โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย (เช่า) โครงการบ้านสวัสดิการข้าราชการ (เช่าซื้อ) และโครงการบ้านพักข้าราชการ (บ้านหลวง)

(๖.๘.๒) แผนพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย (เมืองและชนบท) จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่ โครงการบ้านมั่นคง โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว โครงการบ้านพอเพียงชนบท และโครงการศูนย์คนไร้บ้าน

- ๔ -

ผู้สูงอายุ

(๒.๔.๓) แผนการรับสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อ

(๒.๔.๔) แผนการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

(๒.๔.๕) แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัยของกลุ่มคนไร้ที่พึ่ง
ผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ โครงการบ้านมิตรไมตรี โครงการซ่อมแซมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้ด้อยโอกาส
และผู้ด้อยโอกาส

(๒.๕) คณะอนุกรรมการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

รับทราบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกิน

ให้ชุมชนปี ๒๕๖๑ ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน และข้อเสนอจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการประเมิน
ผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

๔.๒ รับทราบความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบาย
ที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ... และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ...) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

๔.๓ รับทราบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง รายงานผลการดำเนินการ
ปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map)

๔.๔ รับทราบการดำเนินงานในการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ
นโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔.๕ เห็นชอบการดำเนินงานโครงการตามภารกิจของสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน
(องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๔ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๔๐๐,๔๒๖,๐๓๗ บาท
เนื่องจากเป็นโครงการต่อเนื่อง ตามที่สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) เสนอ ดังนี้

(๑) โครงการต้นแบบการบริหารจัดการที่ดินแบบครบวงจร งบประมาณ
จำนวน ๒๓๓,๒๕๓,๕๓๕ บาท

(๒) โครงการนำร่องธนาคารที่ดิน ในพื้นที่นำร่อง ๕ ชุมชน งบประมาณ
จำนวน ๔๔,๓๘๕,๕๐๑ บาท

(๓) โครงการแก้ไขปัญหากลุ่มผู้สูญเสียสิทธิในที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจน
งบประมาณ จำนวน ๘๖,๐๓๐,๖๘๗ บาท

(๔) โครงการช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาที่ดินจากการดำเนินนโยบายของรัฐ
งบประมาณ จำนวน ๓๖,๓๕๕,๓๓๔ บาท

๔.๖ เห็นชอบให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๕๘
ลงวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย
และคำสั่งคณะกรรมการฯ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานภายใต้คณะกรรมการ
ขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย จำนวน ๔ คณะ ตามที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์เสนอ

- ๕ -

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ
ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก



(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๑

โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ onep.land@gmail.com

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ ๑๓๔๓๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๐๖.๔/๑๑๑๑
ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ตามที่ได้เสนอผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๓ ลงมติว่า

๑. รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ๒. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นหลักในการจัดหาที่ดิน จัดที่ดิน หรือปฏิรูปที่ดินแล้วแต่กรณี
เพื่อให้ชุมชน/ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวจะต้องพิจารณาเลือกพื้นที่ที่เหมาะสม
ตรงตามวัตถุประสงค์ของการใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น ๆ อย่างแท้จริง เช่น ที่ดินสำหรับเกษตรกรต้องเป็นพื้นที่
ที่สามารถใช้เพาะปลูกได้อย่างเหมาะสม เป็นต้นจึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้าย
ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

ปัญญาพล ศรีแสงแก้ว

(นายปัญญาพล ศรีแสงแก้ว)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๑๒๔ (งานคดีพิเศษ) ๑๕๓๓ (จุฬารัตน์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๐๐๖.๔/๑๑๖๖



กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓
เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้จะเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๒) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติรับทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ของฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

ในการนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติดังกล่าว

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๔. สำระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ได้รับทราบและพิจารณาผลการดำเนินงาน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๔.๑ รับทราบผล ...

- ๒ -

๔.๑ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ประกอบด้วย

๔.๑.๑ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

(๑) ผลการดำเนินงานการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒

พื้นที่เป้าหมาย							
ประเภทที่ดิน	ป่าสงวนแห่งชาติ	ป่าชายเลน	ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	ที่ดินสาธารณประโยชน์	ที่ดินราชพัสดุ	ที่ดินสงวนเพื่อโครงการนิคมในนิคมสร้างตนเอง	รวม
พื้นที่เป้าหมาย	๒๖๒	๕๔๘	๗๓	๒๙	๗	๓๕	๘๖๐
เนื้อที่ (ไร่-งาน-ตรว.)	๑,๒๗๐,๑๗๐ - ๒ - ๗๘.๔๔	๒๕,๗๘๐ - ๓ - ๑๖.๘	๗๗,๕๕๑ - ๑ - ๑๕	๑๑,๐๑๓ - ๒ - ๗๒.๗	๖,๘๖๗ - ๐ - ๑๓	๗,๐๗๘ - ๑ - ๗๕	๑,๔๐๒,๓๘๑ - ๓ - ๗๘.๓
ผลการดำเนินงาน							
๑. เห็นชอบขอบเขตพื้นที่แล้ว	๒๓๗	๒๒๘	๕๙	๒๐	๗	๒๙	๕๗๐
เนื้อที่ (ไร่-งาน-ตรว.) (ร้อยละ)	๑,๐๔๓,๓๖๖ - ๓ - ๑๘.๖๖ (๘๕.๒๙)	๑๓,๒๙๓ - ๒ - ๒๑.๒๐ (๕๕.๕๖)	๗๗,๕๑๖ - ๒ - ๒๕ (๘๗.๗๖)	๙,๖๘๔ - ๓ - ๕๕ (๘๗.๗๓)	๖,๘๖๔ - ๐ - ๔๘ (๗๗.๕๕)	๖,๓๒๙ - ๒ - ๐๗.๒๔ (๘๖.๕๖)	๑,๑๕๗,๓๓๕ - ๑ - ๗๕.๐๑ (๘๒.๖๙)
๒. ออกหนังสืออนุญาตแล้ว	๑๒๙	๘๘	๒๐	๑๑	๗	๙	๒๑๓
เนื้อที่ (ไร่-งาน-ตรว.) (ร้อยละ)	๖๓๒,๓๘๒ - ๒ - ๑๖.๐๖ (๔๙.๗๘)	๑๔,๘๗๘ - ๑ - ๓๒.๒๐ (๕๗.๗๐)	๑๓,๓๘๐ - ๒ - ๘๕ (๑๖.๕๗)	๔,๗๓๖ - ๐ - ๐๕ (๔๒.๘๑)	๕๓ - ๐ - ๑๓ (๐.๗๗)	๔,๗๖๘ - ๑ - ๖๓ (๕๒.๔๐)	๖๖๕,๑๙๙ - ๑ - ๕๕.๒๖ (๔๗.๕๓)
๓. จัดคนเข้าใช้ประโยชน์ที่ดินแล้ว	๔๔,๕๘๒ ไร่ ๕๕,๗๘๖ แปลง						
๔. ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแล้ว	๕๐	๒	๒๒	๑๖	๒	-	๑๑๒

(๒) เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒.๑) พื้นที่เป้าหมายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน จำนวน ๕๙ พื้นที่ ๓๖ จังหวัด

เนื้อที่ประมาณ ๒๓๐,๓๘๑ - ๑ - ๑๓.๘๘ ไร่

(๒.๒) เป้าหมายการจัดคนเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ จำนวน ๑๖,๐๐๐ ราย

(๒.๓) เป้าหมายการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ จำนวน ๑๒,๑๐๐ ราย

๔.๑.๒ ผลการดำเนินงานในพื้นที่เป้าหมายตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ของกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๔.๑.๓ ผลการดำเนินงานโครงการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๑.๔ ผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมศักยภาพการขับเคลื่อนแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๔.๑.๕ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๔.๑.๖ ความคืบหน้าในการเสนอ (ร่าง) นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

๔.๑.๗ การติดตามผลการดำเนินงานและการเบิกจ่ายงบประมาณภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคงและความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โครงการจัดการปัญหาที่ดินทำกินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สิ่งที่ประชุม ...

ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ และรับข้อสั่งการของประธานกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔.๒ รับทราบความคืบหน้าการเสนอร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (การจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ)

๔.๓ รับทราบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ เรื่อง ความคืบหน้าการดำเนินการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตราส่วน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map)

๔.๔ รับทราบมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๔.๕ เห็นชอบ (ร่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ จำนวน ๙ คณะ ตามที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติเสนอ ประกอบด้วย

๔.๕.๑ คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน จำนวน ๒๕ คน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และอธิบดีกรมป่าไม้ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๕.๒ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน จำนวน ๒๑ คน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และอธิบดีกรมที่ดิน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๕.๓ คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด จำนวน ๓๗ คน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๕.๔ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) จำนวน ๓๓ คน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด และสหกรณ์จังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการร่วม

๔.๕.๕ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองกฎหมายการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน จำนวน ๒๖ คน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๕.๖ คณะอนุกรรมการนโยบาย แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน จำนวน ๒๙ คน โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๕.๗ คณะอนุกรรมการกำกับ ติดตาม และประเมินผล จำนวน ๓๒ คน โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๕.๘ คณะอนุกรรมการสารสนเทศที่ดินและทรัพยากรดิน จำนวน ๒๗ คน โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติที่ได้รับมอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๕.๙ คณะอนุกรรมการ ...

- ๔ -

๔.๕.๕ คณะอนุกรรมการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ มาตรฐาน ๑ : ๔๐๐๐ (One Map) และแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐ จำนวน ๒๑ คน โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ทำหน้าที่เป็นประธานอนุกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๔.๖ เห็นชอบในหลักการตามข้อเสนอโครงสร้างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และการเพิ่มอัตราค่าสิ่งในการปฏิบัติหน้าที่รองรับภารกิจของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ให้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปพลางก่อน

๔.๗ เห็นชอบแนวทางแก้ไขปัญหา และให้กรมป่าไม้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ส่งมอบพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) บ้านปางมะโอ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลแม่ทุง อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดแพร่ ที่มีร่องรอยการทำประโยชน์ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ (ภาพถ่ายทางอากาศ Nima) เนื้อที่ ๑,๕๐๐ - ๑ - ๙๒ ไร่ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินต่อไป

๔.๘ เห็นชอบกับความเห็น กรณีโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการทุกประเภท ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เกิดปัญหา ในทางปฏิบัติและจำเป็นต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน เห็นควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ มาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ในประเด็นการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และให้ฝ่ายเลขานุการเสนอความเห็นของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรีต่อไป

๔.๙ รับทราบความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาดตามข้อเสนอของขบวนการประชาชนเพื่อสังคม ที่เป็นธรรม (ขปส.)

๔.๑๐ รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ (สคจ.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ และนำข้อเรียกร้องของ สคจ. เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะอนุกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดิน แห่งชาติต่อไป

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๑

โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ onep.land@onep.go.th



กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษในโรงเรือน
บ.ปางปอ หมู่ ๑ ต.ปอ อ.เวียงแก่น จว.เชียงราย



ชุดพัฒนาสัมพันธมูลชนที่ ๓๒๑๓ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๓ ส่วนแยก ๒

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างสมุดประจำตัวผู้ที่ได้รับการจัดที่ดิน



สมุดประจำตัว
ผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกินในชุมชน
ตามนโยบายรัฐบาลในลักษณะแบ่งส่วรวม

พื้นที่..... ไร่สวนแห่งชาติ.....
โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน

แบบรายงานการใช้ประโยชน์ที่ดิน

โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ (คทช.) / บ้านแม่หา

ครั้งที่	ประเภท การใช้ประโยชน์	ผู้เข้าใช้ประโยชน์		ลงลายมือชื่อ ผู้รายงาน	ลงลายมือชื่อ กรรมการ	วัน/เดือน/ปี
		มีการ เปลี่ยนแปลง	ไม่มีการ เปลี่ยนแปลง			

หมายเหตุ ในเงื่อนไขที่กำหนดให้หัวหน้าครอบครัวจัดทำรายงานการใช้ประโยชน์ที่ดินปีละครั้ง และ ควรทำตาราง/แบบฟอร์มให้รายงาน และให้มีการตรวจสอบผู้ถือครองแปลงข้างเคียงว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลง

**สมุดประจำตัวเล่มนี้ ไม่สามารถใช้เป็นเอกสารหลักฐานในการซื้อขาย
แลกเปลี่ยน ให้ ให้เช่า หรือ จำหน่ายจ่ายโอน ได้**

บันทึก

[illegible]

[illegible]

บันทึก

[illegible]

This image shows a full page of primary-ruled paper. It features multiple horizontal rows, each defined by two parallel dotted lines. The rows are evenly spaced across the entire page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings present.

บันทึก

[illegible]

พิมพ์ครั้งที่ ๔

จำนวน

การอ้างอิง

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย

พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๑,๐๐๐ เล่ม

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม,
๒๕๖๒, กรุงเทพฯ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
อาคารทิปโก้ ทาวเวอร์ ๒ เลขที่ ๑๑๘/๑

ถนนพระราม ๖ แขวงพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์: ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๑

โทรสาร: ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๔



**ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

ที่อยู่ : อาคารทีปโก ทาวเวอร์ ๒ เลขที่ ๑๑๘/๑ ถนนพระราม ๖
แขวงพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐
ข้อมูลการติดต่อ : โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๑ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๔
ลิงค์หน่วยงาน : <http://www.onep.go.th/land>



E-book



Motion